

การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

อิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567
(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

อิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2567
(ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE

ISARATIS KHUNTONGJUN

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF POLITICAL SCIENCE
FACULTY OF SOCIAL SCIENCES
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
2024

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

หัวข้อสารนิพนธ์	:	**การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา**
ชื่อนักศึกษา	:	**อิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์**
ชื่อปริญญา	:	**รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**
ปีพุทธศักราช	:	2567
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา**

คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีคณะสังคมศาสตร์ .....
(พระมหาสุรไกร ชินพุทธิสิริ, ผศ.)

คณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ :

ประธานกรรมการ .....
(พระมหาเอกกวิน ปิยวีโร, ดร.)

กรรมการ (อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก) .....
(ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา)

กรรมการ .....
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ เผือกคง)

กรรมการ .....
(รองศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว)

กรรมการ .....
(ดร. สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร)

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Thematic Topic	:	The Application of Trisikkha Principles in Deciding the Election of Local Politicians of the People in Songkhla Municipality, Songkhla Province
Student's Name	:	Isaratis Khuntongjun
Degree Sought	:	Master of Political Science
Anno Domini	:	2024
Advisor	:	Dr. Sitthipong Sitthiphataraprabha

Accepted by the Faculty of Social Sciences, Mahamakut Buddhist University in Partial Fulfillment of the Requirements for the Master of Political Science.

Dean of Faculty of Social Sciences .....

(Phramaha Surakrai Jinabuddhisiri, Asst. Prof.)

Thematic Committee :

Chairman .....

(Phramaha Ekkawin Piyaweero, Dr.)

Member (Advisor) .....

(Dr. Sitthipong Sitthiphataraprabha)

Member .....

(Assoc. Prof. Dr. Chaiwat Phuakkhong)

Member .....

(Assoc. Prof. Dr. Kantaphon Nuthongkaew)

Member .....

(Dr. Supreecha Chamnanphuttiphon)

Copyright of Mahamakut Buddhist University

บทคัดย่อ

หัวข้อสารนิพนธ์ : **การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา**

ชื่อนักศึกษา : **อิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์**

ชื่อปริญญา : **รัฐศาสตรมหาบัณฑิต**

ปีพุทธศักราช : **2567**

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก : **ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา**

สารนิพนธ์นี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชน และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครสงขลา จำนวน 397 คน กำหนดโดยตารางสำเร็จรูปของทาโร่ ยามาเน่ และสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายและกระจายทั้ง 4 เขตเลือกตั้ง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 6 คน เลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักจิตตสิกขา (สมาธิ) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.48, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ หลักสีลสิกขา (ศีล) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.44, S.D. = 0.53) และหลักปัญญาสิกขา (ปัญญา) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

2) แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนตัดสินใจเลือกนักการเมืองท้องถิ่นที่มีพฤติกรรมดี เป็นผู้ที่เคารพกติกาของสังคมจนเป็นแบบอย่างที่ดีได้ มีความอดทนต่อการทำงานให้จนสำเร็จ เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น และมีความกตัญญูต่อบิดา มารดา และชุมชน

คำสำคัญ หลักไตรสิกขา, การตัดสินใจเลือกตั้ง, นักการเมืองท้องถิ่น

ABSTRACT

Thematic Topic : **The Application of Trisikkha Principles in Deciding The Election of Local Politicians of The People In Songkhla Municipality, Songkhla Province**

Student's Name : **Isaratis Khuntongjun**

Degree Sought : **Master of Political Science**

Anno Domini : **2024**

Advisor : **Dr. Sitthipong Sitthiphataraprabha**

The objectives of this research were to 1) To study the use of the Trisikkha Principle in deciding to elect local politicians for the people and 2) Guidelines for studying the use of the Trisikkha Principle for deciding to elect local politicians for the people in Songkhla Municipality, Songkhla Province.. The sample used was 397 people who were eligible to vote for Mayor of Songkhla City, determined by Taro Yamane's ready-made tables and simple random sampling and distributed evenly across all 4 constituencies. Six key informants were selected purposively. The statistics employed for the data analysis were frequency, mean, percentage, standard deviation and content analysis.

The research finding were as follows:

1) Using the Trisikkha Principles in deciding to elect local politicians of the people in Songkhla Municipality, Songkhla Province, overall all aspects were at a high level, Mean ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = 0.38). When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest average was Principles of Cittasikkha (Samadhi) Mean ($\overline{X}$ = 4.48, S.D. = 0.50), followed by principles of Silasikkha (Sila) Mean ($\overline{X}$ = 4.44, S.D. = 0.53) and Principles of Panyasikkha (Panya) Mean ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = 0.53) respectively.

2) Guidelines for developing the use of the Trisikkha Principle in deciding to elect local politicians for the people in Songkhla Municipality, Songkhla Province, found that people must decide to elect local politicians with good behavior. Be a person who respects the rules of society to the point of being a good example. Have patience

to work until it is completed. Be a person who has knowledge and understanding about local development. and have gratitude to their father, mother, and community

Keywords: Trisikkha Principles, election decision-making, local politicians

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้เนื่องจากบุคคลหลายฝ่ายที่ได้ช่วยเหลือในครั้งนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นสถาบันที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ทางการศึกษาด้านรัฐศาสตร์ ระดับปริญญาโท

ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดี และคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ที่ได้อำนวยความสะดวกในการศึกษาตลอดหลักสูตร ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยวัฒน์ เผือกคง ที่กรุณาเป็นประธานควบคุมการสอบ ขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนให้ความรู้ระดับมหาบัณฑิต หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต ขอขอบคุณคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่านที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับความถูกต้องของเนื้อหาในเล่มสารนิพนธ์ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา ที่ให้ความอนุเคราะห์รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ที่ได้ให้คำปรึกษา ตลอดจนตรวจสอบข้อบกพร่องต่าง ๆ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาของสารนิพนธ์ ฉบับนี้ จนสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ให้ความสะดวกด้วยดีเสมอมา ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาระดับปริญญาโททุกท่านที่คอยเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ขอขอบคุณครอบครัวและญาติมิตรทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ที่คอยห่วงใยให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจตั้งแต่เริ่มเรียนจนถึงจบการศึกษา คุณงามความดีและประโยชน์อันเกิดจากสารนิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอใช้เป็นเครื่องสักการบูชาคุณ พระรัตนตรัย พระคุณของมารดา บิดา ครูอาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทความรู้ที่มีคุณค่ายิ่ง และขอแผ่คุณความดีนี้ให้แก่เพื่อนมนุษย์และสรรพสัตว์ทุกรูปทุกนาม พร้อมทั้งเจ้ากรรมนายเวรในทุกภพทุกชาติด้วย เทอญ

อิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์

สารบัญคำย่อ

อักษรย่อพระไตรปิฎกในวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้าจากพระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย มหามกุฎราชวิทยาลัย. (2563) : โรงพิมพ์มหามกุฎราชวิทยาลัยนครปฐม ในการค้นคว้าและอ้างอิง โดยมีคำย่อและคำเต็มดังนี้

พระสุตตันตปิฎก

องฺ.ปญฺจก. สุตฺตนฺตปิฎก อังคุตรนิกาย ปัญจกนิบาต

เลขที่เกี่ยวกับพระไตรปิฎก มีดังนี้ เลขหน้าเป็นเล่ม เลขกลางเป็นข้อและเลขหลังเป็นหน้า เลข/ข้อ/หน้า เช่น องฺ.ปญฺจก. (ไทย) 22/376/397 หมายถึง พระสุตตันตปิฎก อังคุตรนิกาย ปัญจกนิบาต (ฉบับภาษาไทย) ฉบับมหามกุฎราชวิทยาลัย เล่มที่ 22 ข้อที่ 376 หน้าที่ 397 เป็นต้น

สารบัญเรื่อง

หน้า

บทคัดย่อ (ภาษาไทย)..... จ

บทคัดย่อ (ภาษาอังกฤษ)..... ฉ

กิตติกรรมประกาศ..... ซ

สารบัญคำย่อ..... ฌ

สารบัญเรื่อง..... ญ

สารบัญภาพ..... ฏ

สารบัญตาราง..... ฐ

บทที่ 1 บทนำ..... 1

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา..... 1

1.2 คำถามการวิจัย..... 3

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย..... 4

1.4 ขอบเขตของการวิจัย..... 4

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ..... 5

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ..... 6

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 7

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักไตรสิกขา..... 7

2.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ..... 16

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น..... 23

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับนักการเมืองท้องถิ่น..... 30

2.5 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลนครสงขลา..... 35

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 41

2.7 สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย..... 46

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย..... 47

3.1 ประชาชนและกลุ่มตัวอย่าง..... 47

3.2 เทคนิคการสุ่มตัวอย่าง..... 48

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 49

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ..... 50

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

หน้า

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 51
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล..... 52
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย..... 53
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 55
4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล..... 56
4.2 การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา..... 58
4.3 ผลการสรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม..... 65
4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา..... 66
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 74
5.1 สรุปผลการวิจัย..... 76
5.2 อภิปรายผลการวิจัย..... 78
5.3 ข้อเสนอแนะ..... 80
บรรณานุกรม..... 82
บุคลานุกรม..... 88
ภาคผนวก..... 90
ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย..... 91
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย..... 93
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวมรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย..... 97
ภาคผนวก ง แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย... 107
ภาคผนวก จ ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ และการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ..... 116
ภาคผนวก ฉ รูปภาพการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ..... 128
ประวัติผู้วิจัย..... 135

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ 2.1	แผนที่เทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	37
ภาพที่ 2.2	กรอบแนวคิดในการวิจัย	46

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 4.1	แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	56
ตารางที่ 4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลาโดยรวมทุกหลักธรรม.....	58
ตารางที่ 4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามหลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5).....	60
ตารางที่ 4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามหลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ).....	62
ตารางที่ 4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามหลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถ.....	64

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเลือกตั้งท้องถิ่น ถือเป็นหลักการขั้นพื้นฐานที่สำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย (Democracy) เป็นการแสดงออกถึงเจตจำนงในการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้วยการใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกตัวแทนของตนเอง เข้าไปทำหน้าที่ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การเลือกตั้งท้องถิ่นยังแสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยในท้องถิ่น (Local Democracy) เป็นจุดเริ่มต้นของประชาธิปไตยของชาติ อีกทั้งการเลือกตั้งท้องถิ่นยังเป็นตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงสถานะของผู้บริหารท้องถิ่น และยังเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของประชาธิปไตยท้องถิ่น นอกจากนี้การเลือกตั้งท้องถิ่นยังเป็นเสมือนเวทีในการศึกษาระบบการเมืองในท้องถิ่นเช่นเดียวกับการเมืองในระดับชาติ การปกครอง ท้องถิ่น คือการปกครองที่รัฐกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่และประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป้าหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ประการแรก คือ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษาการปกครองระบอบประชาธิปไตยแก่ประชาชน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง หรือมีส่วนเข้ามาดำเนินกิจกรรมของท้องถิ่นด้วยตัวเอง เพื่อให้ประชาชนเลือกเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีส่วนในการเรียนรู้ ถึงกระบวนการปกครองตนเองในท้องถิ่น อันเป็นพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับชาติ ประการที่สองก็เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นรู้จักปกครองตนเองซึ่งเป็นหัวใจประการหนึ่งของการปกครองในระบอบ ตามเจตนารมณ์ของการปกครองในระบบประชาธิปไตย การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นพื้นที่ทางการเมืองที่เหมาะสมที่สุด สำหรับการฝึกฝนให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในกิจการบ้านเมืองที่สามารถพัฒนาต่อไปเป็นพลเมืองที่แข็งขันของประเทศชาติได้ อีกทั้งการปกครองส่วนท้องถิ่น จะเป็นการฝึกฝนความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย เพราะการเมืองท้องถิ่นนั้นมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ โดยตัวแสดงทางการเมืองท้องถิ่นที่มีบทบาทหลัก มีทั้งที่อยู่ในภาคการเมืองคือผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ภาคราชการส่วนท้องถิ่น คือพนักงาน และหน่วยปฏิบัติการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคประชาสังคม เช่น ผู้นำชุมชนหรือบุคคลที่ได้รับการเคารพยกย่องจากสมาชิกชุมชน การเลือกตั้งจึงถือเป็นกิจกรรมสำคัญในกระบวนการทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะเป็นที่มาของความชอบธรรมในการปกครองและเป็นช่องทางที่เปิดโอกาส

ให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดหรือเปลี่ยนแปลงนโยบายของผู้บริหารที่ตนเองเลือก การเลือกตั้งจึงกลายเป็นหัวใจสำคัญที่ต้องจัดให้มีขึ้นในทุกระดับการปกครองของประเทศไทย ประชาชนเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นทั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ซึ่งที่ผ่านมาพบว่าประชาชนตัดสินไปลงคะแนนเสียงให้กับผู้สมัครรับเลือกตั้ง ด้วยมีปัจจัยที่มีส่งผลต่อการตัดสินใจ เช่น คุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง นโยบายการหาเสียง การหาเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นต้น (การุณย์ลักษณ์ พหลโยธิน และคณะ, 2565, หน้า 62 - 76)

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดสงขลา จัดให้มีการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและสมาชิกสภาเทศบาลในจังหวัดสงขลา ขึ้นเมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2565 ประกอบด้วย เทศบาลนคร เทศบาลเมือง และ เทศบาลตำบล การลงสมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรีในจังหวัดสงขลาที่ผ่านมา พบว่า มีผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นจำนวนมากหลากหลายสาขาอาชีพ โดยเฉพาะอย่างในเขตเทศบาลสงขลา พบว่ามีผู้สมัครจำนวนมาก และหนึ่งในนั้นเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งที่ลาออกจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมารับสมัครเลือกตั้ง ซึ่งถือเป็นเทศบาลเพียงแห่งเดียวในจังหวัดสงขลา ที่ผู้สมัครยอมลดตำแหน่งตัวเองเพื่อลงสมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรี สะท้อนให้เห็นว่าเทศบาลนครสงขลามีความสำคัญและได้รับความสนใจจากผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นอย่างมาก เทศบาลนครสงขลาเป็นที่ตั้งของหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค รวมถึงศูนย์ราชการที่สำคัญจำนวนมาก สถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีชื่อเสียงรวมถึงสถานที่ท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เช่น ย่านเมืองเก่า ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อยาง มีลักษณะเป็นแหลมอยู่ระหว่างทะเลสาบสงขลากับฝั่งทะเลหลวง (อ่าวไทย) พื้นที่ 9.27 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 5,793.75 ไร่ ประชากรในเขตเทศบาลนครสงขลา มีจำนวน 66,548 คน เป็นชาย 32,186 คน เป็นหญิง 34,498 คน จำนวนบ้าน 22,187 หลัง บ้านชั่วคราว 1,013 หลัง ชุมชนในเขตเทศบาลนครสงขลา มีจำนวน 55 ชุมชน จะมีลักษณะเป็นชุมชนแออัดรวมกลุ่มกันเป็นทั้งลักษณะชั่วคราวและการรวมกลุ่มแบบถาวร บ้านในชุมชนมีทั้งที่เป็นที่ดินของตนเองและทำการเช่าที่ดินจากเจ้าของพื้นที่ โดยเฉพาะในพื้นที่ราชพัสดุที่การรถไฟ ที่เทศบาลที่สาธารณประโยชน์ที่วัดรวมถึงการตั้งถิ่นฐานรุกล้ำลำคลอง โดยเฉพาะริมคลองสำโรงและเช่าที่เอกชน สำหรับการเลือกตั้งในครั้งนี้ มีผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกเทศมนตรี ทั้งหมด 4 คน ประกอบด้วย เบอร์ 1 นางภัสราภรณ์ พลฑา เบอร์ 2 นายสมศักดิ์ ตันติเศรณี เบอร์ 3 นายวันชัย ปริญญาศิริ และเบอร์ 4 นางสาวพลอยรำไพ แก้วแสงอ่อน ซึ่งการเลือกตั้งในครั้งนี้มีประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน 44,397 คน มาใช้สิทธิ 27,515 คน คิดเป็น 61.9% บัตรดี 25,909 บัตร บัตรเสีย 654 บัตร และ บัตรไม่เลือกผู้สมัคร 952 บัตร ส่วนผลการเลือกตั้ง พบว่า เบอร์ 3 นายวันชัย ปริญญาศิริ ได้รับการเลือกตั้งด้วยคะแนนสูงสุด คือ 12,790 คะแนน (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จังหวัดสงขลา, 2565, หน้า 1) เทศบาลนครสงขลา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความสำคัญทางการเมืองทั้งในระดับภาคและเชื่อมโยงไปยังระดับชาติ ทำให้ผู้สมัครเลือกตั้งต้องพยายามที่จะใช้กลยุทธ์

วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งทั้งวิธีการที่สุจริตและทุจริต อาทิ การทำให้เกิดความน่าสนใจ ประทับใจ เห็นอกเห็นใจหรือความน่าสงสารในผู้สมัครเลือกตั้งอาจใช้นโยบายผลงาน การวาดฝันว่าในอนาคตจะทำอะไรให้ประชาชน การใช้เครือญาติ ตำแหน่ง อำนาจ หรือผู้ที่มีอาวุโสเป็นหัวคะแนน จากที่กล่าวมาข้างต้น ประชาชนในพื้นที่ควรนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น โดยเฉพาะ “หลักไตรสิกขา” ซึ่งเป็นหลักการพัฒนาชีวิตเพื่อให้ประสบความสำเร็จเป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพุทธ ไตรสิกขาจึงจัดอยู่ในมรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) คือ ควรทำให้เกิดมีขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือ พัฒนาชีวิต ไตรสิกขา ประกอบด้วย สีลสิกขา (ศีล) จิตตสิกขา (สมาธิ) และ ปัญญาสิกขา (ปัญญา) เป็นกระบวนการปฏิบัติหรือกระบวนการพัฒนา 3 ด้าน คือ ศีล เป็นหลักการพัฒนาระดับความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม โดยผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้ความคิด และพิจารณาผู้สมัครรับเลือกตั้งได้ สมาธิ เป็นหลักการพัฒนาจิตใจให้มีสมรรถภาพและประสิทธิภาพในการคิดพิจารณาตัดสินใจกระทำหรือไม่กระทำการใด ๆ เปรียบเหมือนสติ ซึ่งประชาชนจำเป็นต้องใช้ในการเลือกผู้สมัครแต่ละราย และปัญญา เป็นหลักการพัฒนาความรู้ความเข้าใจรู้จักสิ่งทั้งหลายตามที่มันเป็นและสามารถแยกแยะ วิเคราะห์ สืบหาสาเหตุของสิ่งทั้งหลายได้ชัดแจ้ง โดยเมื่อมีทั้งศีลและสมาธิจะทำให้ประชาชนเกิดปัญญา แยกแยะ วิเคราะห์ และเลือกผู้สมัครได้ ไตรสิกขาจึงเป็นกระบวนการฝึกอบรมมนุษย์ทั้งกาย วาจา ความคิด จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้สงบสุข ดังนั้นการฝึกอบรมจึงจำเป็นต้องเป็นไป ในลักษณะของการบูรณาการ

ด้วยความสำคัญของประเด็นที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาว่า ประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา ได้นำหลักไตรสิกขามาเป็นหลักการพื้นฐานในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นอย่างไร เพราะหากประชาชนได้นำหลักไตรสิกขามาใช้เพื่อพิจารณาตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนของตนเอง จะส่งผลให้ได้นักการเมืองที่ดี มีคุณธรรมจริยธรรม และสามารถแก้ปัญหา และตอบสนองความต้องการของประชาชนรวมทั้งพัฒนาเทศบาลนครสงขลาให้มีความเจริญก้าวหน้าได้

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา อยู่ในระดับใด

1.2.2 แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.1 เพื่อศึกษาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

1.3.2 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาเรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการศึกษาไว้ดังนี้

1.4.1 ขอบเขตด้านประชากร แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม

1. ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีนครสงขลา เมื่อวันที่ 13 พฤศจิกายน 2565 จำนวน 50,217 คน (งานทะเบียนราษฎร เทศบาลนครสงขลา, 2565)

2. ประชากรสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง (In - depth Interview) กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งประกอบด้วย ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีนครสงขลา รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา ปลัดเทศบาลนครสงขลา ประธานชุมชน พระภิกษุ และประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง รวม 6 คน

1.4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ได้แก่ การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นศึกษาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย 3 ด้าน (องฺ.ปัญจก. (ไทย) 22/376/397) ได้แก่ 1) สีลสิกขา (ศีล) 2) จิตตสิกขา (สมาธิ) และ 3) ปัญญาสิกขา (ปัญญา)

1.4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

เทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

1.4.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการวิจัย 1 ธันวาคม 2566 - 10 พฤษภาคม 2567

1.5 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.5.1 หลักไตรสิกขา หมายถึง กระบวนการฝึกอบรมมนุษย์ทั้งกาย วาจา ความคิด จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้สงบสุข ดังนั้นการฝึกอบรมจึงจำเป็นต้องเป็นไปในลักษณะของการบูรณาการ ที่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ประกอบด้วย

1. สีลสิกขา (ศีล) หมายถึง ความมีระเบียบวินัย เคารพกฎ กติกา ข้อบังคับต่าง ๆ ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

2. จิตตสิกขา (สมาธิ) หมายถึง การฝึกฝนอบรมจิตในให้เข้มแข็งมั่นคงมีคุณธรรม เช่น ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการพัฒนาจิตใจในด้านความสามารถของจิต ความเข้มแข็งมั่นคง ความเพียรพยายาม ความรับผิดชอบ ความแน่วแน่มั่นคง ของประชาชน ผู้มีสิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

3. ปัญญาสิกขา (ปัญญา) หมายถึง มีความรู้ในการฟัง การคิด การเรียนรู้ การปฏิบัติ และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดเป็นผลลัพธ์เป็นผลงานที่สำเร็จ ของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

1.5.2 นักการเมืองท้องถิ่น หมายถึง นายกเทศมนตรีนครสงขลา และสมาชิกสภาเทศบาลนครสงขลา

1.5.3 ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นที่มีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

1.5.4 เทศบาลนครสงขลา หมายถึง เทศบาลนครสงขลา ตั้งอยู่อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

1.5.5 เพศ หมายถึง เพศสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 2 เพศ คือ 1) ชาย และ 2) หญิง

1.5.6 อายุ หมายถึง อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 ช่วง คือ 1) 18 - 30 ปี, 2) 31 - 40 ปี, 3) 41 - 50 ปี, 4) 51 - 60 ปี และ 5) 61 ปีขึ้นไป

1.5.7 ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ 1) ระดับประถมศึกษา, 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น, 3) มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช., 4) ระดับอนุปริญญา/ปวส. และ 5) ระดับปริญญาตรีขึ้นไป

1.5.8 อาชีพ หมายถึง อาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 5 กลุ่มอาชีพ คือ 1) เกษตร/รับจ้าง, 2) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว, 3) รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ, 4) แม่บ้าน/พ่อบ้าน และ 5) นักเรียน/นักศึกษา

1.5.9 รายได้ต่อเดือน หมายถึง รายได้ต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ช่วง คือ 1) ต่ำกว่า 10,000 บาท, 2) 10,001 - 15,000 บาท, 15,001 – 20,000 บาท และ 4) 20,001 บาทขึ้นไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทำให้ทราบถึงการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

1.6.2 ทำให้ได้แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

1.6.3 สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปพัฒนาและเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลาในการเลือกตั้งท้องถิ่นต่อไป

มหามกุฏราชวิทยาลัย

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบในการดำเนินวิจัย ดังต่อไปนี้

2.1 หลักไตรสิกขา

2.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับนักการเมืองท้องถิ่น

2.5 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลนครสงขลา

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักไตรสิกขา

หลักไตรสิกขาคือ ศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งถือว่าเป็นระบบการศึกษาที่ทำให้บุคคลพัฒนาอย่างมีบูรณาการ และให้มนุษย์เป็นองค์รวมที่พัฒนาอย่างมีดุลยภาพ ซึ่งมีนักวิชาการได้ให้ความหมายของหลักไตรสิกขา ไว้หลายท่าน ดังนี้

วศิน อินทสระ (2528, หน้า 18) ได้อธิบายว่าไตรสิกขา เป็นกระบวนการศึกษาที่มีลักษณะบูรณาการ เพราะองค์ประกอบของไตรสิกขาประกอบด้วยศีล สมาธิ ปัญญา ทั้ง 3 ตัวนี้อาศัยกันและกัน ทำให้ชีวิตบริสุทธิ์ เพราะเมื่อรักษาศีลดีแล้วก็ต้องประคับประคองตนไว้ด้วยความไม่ประมาท ก็ต้องรักษาจิตด้วยสติอยู่เสมอ คือ การก้าวเข้าสู่แดนแห่งสมาธิ คือความสงบมั่นคงแห่งจิตอันเป็นอุปกรณ์สำคัญในการใช้ปัญญา เมื่อจิตไม่ฟุ้งซ่านไม่สับสน ไม่วุ่นวาย ย่อมใช้ปัญญาได้อย่างดีปัญญาที่ใช้บ่อย ๆ ทำให้เฉียบคม ว่องไว พอกพูนมากขึ้น ซึ่งจะเป็นปัจจัยให้ศีล สมาธิดีขึ้นด้วย

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช (2543, หน้า 48 - 49) ได้ทรงอธิบายสรุปเรื่องไตรสิกขาว่า ไตรสิกขา ได้แก่ ศีลสิกขา จิตสิกขา ปัญญาสิกขา หรือ ศึกษาศีล ศึกษาจิต ศึกษาปัญญา ซึ่งนับว่าเป็นประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษาในพระพุทธศาสนาโดยลำดับ ธรรมที่พระพุทธเจ้าสอนให้ปฏิบัติทุกประการรวมลงในหลักไตรสิกขานี้ ศีลสิกขาเกี่ยวกับความประพฤติทั้งปวง จิตสิกขาเกี่ยวกับภาวะทางจิตใจทุกอย่าง ปัญญาสิกขาเกี่ยวกับความรู้ความเห็นทุกประการ คนเราทุกคนทั้งเด็กและผู้ใหญ่ต้องมีความประพฤติของตน ต้องมีจิตใจของตน ต้องมีความรู้ความเห็นของตน จึงมีหน้าที่

หรือมีความสมควรจะพึงศึกษาในเรื่องเหล่านี้ ซึ่งเป็นการศึกษาเรื่องตนแท้ ๆ และต้องศึกษาอยู่เรื่อยไปจึงจะมีความเฉลียวฉลาดต่อตนเองอยู่เสมอ ไม่เช่นนั้นก็จะโง่เขลาต่อตนเอง ฉะนั้นไตรสิกขา ของพระพุทธเจ้าจึงจำเป็นแก่ชีวิตร่างกาย หยุดหายใจเมื่อใดก็ตายเมื่อนั้น หยุดศึกษาเมื่อใด ก็ตายจากความดีและความรู้เมื่อนั้นคนตายย่อมไม่มีความรู้สึกตัว คนที่ไม่รู้จักตนเองจึงเหมือนคนตาย ไตรสิกขาของพระองค์จึงเป็นหลักที่บริสุทธิ์บริบูรณ์และรวบรัด เข้าใจง่ายมีเหตุผล ปฏิบัติให้สำเร็จผล ได้จริง

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2541, หน้า 17) กล่าวว่า ไตรสิกขาเป็นระบบการฝึกอบรมจากภายนอกเข้าไปหาภายใน จากส่วนที่หยาบเข้าไปหาส่วนที่ละเอียดและจากส่วนที่ง่ายกว่าเข้าไปหาส่วนที่ยากและลึกซึ้งกว่า เมื่อแรกเริ่มการฝึกอาศัยความเห็นชอบหรือความรู้ความเข้าใจถูกต้องที่เรียกว่าสัมมาทิฏฐิเป็นเชื้อ หรือเป็นเค้าให้เพียงเล็กน้อยพอให้รู้ว่าตนจะไปไหน ทางไหนจะตั้งต้นที่ไหนเท่านั้น การเข้าใจปัญหาและการมองโลกและชีวิตตามความเป็นจริง คือจุดเริ่มต้นที่ถูกต้องและคือความหมายพื้นฐานของสัมมาทิฏฐิ ส่วนในระหว่างการฝึก การฝึกส่วนที่หยาบภายนอกในขั้นศีล ช่วยเป็นฐานให้แก่การฝึกส่วนละเอียดภายใน ทำให้พร้อมและสะดวกที่จะฝึกในขั้นจิตและปัญญาให้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อฝึกขั้นละเอียดภายในคือขั้นจิตและปัญญา ผลก็ส่งกลับมาช่วยการดำเนินชีวิตด้านนอก เช่น มีความประพฤติสุจริต มั่นคง มีศีลที่เป็นไปโดยปกติธรรมดาของตนเองไม่ต้องฝืนใจ หรือตั้งใจควบคุมรักษา คิดแก้ปัญหาและทำกิจต่าง ๆ ด้วยปัญญาบริสุทธิ์ เมื่อฝึกตลอดระบบสิกขาแล้ว ระบบการดำเนินชีวิตทั้งหมดก็กลายเป็นระบบของมรรค สอดคล้องกันทั้งหมดภายนอกและภายใน

พุทธทาสภิกขุ (2542, หน้า 56 - 57) ได้อธิบายเรื่องไตรสิกขาว่าเป็นขั้นของการปฏิบัติศาสนามีนัยเพิ่มเติมจากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า ศีลเป็นการปฏิบัติเพื่อความสงบเรียบร้อย ปราศจากโทษขั้นต้น ๆ ทางกาย วาจา ของตนที่เกี่ยวกับสังคมและส่วนรวม หรือเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ที่จำเป็นแก่การเป็นอยู่สมาธิเป็นการบังคับจิตใจของตัวเองไว้ให้อยู่ในสภาพที่จะทำประโยชน์ให้มากที่สุดตามที่ตนต้องการ ส่วนปัญญาหมายถึงการฝึกฝนอบรมทำให้เกิดความเข้าใจให้เห็นแจ้งในสิ่งทั้งหลายตามที่เป็นจริงโดยสมบูรณ์

สุมน อมรวิวัฒน์ (2544, หน้า 35) ได้อธิบายเพิ่มเติมไว้ว่า การศึกษาตามหลักไตรสิกขานั้นต้องเป็นการฝึกหัดอบรมตนด้วยตนเอง และประเมินผลสำเร็จด้วยตนเอง แต่มิได้ปิดกั้นการรับคำแนะนำสั่งสอนจากกัลยาณมิตร ไตรสิกขาเป็นการฝึกหัดอบรมที่เป็นขั้นตอนสืบเนื่อง เริ่มจากรูปธรรมไปสู่นามธรรม เป็นการพัฒนามนุษย์ทั้งกาย วาจา ความคิด จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การฝึกหัดอบรมตามหลักไตรสิกขามีลักษณะเป็นบูรณาการและปัจจยาการที่ว่า บูรณาการนั้น เพราะทุกองค์ประกอบอันมีศีล สมาธิ ปัญญา ซึ่งครอบคลุมมรรคมีองค์แปดมีลักษณะผสมผสานกลมกลืนอย่างได้สัดส่วนสมดุลกันมีความสอดคล้องรองรับกันทั้งในด้านที่ต้องละเว้น และในด้านที่เจริญ ยากที่จะแยกออกมาโดดเดี่ยวและไม่สามารถตัดองค์ประกอบข้อใดทิ้งไปได้ ที่ว่าไตรสิกขา เป็นปัจจยาการนั้น เพราะมี ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นปัจจัยต่อเนื่องอิงอาศัยกันโดยตลอดจะเริ่มที่ปัญญา หรือสมาธิ หรือ ศีล ก็ได้

นอกจากนี้พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2541, หน้า 340) กล่าวว่าไตรสิกขา เป็นระบบปฏิบัติที่มุ่งในแง่การใช้งานคือ นำเอาองค์ประกอบทั้งหลายของมรรค ออกมาจัดเป็นกระบวนวิธีปฏิบัติที่มีขั้นตอนต่าง ๆ เพื่อใช้องค์มรรคเหล่านั้นให้สำเร็จผลอย่างเป็นงานเป็นการในชีวิตจริง ดังนั้นไตรสิกขาจึงก้าวจากระบบการทำหน้าที่ ที่สัมพันธ์กันตลอดเวลาทุก ๆ ขณะขององค์มรรคภายในตัวบุคคลออกมาสู่กระบวนการอบรมช่วงกว้าง ซึ่งจัดแบ่งเป็นขั้นตอนนั้น ๆ โดยเริ่มจากศีล ซึ่งมุ่งฝึกอบรมการแสดงออกทางกายวาจาที่เป็นชั้นภายนอกเกี่ยวกับสังคมเป็นขั้นหยาบ แล้วก้าวต่อไปสู่สมาธิ ฝึกอบรมภายในที่เป็นจิตใจที่อยู่ภายในและละเอียดกว่า เพื่อสนับสนุน การใช้และการฝึกปรือปัญญาให้ใช้งานอย่างได้ผลดีที่สุดต่อไป

จากแนวคิดหลักไตรสิกขาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า หลักไตรสิกขาเป็นกระบวนการฝึกอบรมมนุษย์ทั้งกาย วาจา ความคิด จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา ให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้สงบสุข ดังนั้นการฝึกอบรมจึงจำเป็นต้องเป็นไปในลักษณะของการบูรณาการที่ประกอบด้วยศีล สมาธิ ปัญญา

องค์ประกอบของไตรสิกขา

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของไตรสิกขา ไว้หลายประการ ดังนี้

พระธรรมปิฎก (ประยุทธ์ ปยุตฺโต) (2541, หน้า 35 - 37) ได้กล่าวสรุปไว้ดังนี้

1. ศีล คือ ความประพฤติดีทางกาย และวาจา ความเป็นปกติทางกาย วาจา เป็นเรื่องของการฝึกในด้านพฤติกรรม โดยเฉพาะพฤติกรรมที่เคยชิน เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกศีลก็คือวินัย วินัยเป็นจุดเริ่มต้นในกระบวนการศึกษาและการพัฒนามนุษย์ เพราะว่าวินัยเป็นตัวจัดเตรียมชีวิต ให้อยู่ในสภาพที่เอื้อต่อการพัฒนา โดยจัดระเบียบความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิต และการอยู่ร่วมกัน ในสังคมให้เหมาะกับการพัฒนาและเอื้อโอกาสในการที่จะพัฒนา เมื่อฝึกได้ผลจากคนมีพฤติกรรม เคยชินที่ดีตามวินัย นั้นแล้วก็เกิดเป็นศีล ดังนั้นโดยสรุป วินัยจะมาในรูปของการฝึกพฤติกรรมเคยชิน ที่ดี และการจัดสภาพแวดล้อมที่จะป้องกันไม่ให้มีพฤติกรรมที่ไม่ดี แต่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต) (2538, หน้า 54) กล่าวว่า การปฏิบัติตนเพื่อให้เกิดความถูกต้องดีงามทางกายและวาจานั้น บุคคลต้องปฏิบัติตามหลักที่เรียกว่าศีลพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วยแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิต 3 ด้าน คือ ด้านสัมมาวาจา ด้านสัมมากัมมันตะ และด้านสัมมาอาชีวะ ซึ่งแต่ละด้านมีรายละเอียด ดังนี้

1) สัมมาวาจา เจรจาชอบ ได้แก่

(1) ละมุสาวาท เว้นการพูดเท็จ รวมถึงสัจจวาจา พูดคำจริง

(2) ละปิสุณาวาจา เว้นการพูดส่อเสียด รวมถึงพูดคำสมานสามัคคี

(3) ละผรุสวาจา เว้นการพูดคำหยาบ รวมถึงพูดคำอ่อนหวานสุภาพ

(4) ละสัมผัปปลาปะ เว้นการพูดเพ้อเจ้อ รวมถึงพูดคำที่มีประโยชน์

2) สัมมากัมมันตะ กระทำชอบ ได้แก่

(1) ละปาณาติบาต เว้นการทำลายชีวิต รวมถึงการกระทำที่ช่วยเหลือเกื้อกูล

(2) ละอทินนาทาน เว้นการเอาของของเขาที่เขามิได้ให้ (คู่อยู่ที่สัมมาอาชีวะหรือทาน)

(3) ละกาเมสุมิฉาจาร เว้นความประพฤติผิดในการ รวมถึงสันโดษ

3) สัมมาอาชีวะ เลี้ยงชีพชอบ ได้แก่ ละมิฉาชีพ เลี้ยงชีพด้วยสัมมาชีพ รวมถึงความขยันหมั่นเพียรในการประกอบอาชีพสุจริตการฝึกหัดศีลมี 2 ลักษณะ คือ

(1) การฝึกศีลที่อาศัยความเคยชินและศรัทธา เป็นวิธีที่เน้นหนักด้านระเบียบวินัย โดยการฝึกปฏิบัติให้เกิดความคุ้นเคยและเคยชินเป็นนิสัย พร้อมกันนั้นก็สร้างเสริมศรัทธาโดยให้กัลยาณมิตรแนะนำชักจูงให้เห็นว่า การประพฤติดีมีระเบียบวินัยเช่นนั้นมีประโยชน์หรือมีคุณค่าอย่างไร เมื่อพ้นจากขั้นประพฤติไปตามกรอบหรือตามบังคับ มาถึงขั้นเห็นคุณค่าใฝ่นิยมที่จะทำอย่างนั้น แล้วก็เข้าขั้นเป็นสัมมาทิฏฐิ การฝึกศีลที่อาศัยความเคยชินและศรัทธานี้ เป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาวินัยในตนเองได้ การพัฒนาวินัยในตนเองโดยวิธีนี้ เป็นการพัฒนาที่อาศัยความเข้าใจ ในธรรมชาติของมนุษย์ที่ว่า เมื่อได้ทำอะไรไปแล้ว 3 - 4 ครั้ง ก็จะเกิดความเคยชินในพฤติกรรมที่ทำ เมื่อเกิดความเคยชินแล้วก็กลายเป็นพฤติกรรมถาวรยากแก่การแก้ไข ดังนั้นถ้าเรานำเสนอพฤติกรรม ที่ดีตั้งแต่ตอนเริ่มแรกของการเริ่มต้นชีวิต การเข้าสู่สังคม การเข้าสู่ชีวิตใหม่ บุคคลก็จะเกิดความเคยชินเป็นพฤติกรรมที่ถาวรขึ้น เมื่อเกิดเป็นพฤติกรรมที่ถาวรก็ยากแก่การที่จะเปลี่ยนแปลงไป เป็นพฤติกรรมที่ไม่ดีได้ พฤติกรรมที่ไม่ดีจึงยากที่จะเข้ามาแทนที่พฤติกรรมที่ดี การเสริมสร้างวินัยโดยวิธีนี้ใช้ได้ผลดีกับเด็ก โดยเฉพาะเด็กเล็ก ๆ ที่ยังไม่มีพฤติกรรมเคยชินอะไรมาก่อน ถ้าพ่อแม่ผู้ปกครอง คนในชุมชนประพฤติตนอย่างมีระเบียบวินัย เด็กก็จะทำตามอย่างนั้น เกิดเป็นพฤติกรรมที่เคยชินโดยไม่รู้ตัว ถ้าเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับวินัยก็จะกลายเป็นความมีวินัยขึ้นภายในบุคคล ดังนั้นพ่อแม่ ผู้ปกครอง คนในชุมชน คนในที่ทำงานจึงเป็นตัวแบบที่สำคัญที่จะเป็นต้นแบบพฤติกรรมให้กับสมาชิกใหม่ กล่าวคือ ถ้าพ่อแม่ผู้ปกครอง คนในชุมชน คนในที่ทำงานเก่าประพฤติปฏิบัติอย่างไร สมาชิกใหม่ก็จะประพฤติปฏิบัติอย่างนั้น ฉะนั้นถ้าพ่อแม่ผู้ปกครอง คนในชุมชน คนในที่ทำงานเป็นคนมีปัญญา มีสติสัมปชัญญะดี ควรรีบนำทางพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในตอนแรก ก็จะเกิดพฤติกรรมที่เคยชิน ถ้าเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวกับวินัยก็จะกลายเป็นบุคคลที่มีวินัยในตนเอง ผู้ที่เป็นตัวอย่างหรือเป็นแบบอย่างพฤติกรรมที่ดีงามก็คือกัลยาณมิตร

ดังนั้นจะเห็นว่า ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมในการสร้างความมีวินัยด้านกัลยาณมิตรสามารถที่จะนำไปใช้ในการช่วยเสริมการพัฒนาความมีวินัยได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิธีการสร้างวินัยโดยใช้ระบบสัมพันธ์ขององค์รวม (ระบบการฝึกที่เน้นการทำหน้าที่ร่วมกันของศีล สมาธิ ปัญญา) กัลยาณมิตรจะช่วยหนุนให้ระบบสัมพันธ์ขององค์รวมทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(2) การฝึกศีลที่ใช้โยนิโสมนสิการกำกับ เป็นวิธีที่เน้นความเข้าใจในความหมายของการกระทำหรือการปฏิบัติ ผู้กระทำจะมีความมั่นใจการกระทำของตน เป็นการปฏิบัติอย่างมั่นใจด้วย

ปัญญา ทำให้เกิดความเข้าใจ เป็นสัมมาทิฏฐิเพิ่มพูนขึ้นอยู่เรื่อยไป พร้อมกันกับการฝึกศีล และปิดช่องที่กลายเป็นความประพฤติปฏิบัติศีลด้วยความงมงายที่เรียกว่า ลีลัพพตปรามาส การฝึกศีลวิธีนี้เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยากใช้ได้เฉพาะกับคนที่มีสติปัญญาสูงจริง ๆ จึงจะสามารถเข้าใจความหมายของการกระทำหรือการปฏิบัติศีลได้อย่างกระจ่างชัดในระบบของการฝึกอบรมของไตรสิกขา ศีลยังไม่ใช่ข้อปฏิบัติให้ถึงจุดหมายสูงสุดโดยตัวของมันเอง แต่เป็นวิธีการเพื่อก้าวหน้าไปสู่ความเจริญขั้นต่อไป คือ สมาธิ ปัญญา หรือกล่าวได้ว่า การประพฤติในขั้นศีล มีวัตถุประสงค์เฉพาะ คือเพื่อเป็นฐานของสมาธิ เมื่อมีจิตใจสงบเป็นสมาธิแล้ว ก็เกิดการคล่องตัวในการที่จะใช้ปัญญาคิดหาเหตุผล และหาทางดำเนินการสร้างสรรค์ความดีต่าง ๆ ให้ได้ผลในขั้นต่อไป

การนำองค์ประกอบด้านศีลมาเป็นแนวทางในการฝึกวินัยนั้น เป็นการนำมาใช้ในด้านพฤติกรรม โดยการสร้างพฤติกรรม เช่น การกำหนดให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องมีการเรียนรู้ถึงวิธีปฏิบัติ และได้ปฏิบัติจริงในสิ่งที่ฝึกอบรมด้านความรับผิดชอบ ความตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ และการเคารพในสิทธิของผู้อื่น ก็ต้องให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้เรียนรู้วิธีปฏิบัติตนให้เป็นผู้มีลักษณะดังกล่าว มีการสำรวจตนเองถึงข้อบกพร่องและปฏิบัติการแก้ไขข้อบกพร่องพร้อมทั้งจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีพฤติกรรมอันพึงประสงค์เหล่านี้

2. สมาธิ คือ ความตั้งมั่นของจิต หรือภาวะที่จิตแน่วแน่ต่อสิ่งที่กำหนด ไม่ฟุ้งซ่านส่ายไป จิตตั้งมั่นในลักษณะที่พร้อมที่จะปฏิบัติงาน การฝึกอบรมสมาธิเป็นเรื่องของการฝึกในด้านจิต หรือระดับจิตใจ ได้แก่ การพัฒนาคุณสมบัติด้านต่าง ๆ ของจิต ทั้งในด้านคุณธรรม เช่น ความเมตตากรุณา ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ในด้านความสามารถของจิต เช่น ความอิ่มใจ ความร่าเริง เบิกบานใจ ความสดชื่นผ่องใส ความรู้สึกพอใจ

1) ประเภทของการเจริญสมาธิ

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2541, หน้า 38) ได้แบ่งประเภทของเจริญสมาธิไว้ 4 ประเภท

(1) การเจริญสมาธิตามวิธีธรรมชาติ คือ การปฏิบัติตามหลักการเกิดขึ้นของสมาธิในกระบวนธรรมที่เป็นไปเองตามธรรมดาของธรรมชาติ สาระสำคัญของกระบวนธรรมนี้ คือกระทำสิ่งที่ดีงามอย่างใดอย่างหนึ่งให้เกิดปราโมทย์ขึ้น จากนั้นก็จะเกิดมีปิติ ซึ่งตามมาด้วยปัสสัทธิความสุข และสมาธิในที่สุด พูดเป็นคำไทยว่า เกิดความปลาบปลื้มบันเทิงใจ จากนั้นก็จะเกิดความอิ่มเอิบใจ ร่างกายผ่อนคลายสงบ จิตใจสบายมีความสงบ แล้วสมาธิก็จะเกิดขึ้นได้

(2) การเจริญสมาธิตามหลักอิทธิบาท อิทธิบาท แปลว่า ธรรมเครื่องให้ถึงอิทธิฤทธิ์ (ความสำเร็จ) หรือธรรมที่เป็นเหตุให้ประสบความสำเร็จ หรือแปลง่าย ๆ ว่าทางแห่งความสำเร็จ มี 4 อย่าง คือ ฉันทะ (ความพอใจ) วิริยะ (ความเพียร) จิตตะ (ความคิดจดจ่อ) และวิมังสา (ความสอบสวนไตร่ตรอง) แปลให้จำง่ายตามลำดับว่า มีใจรัก พากเพียร เอาจิตฝักใฝ่ ใช้ปัญญาสอบสวนสาระ การสร้างสมาธิตามหลักอิทธิบาท ก็คือเอางานสิ่งที่ทำหรือจุดหมายที่ต้องการเป็นอารมณ์ของจิต แล้วปลุกเร้าระดม

ฉันทะ วิริยะ จิตตะ หรือวิมังสา เข้าหนุนสมาธิก็เกิดขึ้นและมีกำลังแข็งกล้า ช่วยให้ทำงาน อย่างมีความสุข และบรรลุผลสำเร็จด้วยดี

(3) การเจริญสมาธิอย่างเป็นแบบแผน เป็นวิธีการเจริญสมาธิที่ปฏิบัติกันอย่างเอาจริงเอาจังเป็นการเป็นงาน โดยมุ่งฝึกเฉพาะแต่ตัวสมาธิแท้ ๆ ภายในขอบเขตที่โลกีย์ทั้งหมด ซึ่งกำหนดวางกันไว้เป็นรูปแบบ โดยเริ่มจากการชำระศีลให้บริสุทธิ์เป็นเบื้องแรก แล้วจึงปฏิบัติดังต่อไปนี้

(3.1) ขจัดเครื่องผูกพันให้ใจพะวักพะวนห่วงกังวล ทำให้เกิดสมาธิได้ยาก เช่น การจัดการกับงานต่าง ๆ ที่คั่งค้างอยู่ให้เสร็จเรียบร้อย การรักษาอาการป่วยไข้ ให้หายดีก่อน เป็นต้น

(3.2) เข้าหากัลยาณมิตร คือ ครู อาจารย์ ผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะที่จะให้กรรมฐานกับตนได้ อันได้แก่ ผู้ที่ประกอบด้วยกัลยาณมิตรธรรม 7 ประการ คือ น่ารัก น่าเคารพ น่าเจริญใจ รู้จักว่า รู้จักพูด ยอมให้พูด ยอมให้ว่า แถลงเรื่องลึกซึ้งได้ และไม่ชักนำในเรื่องไม่ควร

(3.3) รับเอากรรมฐานอย่างใดอย่างหนึ่งที่เหมาะกับจริยาของตน กรรมฐานคือสิ่งที่เอามาให้จิตกำหนด เป็นที่ตั้งของจิต ชักนำให้จิตแน่วแน่ จนเกิดสมาธิมั่นคง

(3.4) อยู่ในวัด ที่อยู่อาศัย หรือสถานที่ปฏิบัติที่เหมาะสมและเกื้อกูลต่อการเกิดสมาธิ และตัดข้อกังวลเกี่ยวกับร่างกาย เครื่องใช้ส่วนตัว

(3.5) ปฏิบัติตามวิธีเจริญสมาธิ กรรมฐานวิธีแต่ละประเภท มีรายละเอียดวิธีเจริญสมาธิแตกต่างกันไป ซึ่งพอสรุปเป็นหลักการทั่วไปอย่างกว้าง ๆ ได้ดังนี้ คือ

- บริกรรมภาวนา คือ การเจริญสมาธิขั้นต้น ได้แก่ การกำหนดถือเอาสิ่งที่ใช้เป็นอารมณ์กรรมฐาน เช่น เพ่งดวงกสิณ กำหนดลมหายใจเข้าออกที่กระทบปลายจมูก หรือนึกถึงพุทธคุณว่าอยู่ในใจ จนมองเห็นภาพสิ่งนั้นเกิดติดตา ติดใจ แม่นยำ จิตก็เป็นสมาธิขั้นต้นที่เรียกว่า ขณิกสมาธิ

- อุปจารภาวนา คือ การเอาจิตกำหนดภาพติดตาติดใจจากขั้นขณิกสมาธิ จนกระทั่งแน่วแน่สนิทในใจ นิวรณ์ก็สงบระงับ จิตก็ตั้งมั่นเป็นอุปจารสมาธิ

- อัปปนาภาวนา คือ การเจริญอุปจารสมาธิอย่างสม่ำเสมอ หรือการพยายามรักษาภาพติดใจไว้ไม่ให้เลือนหายไปเสีย หลีกเลี่ยงสถานที่ บุคคล อาหาร และสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสม ไม่เกื้อกูล และรู้จักประคับประคองจิตให้พอดี จนเกิดเป็นอัปปนาสมาธิ

(4) การเจริญสมาธิอย่างสามัญ หรือฝึกสมาธิโดยใช้สติเป็นตัวนำการฝึกสมาธิด้วยสติเป็นหลัก แยกได้เป็น 2 วิธีใหญ่ ๆ คือ

(4.1) การฝึกเพื่อใช้งานทางปัญญา หรือมุ่งประโยชน์ทางปัญญา คือใช้สติดึงกุมจิตอยู่กับอารมณ์แล้วใช้ปัญญาพิจารณาหรือรู้เข้าใจอารมณ์นั้น วิธีนี้สมาธิไม่ใช้ตัวเน้นแต่พลอยได้รับการฝึกไปด้วย เจริญไปด้วย พร้อมกับช่วยส่งเสริมการใช้ปัญญาให้ได้ผลดียิ่งขึ้นด้วยการฝึกแบบนี้ ได้แก่ วิธีส่วนใหญ่ของสติปัฏฐาน เรียกได้ว่าเป็นวิธีเจริญสมาธิในชีวิตประจำวัน

(4.2) การฝึกเพื่อสร้างสมาธิล้วน ๆ หรือมุ่งลึกลงไปในทางสมาธิเพียงด้านเดียว ได้แก่ การใช้สติคอยจับอารมณ์ไว้ให้จิตอยู่กับอารมณ์นั้นไม่คลาดจากกัน หรือตรึงจิตให้อยู่กับอารมณ์ที่กำลังกำหนดนั้นเรื่อยไป เป็นวิธีการเน้นสมาธิโดยตรง

2) ระดับของสมาธิ

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2541, หน้า 40) กล่าวว่า ระดับของสมาธิแยกออกเป็น 3 ระดับ คือ

(1) สมาธิชั่วขณะ (Momentary Concentration) เป็นสมาธิขั้นต้นที่คนทั่วไปอาจใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่การงานในชีวิตประจำวันให้ได้ผลดี และจะใช้เป็นจุดตั้งต้นในการเจริญวิปัสสนาก็ได้

(2) สมาธิเฉียด ๆ หรือ สมาธิจวนจะแน่วแน่ (Access Concentration) เป็นสมาธิขั้นระงับนิวรณ์ได้ ก่อนที่จะเข้าสู่ภาวะแห่งฌาน หรือสมาธิในบุพภาคแห่งอัปปานาสมาธิ

(3) สมาธิแน่วแน่ หรือ สมาธิที่แนบสนิท (Attainment Concentration) เป็นสมาธิระดับสูงสุด ซึ่งมีในฌานทั้งหลายหรือว่าเป็นผลสำเร็จที่ต้องเจริญสมาธิ

3) ปัญญา คือ ความรอบรู้ รู้ทั่ว เข้าใจ ลึกซึ้ง การนำองค์ประกอบด้านปัญญามาเป็นแนวทางในการเสริมสร้างวินัยในตนเองนั้น ผู้วิจัยนำมาใช้ในด้านการคิด โดยเชื่อว่าการคิดเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดในการเสริมสร้างวินัยในตนเอง การที่บุคคลจะมีวินัยในตนเองนั้นจะต้องมีความรู้ชัดถึงประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญของการมีวินัยที่ดี เห็นว่าวินัยเป็นสิ่งที่ทำให้ชีวิตเจริญก้าวหน้า ดังนั้นการจัดกิจกรรมเสริมสร้างวินัยในตนเอง จะต้องคำนึงถึงการให้ผู้เข้ารับการฝึกได้มีโอกาสคิดพิจารณา จนเกิดความรู้ชัดในสิ่งที่ตนเองฝึก นอกจากนั้นเมื่อผู้เข้ารับการฝึกมองเห็นประโยชน์ คุณค่า และความสำคัญของการฝึกแล้ว ยังก่อให้เกิดผลโดยอัตโนมัติต่อด้านจิตใจและด้านพฤติกรรม ให้ทำหน้าที่ได้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ทิศนา แขมมณี และคนอื่น ๆ (2535, หน้า 78) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า การพัฒนาปัญญาทางพระพุทธศาสนานั้น ต้องใช้ทั้งปัจจัยภายนอก และปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก หรือปรโตโฆสะนั้นต้องอาศัยกัลยาณมิตรช่วยสร้างบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ทำให้เกิดความสุข ความสบายใจอันจะเอื้อต่อการเรียนรู้ และกระตุ้นความสนใจใฝ่รู้ ตลอดจนให้ความรู้ และคำแนะนำ ส่วนปัจจัยภายในนั้นมีความสำคัญโดยตรงต่อการพัฒนาปัญญา ปัจจัยภายในที่เกี่ยวกับการพัฒนาปัญญา คือ โยนิโสมนสิการ เป็นการสอนให้รู้จักคิดอย่างมีระเบียบ มีเหตุผล และถูกวิธี

นอกจากนี้ก่องแก้ว เจริญอักษร (2545, หน้า 42) ได้กล่าวว่า ปัญญา คือ ความรู้ซึ่งเกิดมีขึ้นในตนเองจากการได้ยิน ได้เห็น เป็นต้น และคนเราจะฉลาดมากหรือน้อย ก็เพราะการรู้จักใช้ความคิดพิจารณาหาเหตุผลจากความรู้ที่ได้มานั่นเอง

เสฐียรพงษ์ วรรณปก (2544, หน้า 52) ได้อธิบายเพิ่มเติมอีกว่า ปัญญา หรือความรู้ ในพระพุทธศาสนามีแหล่งที่มา 3 ประการ ปัญญาจึงมี 3 ประเภท ตามแหล่งที่มา ดังนี้

1. สุตมยปัญญา หมายถึง ปัญญาเกิดจากการฟัง

2. จินตามยปัญญา หมายถึง ปัญญาเกิดจากการคิด

3. ภาวนามยปัญญา หมายถึง ปัญญาเกิดจากการลงมือทำ

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า เมื่อพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงค้นพบสัจธรรมของชีวิตและวิเคราะห์องค์ประกอบต่าง ๆ อันเป็นปัจจัยเกี่ยวเนื่องเป็นผลต่อความทุกข์ในชีวิตของมนุษย์แล้ว ทรงเน้นเรื่องการเกิดทุกข์และการดับทุกข์เป็นสำคัญ ธรรมะที่พระองค์ตรัสรู้มิได้เป็นเพียงหนทางปฏิบัติที่คนแต่ละคนจะพ้นทุกข์เท่านั้น หากแต่ยังช่วยให้สังคมพ้นจากความทุกข์ด้วย ทางที่นำไปสู่ ความดับทุกข์ทั้งสิ้นที่เรียกว่าอริยมรรคนั้น จัดออกมาเป็นการศึกษาอบรมหรือกระบวนการพัฒนามนุษย์ตามหลักพระพุทธศาสนาซึ่งก็คือ ไตรสิกขานั้นเป็นกระบวนการที่ครอบคลุมการพัฒนามนุษย์ ในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางกายและสังคม (ศีลสิกขา) การพัฒนาทางอารมณ์ (จิตสิกขา) และการพัฒนาปัญญา (ปัญญาสิกขา) หลักไตรสิกขา จึงนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนามนุษย์ ได้ในทุก ๆ ด้าน

ประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมเอกสาร ตำราต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงประโยชน์ของการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา ผู้วิจัยสามารถรวบรวมได้ดังนี้

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต) (2541, หน้า 59) กล่าวว่า การปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขามีคุณประโยชน์หลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ประโยชน์ที่เป็นจุดมุ่งหมาย หรืออุดมคติทางศาสนา คือ เป็นส่วนสำคัญอย่างหนึ่งในการปฏิบัติเพื่อบรรลุจุดหมายสูงสุด อันได้แก่ ความหลุดพ้นจากกิเลส และทุกข์ทั้งปวง แบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ

1) สมาธิที่เป็นบาทฐานแห่งวิปัสสนา เป็นการเตรียมจิตให้พร้อมที่จะใช้ปัญญาพิจารณาให้รู้แจ้งสภาวธรรม ตามความเป็นจริง ซึ่งจะนำไปสู่วิชชา และวิมุตติในที่สุด

2) สมาธิเพื่อบรรลุที่จิตหลุดพ้นจากกิเลสชั่วคราว คือ การใช้กำลังสมาธิกดข่มทับกิเลสไว้

2. ประโยชน์ในด้านการสร้างความสามารถพิเศษเหนือสามัญวิสัย คือการใช้สมาธิระดับฌานสมาบัติเป็นฐาน ทำให้เกิดฤทธิ์เดชต่าง ๆ เช่น หูทิพย์ ตาทิพย์ หายใจได้ ระลึกชาติได้ เป็นต้น

3. ประโยชน์ในด้านสุขภาพจิต และการพัฒนาบุคลิกภาพ เช่น ทำให้เป็นผู้มีจิตใจและมีบุคลิกลักษณะเข้มแข็ง หนักแน่น มั่นคง สงบ เยือกเย็น สุภาพ นิ่มนวล สดชื่น ผ่องใส กระฉับกระเฉง กระปรี้กระเปร่า เบิกบาน งามสง่า มีเมตตากรุณา มองดูรู้จักตนเองและผู้อื่นตามความเป็นจริง เตรียมจิตให้อยู่ในสภาพพร้อมและง่ายแก่การปลูกฝังคุณธรรมต่าง ๆ และเสริมสร้างนิสัยที่ดี รู้จักทำใจให้สงบ มีความมั่นคงทางอารมณ์และมีภูมิคุ้มกันโรคทางจิต ประโยชน์ข้อนี้จะเพิ่มพูนยิ่งขึ้นในเมื่อจิตที่มีสมาธินั้นเป็นฐานปฏิบัติตามหา

ลักสติปัฏฐาน คือ ดำเนินชีวิตอย่างมีสติ ตามดูรู้ทันพฤติกรรม ทางกาย วาจา ความรู้สึกนึกคิด และภาวะจิตของตนเป็นไปต่าง ๆ

4. ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน เช่น

1) ช่วยทำให้จิตใจผ่อนคลาย หายเครียด เกิดความสงบ หายกระวนกระวาย หยุดยั้งจากความกลัดกลุ้ม วิตกกังวล เป็นเครื่องพักผ่อนกายให้ใจสบายและมีความสุข

2) เป็นเครื่องเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน การเล่าเรียน และการทำกิจทุกอย่าง เพราะจิตเป็นสมาธิแน่วแน่อยู่กับสิ่งที่กำลังกระทำ ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่วอกแวก ไม่เลื่อนลอย ย่อมช่วยให้เรียนให้คิด ให้ทำงานได้ผลดี การงานก็เป็นไปโดยรอบคอบ ไม่ผิดพลาด และป้องกันอุบัติเหตุได้ดี เพราะเมื่อมีสมาธิก็ย่อมมีสติกำกับอยู่ด้วย

3) ช่วยเสริมสุขภาพกาย และใช้แก้ไขโรคได้ ร่างกายกับจิตใจอาศัยกันและมีอิทธิพลต่อกัน เมื่อกายไม่สบาย จิตใจก็พลอยอ่อนแอ เศร้าหมอง ขุ่นมัว ครั้นเสียใจไม่มีกำลังใจก็ยิ่งซ้ำให้โรคทางกายนั้นทรุดหนักลงไปอีก แม้ในเวลาที่ร่างกายเป็นปกติ พอประสบเรื่องราวให้เศร้าเสียใจรุนแรง ก็ล้มป่วยเจ็บไข้ไปได้ ส่วนผู้ที่มีจิตใจเข้มแข็งสมบูรณ์ เมื่อเจ็บป่วยกายก็ไม่สบายอยู่แค่กายเท่านั้น จิตใจไม่พลอยป่วยไปด้วย ยิ่งกว่านั้นกลับใช้ใจที่สบาย มีกำลังจิตเข้มแข็งนั้นหันกลับมาส่งอิทธิพลบรรเทาหรือผ่อนเบาโรคทางกายได้อีกด้วย

อย่างไรก็ดีแม้การฝึกสมาธิมีผลให้เกิดความสงบแก่จิต แต่ในพระพุทธศาสนากล่าวว่า เป็นความสุขชนิดหนึ่งที่มีอาการคล้าย “หินทับหญ้า” คือทำให้จิตสงบระงับจากกิเลสเรื่องเศร้าหมองได้ชั่วคราว ซึ่งมักทำให้ผู้ฝึกติดใจจะอยู่ในความสงบเพียงเท่านี้ ไม่คิดใช้ประโยชน์จากความสงบให้นำไปสู่การพัฒนาปัญญา คือการใช้ความคิดพิจารณาสภาพความเป็นจริงของชีวิตให้ลึกซึ้งลงไปอีก อาการเช่นนี้เปรียบเสมือนหญ้าที่ถูกหินทับไว้ชั่วคราวเท่านั้น เมื่อใดที่ถอนเอาหินออกไปหญ้าก็งอกงามได้อีก ผู้ที่อยู่ในสมาธิจะมีความสงบใจในขณะนั้น เมื่อเลิกจากการทำสมาธิต้องหันไปประกอบการงานอื่น ในขณะต่อมา จิตใจก็จะวุ่นวายเดือดร้อนตามสภาพเหตุการณ์แวดล้อมอีกเช่นเดิม ดังนั้นในการฝึกสมาธิ เพื่อต้องการความสงบของจิตใจแล้ว ควรได้พัฒนาต่อไปถึงการฝึกอบรมปัญญาด้วย ซึ่งเป็นจุดหมายปลายทางของการศึกษาที่สมบูรณ์ตามหลักไตรสิกขา

จากแนวคิดหลักไตรสิกขาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การนำหลักไตรสิกขามาใช้ในการชีวิตประจำวันนั้น ประกอบด้วย เพื่อประโยชน์ที่เป็นจุดมุ่งหมาย ประโยชน์ในด้านการสร้างความสามารถพิเศษเหนือสามัญวิสัย ประโยชน์ทางด้านสุขภาพจิต ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ซึ่งหลักไตรสิกขาสามารถเป็นการพัฒนาชีวิตเพื่อให้ประสบความสำเร็จเป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพุทธ

2.2 ทฤษฎีการตัดสินใจ

2.2.1 ความหมายของการตัดสินใจ

กานดาวดี มณีวรรณ (2561, หน้า 21) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกปฏิบัติซึ่งมีอยู่หลายทาง เป็นแนวทางปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้อาจ ตัดสินใจกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง การตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่งยากสลับซับซ้อนและ มีวิธีการแก้ปัญหามากกว่าหนึ่งวิธีอยู่เสมอ ผู้ตัดสินใจ เป้าหมายอย่างดีที่สุดและเกิดผลสูงสุด

วิภาวรรณ มโนปราโมทย์ (2556, หน้า 9) ได้ให้ความหมายของ การตัดสินใจ (Decision) หมายถึง การเลือกทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเลือกจากทางเลือกที่มีอยู่หลายทางเลือก

พิริณฎา หลวงเทพ (2557, หน้า 87) ได้ให้ความหมายของ การตัดสินใจของผู้บริโภคเกิดจากปัจจัยภายใน คือแรงจูงใจ การรับรู้ การเรียนรู้ บุคลิกภาพและทัศนคติซึ่งจะแสดงให้เห็น ถึงความต้องการและตระหนักว่ามีสินค้าให้เลือกมากมาย กิจกรรมที่มีผู้บริโภคเข้ามาเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับข้อมูลที่มีอยู่หรือข้อมูลที่ฝ่ายผู้ผลิตให้มาและสุดท้าย คือการประเมินค่าของทางเลือกเหล่านั้น

นภัสวันต์ ชมพูนุช (2559, หน้า 16) ได้ให้ความหมายของกระบวนการตัดสินใจซื้อของผู้บริโภคคือกระบวนการในการเลือกซื้อสินค้าจากทางเลือกที่มีตั้งแต่สองทางเลือกขึ้นไป โดยผู้บริโภคจะพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจ ทั้งด้านจิตใจ (ความรู้สึกนึกคิด) และพฤติกรรมทางกายภาพ การซื้อเป็นกิจกรรมทั้งทางด้านจิตใจและกายภาพซึ่งเกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาหนึ่ง ทั้งสองกิจกรรมนี้ทำให้เกิดการซื้อ และเกิดพฤติกรรมการซื้อตามบุคคลอื่น

สุนิสา นพคุณางกูล (2552, หน้า 32) ได้กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกระหว่างทางเลือก ที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์ที่พึงพอใจ การตัดสินใจต้องมีการกำหนดปัญหาก่อนจึงจะตัดสินใจและเมื่อตัดสินใจแล้วจึงจะนำไปปฏิบัติ

จากแนวคิดเกี่ยวกับความหมายของการตัดสินใจข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การตัดสินใจคือการประเมินทางเลือกเปรียบเทียบข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือก โดยใช้เหตุผลและอารมณ์ความรู้สึกในการเลือกผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อตอบสนองความต้องการได้มากที่สุด

2.2.2 ระดับของการตัดสินใจ

สำหรับระดับของการตัดสินใจได้มีนักวิชาการที่สำคัญได้แสดงความเห็น เกี่ยวกับระดับของการตัดสินใจดังต่อไปนี้

ภารดี อนันตนาวี (2551, หน้า 160 - 161) กล่าวว่า ขอบเขตของการตัดสินใจ บุคคลต่าง ๆ ที่เขาจะทำการตัดสินใจหรือไม่นั้น จำเป็นต้องศึกษาดูว่าการตัดสินใจต่าง ๆ เกิดขึ้นได้อย่างไรเสียก่อนว่าใครมีส่วนร่วมตัดสินใจ และใครเป็นผู้ตัดสินใจ มีขอบข่าย แบ่งออกได้เป็น 2 ประการคือ 1) การตัดสินใจสั่งการโดยอาศัยขอบข่ายทางกฎหมาย (The Legal Flame Work) ผู้ตัดสินใจ จำเป็นต้องศึกษาขอบข่ายบทบาท ภารกิจ ของกฎระเบียบให้ถ่องแท้เสียก่อนตามบทบาทอำนาจหน้าที่ ที่ได้มอบหมายให้ 2) การตัดสินใจ

สั่งการโดยอาศัยขอบข่ายทางสังคม (The Social Flame Work) ผู้ตัดสินใจ จำเป็นต้องอาศัยคุณธรรม ค่านิยมในชุมชน และศึกษาแนวคิดความเชื่อของชุมชนที่ยึดถือต่อกันมา ถ้าไม่เช่นนั่นแล้วการตัดสินใจที่เกิดขึ้นจะไม่ได้รับการยอมรับจากชุมชน ขาดความร่วมมือร่วมใจ

ธร สุนทรายุทธ (2551, หน้า 387) กล่าวว่า ขอบเขตการตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับระดับของผู้บริหารในองค์การ หากเป็นผู้บริหารระดับสูง ขอบเขตการตัดสินใจจะกว้างมากขึ้น ซึ่งจะตัดสินใจในเป้าหมายขององค์การ การวางแผนระยะยาว ทิศทาง กลยุทธ์ระยะยาว ผู้บริหารระดับกลางจะมีขอบเขตการตัดสินใจที่ลดหลั่นลงมา เป็นการควบคุมการบริหาร วางแผนการปฏิบัติงาน ติดตาม ตรวจสอบ จัดสรรทรัพยากร ประเมินผลการทำงาน ผู้บริหารระดับล่างเป็นการตัดสินใจตั้งแต่การควบคุมการปฏิบัติงาน เพื่อให้ภารกิจงานที่ผู้บริหารระดับสูงขึ้นไปกำหนดไว้ให้มีประสิทธิผล และประสิทธิภาพตามเป้าหมาย

จากแนวคิดเกี่ยวกับระดับการตัดสินใจข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า ระดับการตัดสินใจจะเป็นตัวชี้ให้เห็นระดับและขอบเขตของการตัดสินใจ ผู้ที่จะตัดสินใจจำเป็นต้องศึกษาดูขอบข่าย บทบาท ภารกิจข้อระเบียบให้ถ่อง แท้เสียก่อนว่ามีขอบเขตอำนาจหน้าที่ตัดสินใจ เป็นการตัดสินใจขอบข่ายทางกฎหมาย การตัดสินใจ ขอบข่ายทางสังคม ผู้ตัดสินใจจำเป็นต้องอาศัยคุณธรรม ค่านิยมในชุมชนความเชื่อในชุมชนที่ยึดถือกันมา ไม่เช่นนั้นแล้ว การตัดสินใจที่เกิดขึ้นจะไม่ได้รับการยอมรับขาดความร่วมมือร่วมใจจากชุมชน

2.2.3 ประเภทการตัดสินใจ

การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งจากหลาย ๆ ทางเลือกที่ได้พิจารณา หรือประเมินอย่างดีแล้วว่าเป็นทางให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์การ ในขณะที่การตัดสินใจ จะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับหน้าที่การบริหารหรือการจัดการเกือบทุกขั้นตอนไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจเพื่อการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การประสานงาน และการควบคุม เป็นต้น ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีบทบาทและหน้าที่ในการตัดสินใจ

ธร สุนทรยุทธ (2551, หน้า 392 - 393) กล่าวว่าประเภทการตัดสินใจสามารถพิจารณาได้หลายประการ ดังนี้

1. การตัดสินใจโดยเอกบุคคลและการตัดสินใจโดยกลุ่ม การตัดสินใจโดยเอกบุคคลเป็นการตัดสินใจโดยบุคคลคนเดียว ภาคธุรกิจที่มีเจ้าของประกอบการเพียงคนเดียว การตัดสินใจโดยกลุ่มส่วนใหญ่เป็นรูปคณะกรรมการ เป็นการระดมสมองความคิดเพื่อตัดสินใจ เรื่องมีความซับซ้อน มีผลกระทบผู้มีส่วนได้เสีย มีรูปแบบของการตัดสินใจ เช่น การประชุมแลกเปลี่ยนถกเถียง ให้ข้อมูลการอภิปรายอย่างมีเหตุผล

2. การตัดสินใจในส่วนตัว และการตัดสินใจในองค์การ การตัดสินใจในองค์การเป็นการตัดสินใจในแง่ผลประโยชน์ส่วนตัวของตนเองมากกว่าองค์การ เช่น ในแง่ของความปลอดภัย สถานภาพ

อนาคตของตนเอง เขาอาจคำนึงถึงผลกระทบของการตัดสินใจ ส่วนการตัดสินใจในองค์การ ผู้นำการตัดสินใจจำเป็นต้องยึดมั่นในเป้าหมายขององค์การที่จะต้องให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล

3. การตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้าและการตัดสินใจที่ไม่กำหนดไว้ล่วงหน้าการตัดสินใจที่กำหนดไว้ล่วงหน้า หมายถึง การแก้ไขปัญหาสำหรับปัญหาใด ๆ โดยเฉพาะที่มีการเตรียมการไว้บ้างแล้ว ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ กฎ ระเบียบ นโยบาย เรื่องเหล่านี้มักเกิดขึ้นเป็นประจำ ผู้บริหารมีความคุ้นเคยและมีทางเลือกในการตัดสินใจน้อย ส่วนการตัดสินใจที่ไม่กำหนดไว้ล่วงหน้า เป็นกระบวนการแก้ไขปัญหาที่มีความคลุมเครือ และสลับซับซ้อน ไม่เป็นไปตามกฎ ระเบียบ นโยบายปฏิบัติ อาศัยความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ ดุลยพินิจ และสำนึกส่วนตัวของผู้บริหาร หากตัดสินใจอย่างถูกต้องมี ความสอดคล้องแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพอันเป็นลักษณะที่ดีของผู้บริหาร

4. การตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์และการตัดสินใจเชิงดำเนินการยุทธศาสตร์ตามสถานการณ์ คือ การตัดสินใจสามารถจัดอันดับตามศักยภาพในการจัดการกับความซับซ้อน และสภาวะการเพิ่มความไม่แน่นอนและความขัดแย้ง การตัดสินใจกระทำตามการเปรียบเทียบระหว่างผลที่ตามมาของทางเลือกต่าง ๆ และตามระดับความต้องการของผู้ตัดสินใจ

ส่วน วรพจน์ บุษราคัมวดี (2553, หน้า 111 - 112) ได้กล่าวว่า จากความหมายของการตัดสินใจ ผู้บริหารแต่ละคนอาจให้ความหมายและความสำคัญของการตัดสินใจ ที่แตกต่างกันออกไปในรายละเอียดของแต่ละสถานการณ์ ในส่วนที่พิจารณาเหมือนกัน ดังนี้

1. กระบวนการการตัดสินใจ เป็นการตัดสินใจที่ต้องผ่านกระบวนการวิเคราะห์และพิจารณาถึงข้อมูลที่เกิดขึ้นจากนั้นผู้บริหารจึงทำการตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เหมาะสมและดีที่สุด สำหรับกระบวนการตัดสินใจประกอบด้วยขั้นตอนการแสวงหาข้อมูล การออกแบบการตัดสินใจ รวมทั้งการตัดสินใจเลือกทางเลือกเพื่อให้สามารถเลือกทางเลือกได้ดีที่สุด ดังนั้นในการวิเคราะห์และพิจารณา จะต้องมีการเก็บรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ และผ่านกระบวนการตัดสินใจนั่นเอง

2. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก การตัดสินใจเป็นความพยายามในการสร้างทางเลือกให้มากที่สุดเท่าที่ทำได้ ทางเลือกที่น้อยอาจปิดโอกาสความคิดสร้างสรรค์หรือทางเลือกที่ดีกว่าได้ ดังนั้น ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต้องมีการฝึกฝนในการสร้างทางเลือกที่หลากหลาย และมีความสร้างสรรค์อีกด้วย การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับทางเลือก ซึ่งโดยทั่วไปจะเป็นการตัดสินใจที่ไม่ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้าเป็นการตัดสินใจที่แตกต่างออกไปจากสถานการณ์ปกติ ที่ไม่ได้มี การกำหนดโครงสร้าง การตัดสินใจไว้ ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องค้นหาแนวทางการตัดสินใจ

3. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับโครงสร้างขององค์การ ผู้บริหารในแต่ละระดับจะมีบทบาทและหน้าที่ในการตัดสินใจที่แตกต่างกัน เช่น ผู้บริหารระดับสูงจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ ผู้บริหารระดับกลางจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจด้านการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารระดับปฏิบัติจะเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในการดำเนินงานให้สำเร็จตามระยะเวลา และเป้าหมาย ที่กำหนดไว้

การตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างขององค์การเป็นการตัดสินใจในงานประจำ โดยทั่วไป จะเป็น กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ขั้นตอนการปฏิบัติ เป็นต้น เพื่อให้ทุกคนทราบและถือปฏิบัติ ดังนั้น ผู้บริหารจึง ต้องมีบทบาทในการกำหนดมาตรฐานและแนวทางการปฏิบัติไว้ล่วงหน้าในองค์การ

4. การตัดสินใจเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุคลากร การตัดสินใจจะมีผลกระทบต่อบุคคล กลุ่ม และทั้งองค์การ ซึ่งพฤติกรรมของบุคคลแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องมีความเข้าใจและมีจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับบุคคล กลุ่ม และองค์การที่ดี จึงจะทำให้การตัดสินใจ ประสบความสำเร็จได้ สำหรับการตัดสินใจที่มีลักษณะสร้างสรรค์ที่เป็นการตัดสินใจที่เกิดจากความคิดริเริ่มของผู้บังคับบัญชาเป็นสำคัญและเป็นการตัดสินใจโดยคน ๆ เดียว ส่วนการตัดสินใจ โดยกลุ่มเป็นการตัดสินใจ ที่มีความสลับซับซ้อนที่ไม่สามารถตัดสินใจโดยคน ๆ เดียวได้ จึงต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายก็จำเป็นที่จะต้องมีการตัดสินใจโดยกลุ่มเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน

รัตติกาล สารกอง (2551, หน้า 39 – 40) ได้รวบรวมทฤษฎีทางสังคมวิทยาเพื่อมาอธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ซึ่งเขาเห็นว่าโดยทั่วไปรูปแบบ (Model) ทางด้านจิตวิทยาสังคมที่เกี่ยวกับการตัดสินใจกระทำพฤติกรรมของมนุษย์นั้น นักสังคมวิทยามักจะมองในแง่ของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งถือว่าเป็นปัจจัยภายนอกจะมีผล ต่อการตัดสินใจแต่ Reeder เชื่อว่าปัจจัยภายนอกจริง ๆ แล้วไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจ แต่ละบุคคลจะแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเหล่านี้มาสู่ตัวคน ซึ่งจะอยู่ในรูปของความเชื่อ และไม่เชื่อที่ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรม ดังนั้นบุคคลอาจจะตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างเดียวกันแต่เหตุผลที่ทำให้เกิดการตัดสินใจจะแตกต่างกัน Reeder จึงได้อธิบายเหตุผล ในการกระทำสิ่งใดของมนุษย์ว่าเดินจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. เป้าหมายหรือจุดประสงค์ (Goals) คือกิจกรรม วัตถุ คุณลักษณะ ความเชื่อความรู้ กิจธุระหรือสภาพความเป็นอยู่ที่บุคคลต้องการ ความมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุผลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้น ผู้กระทำจะต้องมีการกำหนดเป้าประสงค์ไว้ก่อนล่วงหน้าและผู้กระทำพยายามที่จะกระทำทุกวิธีทางเพื่อบรรลุเป้าประสงค์หรือเป้าหมายนั้น ๆ

2. ความเชื่อ (Belief Orientation) คือการรับรู้หรือความเข้าใจง่ายของแต่ละคนหรือกลุ่มต่อสิ่งที่เกิดขึ้น ความเชื่อนั้นเป็นผลมาจากการที่บุคคลได้รับรู้ไม่ว่าจะเป็นแนวคิดหรือความรู้นั่นเอง ซึ่งความเชื่อจะมีผลต่อการตัดสินใจของบุคคลและพฤติกรรมทางสังคมในกรณีที่ว่าบุคคล และจะเลือกรูปแบบของพฤติกรรมบนพื้นฐานของความเชื่อที่ตนยึดมั่นอยู่ ซึ่งความเชื่อนี้ คือการยอมรับข้อเสนอใดข้อเสนอหนึ่งว่าเป็นความจริง ความเชื่อทำให้เกิดภาวะทางจิตใจ ในแต่ละบุคคล ซึ่งอาจเป็นพื้นฐานสำหรับการกระทำโดยสมัครใจของบุคคลนั้น แต่อย่างไรก็ตาม ความเชื่อนี้ จะส่งผลให้บุคคลกระทำหรือไม่กระทำพฤติกรรมนั้นก็เป็นได้

3. ค่านิยม (Value Standard) คือสิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง เป็นความเชื่ออย่างหนึ่งที่มีลักษณะค่อนข้างถาวร ผู้กระทำเชื่อว่าวิถีปฏิบัติบางอย่างเป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นดีเห็นชอบที่ยึดถือปฏิบัติ ค่านิยมของมนุษย์หรือของผู้กระทำทางสังคมจะแสดงออกทางทัศนคติและพฤติกรรมของผู้กระทำทุกรูปแบบ ดังนั้นค่านิยมจึงมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมของบุคคล โดยบุคคลพยายามที่จะกระทำสอดคล้อง กับค่านิยมที่ตนเองยึดถืออยู่

4. นิสัยและธรรมเนียม (Habits And Customs) คือ แบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้แล้วสืบต่อกันมาด้วยประเพณี ซึ่งถ้ามีการละเมิดก็จะถูกบังคับด้วยการที่สังคมไม่เห็นชอบ ด้วยการตัดสินใจที่เลือกกระทำ เช่น ไม่มีการอนุมัติไม่มีการร่วมพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง ของมนุษย์หรือของผู้กระทำทางสังคมส่วนหนึ่ง เนื่องมาจากแบบพฤติกรรมที่สังคมกำหนดให้แล้ว

5. การคาดหวัง (Expectation) เป็นการรับรู้ของผู้กระทำทางสังคมว่าบุคคลอื่นกลุ่มหรือสังคมโดยทั่วไปต้องการให้เชื่อหรือรู้สึก หรือประพฤติปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะภายใต้สถานการณ์นั้น หรือกล่าวได้ว่าความคาดหวังคือท่าทีของบุคคลอื่นที่มีต่อพฤติกรรม ของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัว โดยคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการดังนั้นในการตัดสินใจในการเลือกพฤติกรรมของบุคคล (Social Action) ส่วนหนึ่งจึงขึ้นอยู่กับ ความคาดหวังและท่าทีของบุคคลอื่นด้วย

6. ข้อผูกพัน (Commitments) สิ่งที่ผู้กระทำเชื่อว่าเขาผูกพันที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์หรือประเด็นปัญหาที่ตนเกี่ยวข้องทางตรงและทางอ้อม ทั้งนี้ผู้กระทำจะทำตามคำสัญญาที่ให้ไว้กับผู้อื่น ดังนั้นข้อผูกพันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม เพราะผู้กระทำตั้งใจจะกระทำสิ่งนั้น ๆ เนื่องจากเขารู้ว่าข้อผูกพันที่จะต้องกระทำ

7. การบังคับ (Force) คือ ตัวที่ช่วยกระตุ้นให้กระทำการตัดสินใจได้เร็วขึ้นเพราะขณะที่ผู้กระทำตั้งใจกระทำสิ่งต่าง ๆ โดยตนเองรู้สึกว่าไม่มีทางเลือกอื่นอีก นอกจากจะต้องประพฤติปฏิบัติตามในสถานการณ์ที่ผู้กระทำตั้งใจกระทำสิ่งต่าง ๆ แต่ยังไม่แน่ใจว่าจะกระทำดีหรือไม่นั้นการบังคับจะเป็นสิ่งช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำตัดสินใจปฏิบัติได้เร็วขึ้น ดังนั้นการบังคับจึงมีส่วนสำคัญ ในการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม เนื่องบุคคลมักมีแนวโน้มเอียงที่จะประพฤติปฏิบัติ เมื่อถูกบังคับให้ทำ

8. โอกาส (Opportunity) ความเชื่อของผู้กระทำที่มีต่อสถานการณ์หรือทางเลือกที่มีอยู่ซึ่งเมื่อผู้กระทำพิจารณาแล้วเห็นว่า ภายใต้สถานการณ์นั้นมีช่องทางจังหวะเวลาที่เหมาะสม และเปิดโอกาสให้เลือกกระทำได้ ดังนั้นการที่บุคคลจะตัดสินใจและประพฤติปฏิบัติอย่างหนึ่ง อย่างใดลงไปจึงขึ้นอยู่กับโอกาสที่มีในสถานการณ์นั้น

9. ความสามารถ (Ability) คือ การรับรู้ของผู้กระทำรู้เกี่ยวกับกำลังหรือพลังของตนเองในการที่จะกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งจนบรรลุผลสำเร็จภายใต้สถานการณ์นั้น ๆ ผู้กระทำจะตระหนักถึงความสามารถของตนเองก่อนการตัดสินใจและการกระทำทางสังคมเพราะรู้ว่าถ้าตัดสินใจกระทำไป

แล้วจะมีความสามารถกระทำได้แน่นอน ดังนั้น โดยทั่วไปแล้วบุคคลจะกระทำพฤติกรรมใด ๆ จะพิจารณาขีดความสามารถของตนเองเสียก่อน

10. การสนับสนุน (Support) คือ สิ่งที่ผู้กระทำรู้ว่าจะได้รับหรือคิดว่าจะได้รับจากคนอื่น ๆ เช่น เมื่อนักเรียนได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครองหรืออาจารย์ ก็เป็นปัจจัยให้นักเรียนสามารถเลือกเรียนต่อได้ทำให้มีความก้าวหน้าในอาชีพการงานต่อไป

2.2.4 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

การตัดสินใจ เป็นการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกหลาย ๆ ทางเลือก เพื่อให้ได้ประโยชน์สูงสุด และไม่มีความเสียหายผิดพลาดหรือมีน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ซึ่งการตัดสินใจในแต่ประเด็นต่าง ๆ มีเหตุผลหรือปัจจัยที่แตกต่างกันหรือเหมือนกัน ซึ่งมีนักวิชาการได้สรุปว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ซึ่งมีนักวิชาการหลายท่านที่ได้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ ดังนี้

วัชรี ทรัพย์มี (2553, หน้า 557 - 558) กล่าวว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจคือ

1. ปัจจัยที่เกี่ยวกับผลได้ผลเสียต่อตนเอง เช่น ในการเลือกอาชีพจะคำนึงถึงรายได้จะทำให้มีกินมีใช้ระดับใด งานนั้นน่าสนใจตรงตามความถนัดความสามารถของตนหรือไม่ จะทำงานในท้องถิ่นที่ตนเองต้องการหรือไม่ มีโอกาสก้าวหน้าและมั่นคงในการทำงานนั้นมากน้อยเพียงใด

2. ปัจจัยที่เกี่ยวกับผลได้ผลเสียต่อคนใกล้ชิด ซึ่งเป็นบุคคลที่สำคัญเพียงพอไหม มีเวลาให้กับครอบครัวหรือไม่ มีสวัสดิการสำหรับครอบครัวหรือไม่

3. ปัจจัยด้านการยอมรับตนเอง โดยบุคคลจะพิจารณาว่าถ้าเลือกกระทำเช่นนี้แล้วตนภูมิใจหรือไม่ เช่น ถ้าตัดสินใจศึกษาต่อสาขาวิชานี้ตนเองภูมิใจหรือรู้สึกด้อยเป็นต้น

4. ปัจจัยด้านบุคคลแวดล้อม เช่น พ่อแม่ ญาติพี่น้อง ครูอาจารย์ เพื่อมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบุคคลในเรื่องต่าง ๆ อาทิ การตัดสินใจเลือกสาขาการเรียน เลือกอาชีพ เลือกคู่ตัดสินปลูกบ้าน กระทั่งการตัดสินใจเล็ก ๆ น้อย ๆ

5. ปัจจัยด้านศีลธรรมจรรยา การตัดสินใจของบุคคลไม่ใช่จะคำนึงถึงสิ่งที่จะทำให้บุคคลนั้นพึงพอใจทั้งหมด ยังมีปัจจัยด้านศีลธรรมจรรยาเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ถ้าสิ่งที่ตัดสินใจลงไปตนเองพอใจแต่ผิดศีลธรรมจรรยาก็ทำให้ตัดสินใจเช่นนั้นไม่ได้

6. ปัจจัยด้านการยอมรับของสังคม เช่น ในสังคมที่คิดว่าการหย่าร้างเป็นเรื่องธรรมดากับสังคมที่คิดว่าการหย่าร้างเป็นเรื่องร้ายแรง การตัดสินใจหย่าร้างในกรณีแรกคงง่ายกว่ากรณีหลัง เป็นต้น

7. ปัจจัยด้านอารมณ์ ในขณะที่บุคคลตกอยู่ในสภาพที่มีอารมณ์รุนแรง เช่น รัก เกลียด โกรธ กลัว หรือกังวลอย่างหนัก ถ้าตัดสินใจอะไรลงไปในขณะนั้นมีแนวโน้มที่จะเกิดความผิดพลาดได้ง่าย หรือในกรณีที่มีเรื่องสำคัญต้องตัดสินใจ คนเราจะเกิดความเครียดไม่แน่ใจว่าการตัดสินใจนั้นเหมาะสมหรือไม่ การตัดสินใจจึงควรรอให้อารมณ์อยู่ในสภาวะสงบเสียก่อนแล้วจึงค่อยพิจารณาตัดสินใจ

2.2.5 แนวคิดและทฤษฎีการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

เสาวนีย์ ศิริพจนานนท์ (2554, หน้า 48) กระบวนการตัดสินใจนี้จะนำมาประยุกต์ใช้ในการอธิบายการตัดสินใจในการเลือกตั้งโดยสรุปเป็นขั้นตอนได้ 4 ขั้นตอนดังนี้

1. การได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งต่าง ๆ ในขั้นตอนนี้ถือได้ว่าเป็นการได้รับข่าวสารของการสมัครรับการเลือกตั้งเกี่ยวกับตัวผู้รับเลือกตั้งและนโยบายต่าง ๆ ในการได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนั้น ประชาชนจะได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งโดยผ่านสื่อหรือช่องทางต่าง ๆ ในการลงหาเสียงเลือกตั้งประชาชนเลือกรับข่าวสารในลักษณะใด จนกระทั่งนำข่าวสารนั้นไปเป็นเกณฑ์การคัดเลือกผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้เหลือผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ต้องการจะลงคะแนนเสียงอยู่ที่ว่าประชาชนจะเลือกเชื่อข่าวสารจากแหล่งไหนมากที่สุด และลักษณะของข่าวสารที่ผ่านไปสู่ผู้ลงคะแนนเสียงนั้นเป็นลักษณะข่าวสารที่หลากหลายเพื่อจูงใจในการลงคะแนนเสียง

2. การสร้างกฎเกณฑ์ หลักเกณฑ์และการให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์ในการตัดสินใจเลือกตั้ง เมื่อผู้ลงคะแนนเสียงยอมรับว่าต้องมีการตัดสินใจ และได้รับข่าวสารต่าง ๆ เกี่ยวกับผู้สมัครเลือกตั้ง ประชาชนจะคัดเลือกผู้สมัครเลือกตั้งเพื่อเลือกผู้สมัครที่ตัวเองถูกใจมากที่สุด หรือพึงพาได้มากที่สุด หรือให้ความสำคัญกับคุณสมบัติส่วนตัวของบุคคล ขั้นตอนนี้รวบรวมความคิดและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อใช้ในการแก้ปัญหานั้นนั้น ๆ การพัฒนาก็คือการทำให้เกิดทางเลือกหลากหลายทางเลือกนำมาประเมินเพื่อเลือกทางเลือกที่เหมาะสมกับเป้าหมายของการเลือกตั้ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจ กล่าวคือ ในขั้นตอนนี้จะเริ่มมีการณรงค์หาเสียงในด้านต่าง ๆ อาทิ ด้านภูมิหลังของบุคคลผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง คุณสมบัติส่วนตัวของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ด้านกลยุทธ์และวิธีการหาเสียงของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งด้านนโยบายของพรรค หรือและบทบาทของพรรคการเมืองเข้าถึงประชาชนหรือผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เริ่มประเมินข่าวสารที่ได้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ หรือมุ่งหมายของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง

3. การประเมินและจัดลำดับ เมื่อได้กำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ และให้น้ำหนักของหลักเกณฑ์ที่ได้มา ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งแต่ละคนจะได้รับการประเมินเท่าไหร่ตามการประเมินของผู้ลงคะแนนเสียงเลือกที่ดีที่สุด

4. การตัดสินใจสุดท้ายที่จะลงคะแนนเสียงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนใดคนหนึ่ง ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งจะตัดสินใจลงคะแนนเสียงให้กับผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งที่มีคะแนนรวมจากการประเมินมากที่สุด แต่ในขั้นตอนนี้อาจจะมีเหตุการณ์บางอย่างเข้ามาแทรกแซง อาทิ ผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้รับเงิน สิ่งของ การชักชวน ขอร้องหรือร้องขอ ที่อาจจะมีอิทธิพลต่อ การเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งคนใดคนหนึ่งในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ถือว่าการเลือกตั้งเป็นกลไกและกระบวนการทางการเมืองที่สำคัญ ในการที่จะกำหนดว่าใครเป็นผู้เหมาะสมที่จะเป็นผู้ปกครองโดยชอบธรรม การเลือกตั้งอย่างเป็นการให้เสรีภาพและสิทธิทางการเมืองแก่ประชาชน เพื่อประชาชนให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทางการเมืองโดยผ่านตัวแทนนั่นเอง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่น

การเลือกตั้งท้องถิ่น (Local Election) หมายถึง การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เข้าไปบริหารงานในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐบาลท้องถิ่น (Local Government) โดยมีผู้มีสิทธิเลือกตั้งดังกล่าว จะเป็นพลเมืองซึ่งอาศัยอยู่ในเขตปกครองท้องถิ่น ตั้งแต่ในระดับเมืองหรือจังหวัดต่ำลงมา โดยมีชื่อเรียกเขตการปกครองท้องถิ่นแตกต่างกันไปตามแต่ละประเทศ ในไทยจะมีเขตการปกครอง ตัวอย่างเช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) และเทศบาล แต่ในสหรัฐอเมริกาจะมีเขตการปกครอง ตัวอย่างเช่น เคาน์ตี้ (County) เทศบาล (Municipal) ทาวน์/ทาวน์ชิพ (Town/Township) เป็นต้น

การเลือกตั้งท้องถิ่นจึงเป็นช่องทางหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่นตามสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจตัดสินใจทางการเมือง ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ ข้อจำกัดของการมีประชากรจำนวนมากและมีพื้นที่เขตการปกครองที่มีขนาดใหญ่ จึงทำให้การใช้อำนาจของประชาชนด้วยตนเองโดยตรง เพื่อทำการตัดสินใจทางนโยบายและการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นเรื่องในชีวิตประจำวันโดยทั่วไปทำไม่ได้ในทางปฏิบัติแต่การเลือกตั้งท้องถิ่นก็ไม่ใช่ทั้งหมดของความเป็นประชาธิปไตยที่มีอยู่ เพราะการปกครองท้องถิ่นตามหลักการสากล จะให้ความสำคัญกับการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักประชาธิปไตยทางตรง (Direct Democracy) เพื่อให้ผลลัพธ์ที่ได้เป็นประโยชน์ตกอยู่กับประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง จากการร่วมคิดร่วมทำกิจการสาธารณะด้วยตนเองอย่างมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2554, หน้า 25 - 28) ประชาชนในท้องถิ่นจึงไม่ควรมีบทบาทเพียงแค่ ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้งท้องถิ่นเท่านั้น แต่ต้องมีบทบาทติดตามและตรวจสอบการทำงานของตัวแทนและฝ่ายบริหารในระดับท้องถิ่น ที่ได้รับเลือกตั้งเข้าไปบริหารงานองค์กรปกครองท้องถิ่นหรือรัฐบาลท้องถิ่นเพราะมีความใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง

2.3.1 ความสำคัญของการเลือกตั้งท้องถิ่น

การเลือกตั้งท้องถิ่น เป็นตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงสถานะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐบาลท้องถิ่น และยังเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นได้ในหลากหลายมิติ ประกอบด้วย

1. การตรวจสอบความสนใจของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นว่ามีสูงมากเพียงใด โดยเปรียบเทียบได้จากระดับการมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น

2. ความเข้มข้นในการแข่งขันและช่วงชิงที่นั่งในสภาท้องถิ่นของผู้สมัครลงแข่งขันรับเลือกตั้งท้องถิ่น

3. บทบาทของผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น ทั้งที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็ก รวมถึงบทบาทผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่นที่ไม่สังกัดพรรคการเมือง เป็นต้น (Colin Rallings and Michael Thrasher, 1997, p. 9)

ผลการเลือกตั้งท้องถิ่น สามารถแสดงถึงการตอบสนองของประชาชนในท้องถิ่น ที่มีต่อนโยบายที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในท้องถิ่นใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งจะนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงทิศทางของนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นที่มีอยู่เดิม ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งประเด็นที่ใช้ในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นนี้ อาจจะมีความสอดคล้องหรือแตกต่างจากประเด็นนโยบายที่มีอยู่ในการเมืองระดับชาติก็ได้

2.3.2 พัฒนาการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น

ประเทศไทยมีแนวคิดต้องการที่จะให้การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2517 โดยมีผู้เสนอให้กรุงเทพมหานครมีการเลือกตั้งผู้ว่าราชการกรุงเทพฯ มาตั้งแต่สมัยรัฐบาล พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันท์ เป็นนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2521 อย่างไรก็ตาม กว่าแนวคิดดังกล่าว จะประสบผลสำเร็จเป็นรูปธรรมใน พ.ศ. 2528 โดยการประกาศใช้พระราชบัญญัติกรุงเทพมหานคร นอกจากกรุงเทพมหานครแล้ว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบทั่วไปรูปแบบแรกที่จัดให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงนั่นก็คือ เทศบาล ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2543 ซึ่งได้ประกาศใช้เป็นกฎหมายและได้นำรูปแบบการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงมาใช้ เหตุผลที่นำรูปแบบการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงมาใช้ในประเทศไทย ดังนี้

1. การบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอดีตที่ผ่านมาฝ่ายบริหารมีสภาพที่อ่อนแอ ไม่มีเสถียรภาพ และไม่สามารถทำงานได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสภาท้องถิ่นสามารถกำหนดทิศทางในการบริหาร ของฝ่ายบริหารได้มากเกินไป และความอ่อนแอที่เกิดจากความขัดแย้งกันภายในฝ่ายบริหารเอง

2. การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงจะทำให้ทศบาลสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น เพราะมีฝ่ายบริหารมาจากการเลือกตั้งของประชาชนโดยตรง

3. การเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงจะทำให้ประชาชนมีทางเลือกทางการเมืองมากขึ้น ทั้งในด้านนโยบาย และตัวผู้สมัครจะเห็นได้ว่า ปัญหาเรื่องความอ่อนแอและไร้เสถียรภาพของฝ่ายบริหารเป็นปัญหาหลักที่สำคัญที่ทำให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและผู้สนับสนุนต้องการให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงเพื่อแก้ไขปัญหา (นรนิติ เศรษฐบุตร, 2544, หน้า 1 - 2)

ปลายปี พ.ศ. 2546 มีการแก้ไขกฎหมายท้องถิ่นฉบับต่าง ๆ ให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรง ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่น่าสนใจสำหรับพัฒนาการของระบบการปกครองท้องถิ่นของไทยเป็นอย่างมาก เพราะในอดีตที่ผ่านมาการปกครองท้องถิ่นในประเทศไทยเป็นไปอย่างเชื่องช้าและมักไม่เป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างที่มีนัยสำคัญมากนัก แต่การเปลี่ยนให้ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจาก

การเลือกตั้งโดยตรงถือได้ว่า เป็นการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างท้องถิ่นไทยครั้งใหญ่และเป็นประเด็นที่น่าสนใจคือกระทรวงมหาดไทย หรือ รัฐบาลจึงได้ผลักดันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยทุกรูปแบบใช้รูปแบบการเลือกตั้งผู้บริหารท้องถิ่นโดยตรงทั้งหมดเมื่อปลายปี พ.ศ. 2546

2.3.3 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาประชาธิปไตย

ประชาธิปไตย ตรงกับคำ ในภาษาอังกฤษว่า Democracy มาจากคำ ในภาษากรีกว่า Democratic ซึ่งประกอบด้วยคำ 2 คำ คือ Demos หมายถึง ประชาชน กับ Kratein หมายถึง ปกครอง ฉะนั้น ประชาธิปไตย (Demoskratia) จึงหมายถึง ประชาชนปกครอง หรือการปกครองโดยประชาชน (Government by the people) สำหรับภาษาไทย ประชาธิปไตยเป็นคำสนธิมาจากคำว่า ประชา หมายถึง ประชาชนหรือปวงชน กับอธิปไตย หมายถึง อำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ ซึ่งเมื่อรวมกันแล้วประชาธิปไตย จึงหมายถึง ประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ

ความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ที่หมายถึง ระบอบการปกครองที่ถือมติปวงชนเป็นใหญ่ การถือเสียงข้างมากเป็นใหญ่ นอกจากนี้ ยังมีนักวิชาการได้ให้ความหมาย ไว้ดังนี้

ประชาธิปไตย หมายถึง ระบบการเมือง (political system) และระบอบ การปกครอง (regime) รูปหนึ่งที่มีรัฐบาลซึ่งรับผิดชอบและสนองตอบต่อความต้องการของประชาชน รัฐบาลนี้ประกอบด้วยบุคคลอันเป็นตัวแทนของประชาชนที่ประชาชนให้ความยินยอมเห็นชอบโดยผ่านกระบวนการเลือกตั้งที่แท้จริงและเป็นไปอย่างเสรี ซึ่งมีกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน ทั้งยึดหลักเสมอภาคและทั่วถึงในการเลือกรัฐบาลดังกล่าวเป็นรัฐบาลที่ปกครอง โดยยึดหลักนิติธรรมอันกำหนดถึงสิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาค และความยุติธรรมในหมู่ประชาชน ดำเนินการปกครองโดยยึดหลักเสียงข้างมากที่เคารพสิทธิ ของฝ่ายข้างน้อย รวมถึงมีการกำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินการและการสืบทอดหรือเปลี่ยนแปลงตำแหน่ง ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งความยินยอมพร้อมใจของประชาชน ตามหลักอำนาจอธิปไตย ของปวงชน (วิสุทธิ์ โพธิ์แทน, 2550, หน้า 91)

หลักการของประชาธิปไตย (principles of democracy) องค์ประกอบ ดังต่อไปนี้ (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2554, หน้า 27 – 31)

1. หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน (popular sovereignty or sovereignty of the people) ซึ่งโดยรวม คือ ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจเป็นผู้ร่วมกันใช้อำนาจนี้ ไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเองโดยวิถีทางประชาธิปไตย การมีส่วนร่วมโดยเฉพาะในกระบวนการตัดสินใจและการปกครองโดยหลักนิติธรรม

2. หลักสิทธิเสรีภาพ (right, liberty or freedom) ซึ่งมาจาก สิทธิ (right) เสรีภาพ (liberty) และอิสรภาพ (freedom) โดยสิทธิ หมายถึง ประโยชน์ที่กฎหมายรับรองและคุ้มครองให้เสรีภาพ หมายถึง โอกาสที่จะเลือกทำ หรือไม่ทำ ระหว่างทางเลือกหลายทางตามความปรารถนาของตน โดยปราศจากข้อบังคับหรือข้อจำกัด จะจำกัดได้ก็แต่โดยกฎหมายเท่านั้น ส่วนอิสรภาพ หมายถึง การทำ

หรืองดเว้นที่จะทำสิ่งใด ๆ ก็ได้ที่ไม่ละเมิดผู้อื่น ทั้งนี้เสรีภาพในระบอบประชาธิปไตย จึงหมายถึงความสามารถของคนที่จะกระทำหรืองดเว้นกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งก็ได้ ภายในขอบเขตข้อกำหนดของกฎหมาย ซึ่งกฎหมายนั้นออกโดยวิถีทางประชาธิปไตย

3. หลักความเสมอภาค (equality) ความเสมอภาคในระบอบประชาธิปไตย หมายถึง การที่ประชาชนทุกคนในประเทศมีความเสมอภาค หรือความเท่าเทียมกันพื้นฐานในเรื่องสำคัญ ๆ ที่เป็นไปได้ในฐานะที่เป็นมนุษย์ ตั้งแต่การใช้สิทธิทางการเมืองและการไม่ถูกเลือกปฏิบัติโดยกฎหมาย หรือเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม เพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิดเชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายสถานะ ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองรวมทั้งการมีสิทธิเข้าถึงความจำเป็นพื้นฐานของชีวิต ซึ่งความเท่าเทียมกันนี้จะทำให้ทุกคนมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ และก่อให้เกิดความยุติธรรมในสังคม

4. หลักภราดรภาพ (fraternity) และหลักการเคารพเหตุผล (respect for reason) หลักภราดรภาพ หมายถึง ความเป็นพี่เป็นน้องกัน คนในสังคมควรปฏิบัติต่อกันดุจพี่น้อง ช่วยเหลือเอื้ออาทรต่อกัน ไม่ปฏิบัติต่อกันดังเช่นศัตรู เพราะความแตกต่างกันซึ่งในการปกครองตนเองร่วมกันของประชาชนนั้น เมื่อคนในสังคมมีโอกาสและเข้ามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ หรือทางสังคม ย่อมทำได้อย่างสันติและหาข้อยุติที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับกัน ถ้าคนทั้งหลายมีความเคารพซึ่งกันและกัน (mutual respect) และมีความรักความปรารถนาดีต่อกันเปรียบประดุจญาติพี่น้องที่เรียกว่ามีภราดรภาพ

จากแนวคิดการพัฒนาประชาธิปไตยข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การที่ประชาชนจะต้องมีสิทธิมีเสียงในการปกครองประเทศ ในการบริหารบ้านเมือง การออกกฎหมาย การตัดสินใจและการกระทำทุกอย่างที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ไม่ใช่มีสิทธิแค่เลือกตั้งผู้แทนอย่างเดียวเสร็จแล้วก็ไม่มีสิทธิอย่างอื่นอีก ถือว่าเป็นประชาธิปไตยเพียงเปลือกนอก

2.3.4 แนวความคิดการเลือกตั้งท้องถิ่นกับกระบวนการประชาธิปไตย

การเลือกตั้งท้องถิ่น เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองระดับท้องถิ่น (Local Political Participation) ผ่านการใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้ง (Candidates) และพรรคการเมืองท้องถิ่นที่มีแนวนโยบาย (Policy Platform) ที่ตรงกับความต้องการของประชาชน ในแง่หนึ่งการเลือกตั้งจึงเป็นองค์ประกอบสำคัญของกระบวนการกำหนดนโยบายสาธารณะเนื่องจากประชาชนสามารถกำหนดทิศทางของนโยบายสาธารณะที่ตนต้องการผ่านการเลือกผู้สมัครและพรรคการเมืองท้องถิ่นที่มีแนวนโยบายสอดคล้องกับตนได้

นอกจากนี้ การเลือกตั้งท้องถิ่นยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของระบอบประชาธิปไตย เนื่องจากการเลือกตั้งท้องถิ่น เป็นกระบวนการตรวจสอบและถ่วงดุลผู้บริหารทางการเมืองท้องถิ่น

และรัฐบาลท้องถิ่น เนื่องจากประชาชนสามารถที่จะเลือกปฏิเสธแนวนโยบายของผู้บริหารท้องถิ่น (Ezrow, Lawrence, 2010, p. 23) ปัจจุบันผ่านการออกเสียงเลือกตั้งให้กับสมาชิกสภาท้องถิ่น เพื่อให้สมาชิกสภาท้องถิ่นได้ทำหน้าที่บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น ระบบการเลือกตั้งและกระบวนการจัดการเลือกตั้งที่มีการแข่งขันอย่างยุติธรรม และสามารถสะท้อนความต้องการของประชาชนในฐานะผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งให้มากที่สุด จึงเป็นสิ่งที่ประเทศประชาธิปไตยทั่วโลก พึงปรารถนา สำหรับประเทศไทยผ่านการเลือกตั้งท้องถิ่นมาหลายครั้งและการใช้ระบบการเลือกตั้ง และกระบวนการจัดการเลือกตั้งหลายรูปแบบ อย่างไรก็ตาม การเลือกตั้งท้องถิ่นในประเทศไทยยังคงประสบกับปัญหาต่าง ๆ เช่น การซื้อสิทธิขายเสียง การนับคะแนนที่ไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม รวมไปถึงการไม่ยอมรับผลการเลือกตั้งในบางครั้ง (Goodwin - Gill, Guy S., 2006, p. 12)

การเลือกตั้งท้องถิ่น (Local Elections) ยังหมายถึง การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Government) ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่เข้ามาบริหารนั้นมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ผ่านเวทีการเลือกตั้งท้องถิ่น อาทิ การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดการเลือกตั้งนายกเทศมนตรีและการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น สำหรับการเลือกตั้งท้องถิ่นนั่นเปรียบเสมือนการแข่งขันทางการเมือง ในระดับท้องถิ่น นอกจากนี้การเลือกตั้งท้องถิ่นยังตัวชี้วัดสำคัญที่แสดงให้เห็นถึงสถานะของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือรัฐบาลท้องถิ่น (Local Government) และยังเป็นเครื่องชี้วัดคุณภาพของประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นได้ในหลากหลายมิติ ดังเช่น การตรวจสอบความสนใจของประชาชนที่มีต่อการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นว่ามีสูงมากเพียงใด โดยเปรียบเทียบได้จากระดับการมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของประชาชนในท้องถิ่น บทบาทของผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น ทั้งที่สังกัดพรรคการเมืองที่มีขนาดใหญ่และขนาดเล็ก รวมถึงบทบาทผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่นที่ไม่สังกัดพรรคการเมือง ฯลฯ (Colin Rallings and Michael Thrasher, 1997, p. 9) ผลการเลือกตั้งท้องถิ่นสามารถแสดงถึงการตอบสนองของประชาชนในท้องถิ่น ที่มีต่อนโยบายที่ผู้สมัครรับเลือกตั้งในท้องถิ่นใช้ในการหาเสียงเลือกตั้ง ซึ่งจะนำมาสู่การเปลี่ยนแปลงทิศทางของนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่นที่มีอยู่เดิม ให้มีความสอดคล้อง กับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเพิ่มมากขึ้น ซึ่งประเด็นที่ใช้ในการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่นนี้อาจจะมีความสอดคล้องหรือแตกต่างจากประเด็นนโยบายที่มีอยู่ในการเมืองระดับชาติก็ได้

นอกจากนี้ การเลือกตั้งท้องถิ่นถือเป็นกระบวนการทางการเมืองที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นของประชาชน ด้วยการออกมาใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อเลือกตัวแทนของตนเอง ซึ่งแสดงออกถึงเจตจำนงของประชาชน โดยตัวแทนที่ตนเลือกไปนั้นจะต้องทำหน้าที่ในการบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านนโยบายและความต้องการของประชาชน ตลอดจนผลประโยชน์ส่วนรวม

(Public Interest) เป็นที่ตั้ง และกระบวนการเลือกตั้งยังเป็นกลไกที่สำคัญเพื่อสร้างความเป็นธรรมให้แก่ผู้ที่เลือกตนในการใช้อำนาจหน้าที่ในการบริหารตามกรอบระยะเวลาที่กำหนดซึ่งแสดงให้เห็น ถึงความเป็นประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น (Local Democracy) โดยถือว่าเป็นประชาธิปไตยในระดับรากหญ้า ถือเป็นจุดเริ่มต้นของประชาธิปไตยระดับชาติ สิ่งหนึ่งที่เป็นข้อแตกต่างระหว่างประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นกับประชาธิปไตยระดับชาติอยู่ที่การให้ความสำคัญกับหลักการที่ว่าด้วย “การปกครองตนเอง” (Self - Government Democracy) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของประชาธิปไตยที่แท้จริงอันสะท้อนให้เห็นผ่านประชาธิปไตยท้องถิ่น (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2554, หน้า 8 - 9)

2.3.5 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่นต่อการพัฒนาประชาธิปไตย

บทบาทของการปกครองท้องถิ่นที่ก่อให้เกิดการพัฒนาของประชาธิปไตยในระดับชุมชนและระดับประเทศจะเห็นได้ว่า แต่เดิมนั้นปรากฏความคิดเห็นที่ว่าการปกครองท้องถิ่นนี้ แท้จริงแล้วมิได้มีลักษณะของความเป็นประชาธิปไตยเลย หากแต่การปกครองท้องถิ่นกลับเป็นสิ่งที่ขัดขวางหรือเป็นอุปสรรคต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย และทางที่ดีควรเน้นการรวมศูนย์ของอำนาจรัฐจะเหมาะสมกว่าในปัจจุบัน แนวคิดที่ว่านี้ ไม่ได้รับความนิยมกันสักเท่าใดนัก แนวความคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองกับระบอบประชาธิปไตยในปัจจุบัน จึงมีแง่มุมสำคัญอยู่ว่าการปกครองท้องถิ่นนั้นเป็นประชาธิปไตยโดยพื้นฐาน โดยผู้นำท้องถิ่นควรมาจากการเลือกตั้งของประชาชน และการปกครองท้องถิ่นในแง่นี้เอง จะช่วยส่งเสริมการปกครองแบบประชาธิปไตยในระดับชาติ และเป็นไปอย่างต่อเนื่องได้ การปกครองท้องถิ่น จึงได้รับการยอมรับกันว่าเป็นสิ่งที่ก่อให้กระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ โดยสรุปได้ในประการต่าง ๆ ต่อไปนี้ (สถาบันดำรงราชานุภาพ, 2539, หน้า 16)

1. การปกครองท้องถิ่นก่อให้เกิดและกระตุ้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน กล่าวคือ ในการปกครองท้องถิ่นที่ผู้นำมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนนั้น เป็นจุดเริ่มของการกระตุ้นความสนใจมีส่วนร่วมของประชาชนแล้ว และการที่ผู้นำท้องถิ่นได้เสนอนโยบายให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ทราบ ได้แสดงความคิดเห็น และตัดสินใจเลือกก็เป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมต่อกิจการของท้องถิ่นอย่างมีนัยสำคัญ

2. การปกครองท้องถิ่นก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อประชาชนของผู้นำ (Accountability) ความรับผิดชอบของผู้นำต่อประชาชนนี้ ในสังคมประชาธิปไตยตะวันตก หมายความถึงพันธะสัญญาหรือความรับผิดชอบทางการเมืองที่ผู้นำซึ่งมาจากการเลือกตั้งมีต่อประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง เป็นความรับผิดชอบที่ว่าเขาได้รับการเลือกตั้งเข้ามาเพื่อทำอะไร ผลงานจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนส่วนรวมหรือต่อส่วนตัว โดยต้องอธิบายให้ได้ว่าทำไมจึงเป็นเช่นนั้น

3. การปกครองท้องถิ่นที่เข้มแข็งจะช่วยขจัดระบบเผด็จการโดยรัฐบาล กล่าวคือเมื่อมีการกระจายอำนาจมากขึ้น ท้องถิ่นเข้มแข็งมากขึ้น (นิยม รัฐอมฤต, 2522, หน้า 19) สถาบันทางการเมือง

โดยเฉพาะพรรคการเมืองก็จะมีความมั่นคง อันจะส่งผลให้การยึดอำนาจและการใช้อำนาจเผด็จการจากส่วนกลางเป็นได้ได้ยาก ดังเช่นที่ มองเตสกิเออ (Monterquier) นักปรัชญาการเมืองชาวฝรั่งเศสกล่าวไว้ว่า การปกครองท้องถิ่นที่แข้งแข็งจะสามารถต่อต้านการปฏิวัติรัฐประหารได้ และการปกครองท้องถิ่นที่มีอิสระ จะช่วยส่งเสริมสถาบันทางการเมืองต่าง ๆ ให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น

4. การปกครองท้องถิ่นสร้างความชอบธรรม ความห่างไกลทั้งในทางภูมิศาสตร์และในทางการเมือง ย่อมทำให้การตัดสินใจโดยสถาบันทางการเมืองที่ห่างไกลออกไปจากชุมชนท้องถิ่น อาจจะไม่ได้รับการยอมรับ ในทางตรงกันข้ามหากการตัดสินใจกระทำในระดับชุมชนท้องถิ่นมีแนวโน้มที่จะได้รับการยอมรับ และเป็นการสมเหตุสมผลมากกว่า ทำให้การตัดสินใจในทางการเมืองการปกครองนั้นมีความชอบธรรม

5. การปกครองท้องถิ่นช่วยดำรงหลักเสรีภาพ หากอำนาจทางการเมืองการปกครองถูกรวบอยู่ที่ศูนย์กลางมากเกินไป เป็นไปได้ที่จะเกิดการใช้อำนาจในทางที่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพ ของปัจเจกบุคคลและสร้างความเสียหายให้กับสังคมโดยรวมได้ง่าย ในทางตรงข้าม การกระจายอำนาจจึงเป็นมรรควิธีหนึ่งในการปกป้องเสรีภาพของปัจเจกบุคคล โดยการทำให้อำนาจมีการกระจัดกระจายออกไป อันจะนำไปสู่การสร้างโครงข่ายของการตรวจสอบและถ่วงดุลอำนาจซึ่งกันและกัน (Checks and Balances) ระหว่างศูนย์กลางกับพื้นที่นอกศูนย์กลาง

6. การเมืองท้องถิ่นเป็นเวทีสร้างการเมืองระดับชาติ กล่าวคือ เมื่อการเมืองการปกครองในระดับท้องถิ่นประสบความสำเร็จในเชิงการได้มาซึ่งผู้นำทางการเมืองที่เป็นตัวแทนของประชาชนมีความรับผิดชอบต่อส่วนร่วม ผ่านการเรียนรู้และการอบรมกล่อมเกลาทางการเมืองแล้ว ก็จะทำให้คุณภาพของนักการเมืองระดับชาติสูงขึ้น

7. การสร้างพลังประชาธิปไตยหรือการพัฒนาการเมืองที่มั่นคงนั้น จะต้องเริ่มจากการสร้างความเป็นประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นเสียก่อน จากนั้นจึงขยายไปในระดับประเทศ การปกครองท้องถิ่น จึงมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับชาติ เพราะทำให้เกิดการพัฒนาการเมืองในวงกว้าง

8. การปกครองท้องถิ่นทำให้เข้าสู่วิถีการเมืองของประชาชน (Politicalization) ด้วยเหตุที่การเมืองท้องถิ่นมีความเกี่ยวพันหรือผลกระทบต่อประชาชนโดยตรงและใกล้ตัว และเกี่ยวพันต่อการเมืองระดับชาติ หากมีกิจกรรรมทางการเมืองเกิดขึ้นอยู่เสมอก็จะมีผลทำให้เกิดความคึกคัก และมีชีวิตชีวาต่อการปกครองท้องถิ่นประชาชนในท้องถิ่นจะมีความเกี่ยวพันและเข้าสู่ระบบการเมืองตลอดเวลา เพราะการเข้าสู่วิถีการเมืองเป็นถนนสายหนึ่งที่จะนำไปสู่เมืองประชาธิปไตย (อุทัย หิรัญโต, 2523, หน้า 33)

การเลือกตั้งท้องถิ่นจึงเป็นช่องทางหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่นตามสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจตัดสินใจทางการเมืองซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ข้อจำกัดของการมีประชากรจำนวนมากและมีพื้นที่เขตการปกครองที่มีขนาดใหญ่

จึงทำให้ การใช้อำนาจของประชาชนด้วยตนเองโดยตรง จึงเสนอหลักการของประชาธิปไตย ได้แก่ 1. หลักอำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน 2. หลักสิทธิเสรีภาพ 3. หลักความเสมอภาค และ 4. หลักภราดรภาพ ซึ่งก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาประชาธิปไตยทั้งในระดับชุมชนและระดับประเทศ โดยสรุปได้ในประการต่าง ๆ ต่อไปนี้ 1) การกระตุ้นการมีส่วนร่วม 2) การรับผิดชอบต่อส่วนรวมของนักการเมือง 3) การดำรงเสรีภาพ 4) การสร้างความเข้มแข็ง 5) การสร้างความชอบธรรม 6) การสร้างนักการเมืองที่มีคุณภาพ 7) การสร้างพลังประชาธิปไตย และ 8) การสร้างวิถีประชาธิปไตย

จากแนวคิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การเลือกตั้งท้องถิ่น เป็นช่องทางหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในระดับท้องถิ่นตามสิทธิขั้นพื้นฐาน โดยการเลือกตัวแทนของตนเข้าไปใช้อำนาจตัดสินใจทางการเมืองซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ข้อจำกัดของการมีประชากรจำนวนมากและมีพื้นที่เขตการปกครองที่มีขนาดใหญ่ จึงทำให้การใช้อำนาจของประชาชนด้วยตนเองโดยตรงเพื่อทำการตัดสินใจทางนโยบาย ประชาชนจึงเป็นผู้มีอำนาจในการปกครองประเทศ แต่เนื่องจากสภาพสังคมปัจจุบันย่อมเป็นไปไม่ได้ที่ประชาชนทุกคน จะทำหน้าที่ปกครองประเทศพร้อม ๆ กัน จึงมีความจำเป็นต้องเลือกผู้แทนของตนเข้าไปทำหน้าที่แทนตน และประชาชนสามารถเปลี่ยนผู้แทนซึ่งใช้อำนาจแทนตนได้โดยเลือกผู้ที่ตนเห็นว่าเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวม ตามแนวทางที่ตนต้องการโดยพิจารณาจากนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับนักการเมืองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นคือการปกครองที่รัฐกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) ในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ ของการปกครองในระบบประชาธิปไตย (วุฒิสาร ตันไชย, 2548, หน้า 4) การปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นพื้นที่ทางการเมืองที่เหมาะสมที่สุดสำหรับการฝึกฝนให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในกิจการบ้านเมืองที่สามารถพัฒนาต่อไปเป็นพลเมืองที่แข็งขันของประเทศชาติได้ (เอนก เหล่าธรรมทัศน์, 2555, หน้า 18) อีกทั้งการปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นการฝึกฝนความเป็นพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย เพราะการเมืองท้องถิ่นนั้นมีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ (อุดม ทุมโฆษิต, 2550, หน้า 74) โดยตัวแสดงทางการเมืองท้องถิ่นที่มีบทบาทหลัก มีทั้งที่อยู่ในภาคการเมืองคือผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น ภาคราชการส่วนท้องถิ่น คือพนักงานและหน่วยปฏิบัติการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคประชาสังคมเช่นผู้นำชุมชนหรือบุคคลที่ได้รับการเคารพ ยกย่องจากสมาชิกชุมชน

นับแต่ประเทศไทยมีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 เป็นต้นมาเป็นผลให้มีการตราพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 นับเป็นจุดเปลี่ยนสำคัญต่อการเมืองท้องถิ่น สำหรับทิศทางการปกครองส่วนท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ที่เกี่ยวข้องกับการปกครองส่วนท้องถิ่น และการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ปรากฏอยู่ใน 2 หมวดสำคัญ ได้แก่ หมวด 6 แนวนโยบายแห่งรัฐ และหมวด 14 การปกครองส่วนท้องถิ่น ก็ได้เพิ่มอำนาจให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้นเป็นลำดับ (โชคสุข กรกิตติชัย, ออนไลน์) ดังนั้น ผลจากการกระจายอำนาจของส่วนกลางที่ผ่านมา ส่งผลให้ท้องถิ่นแต่ละแห่งมีลักษณะของการจัดการปกครองที่มีตัวแทนมาจากการเลือกตั้งตามระบอบประชาธิปไตย ทำให้การเมืองเรื่องการเลือกตั้งขยายไปสู่การเมืองระดับท้องถิ่นมากขึ้น ประชาชน ทั้งในเมืองและในชนบทต่างเกี่ยวพันกับการเลือกตั้ง และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้นำชุมชนในระดับ ต่าง ๆ ได้มีโอกาสเข้าสู่การแข่งขันตามระบอบประชาธิปไตยทำให้อำนาจรัฐเปลี่ยนมือจากข้าราชการส่วนกลางที่ถือครองอำนาจมายาวนานไปสู่นักการเมืองท้องถิ่น ทำให้เกิดการแข่งขันกันเพื่อเข้าชิงตำแหน่งในองค์กรปกครองท้องถิ่นที่เข้มข้นและรุนแรงยิ่งขึ้น (เวียงรัฐ เนติโพธิ์, 2551, หน้า 6) อีกทั้งการที่ส่วนกลางถ่ายโอนภารกิจต่าง ๆ สู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพิ่มขึ้นก็ส่งผลให้การเมืองท้องถิ่นมีความตื่นตัวมากขึ้นอย่างรวดเร็วและทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเคลื่อนเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางของระบบการเมืองท้องถิ่นในระดับที่เข้มข้นมากขึ้น (จรัส สุวรรณมาลา, 2550, หน้า 11 - 18)

ความหมายของนักการเมืองและนักการเมืองท้องถิ่น

คำว่า “นักการเมือง” (politician) มาจากคำว่า “การเมือง” (politics) ซึ่งมาจากภาษากรีก คือคำว่า polis แปลว่าเมืองหรือนคร ตามประวัติศาสตร์การปกครองของกรีกในสมัยโบราณนั้น เมืองหรือนครนั้นมีฐานะเป็นรัฐ (state) หรือที่เรียกว่านครรัฐ เช่น นครรัฐเอเธนส์ นครรัฐสปาร์ตา เมืองหรือนครในสมัยโบราณจึงกลายมาเป็น “รัฐ” ตามความหมายในปัจจุบัน ในนครรัฐเอเธนส์ ถือว่าสังคมคือการเมืองประชาชนทั้งหมดในฐานะที่มีส่วนร่วมในกิจการของรัฐก็คือนักการเมือง และบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการอำนวยการปกครองของรัฐหรือเมืองก็คือประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการเมืองมากกว่าคนอื่น ๆ (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, 2532, หน้า 33)

ภายใต้ความเป็นรัฐสมัยใหม่ มีบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเมืองที่หลากหลาย ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเภทสำคัญ ตามลักษณะของการเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับการเมือง (ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์, 2532, หน้า 20) ประเภทแรกคือ ผู้ที่ไม่สนใจการเมือง มักเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศที่กำลังพัฒนา ไม่สนใจเข้าไปยุ่งเกี่ยว กับการเมืองหรือกระบวนการทางการเมือง เช่น ไม่ไปเลือกตั้ง ไม่สนใจเป็นสมาชิกพรรคการเมือง หรือลงรับสมัครเลือกตั้ง ไม่สนใจเรื่องราวต่าง ๆ ทางการเมือง ประเภทที่สอง ผู้สนใจทางการเมือง เป็นบุคคลที่สนใจเรื่องราวต่างข่าวสารทางการเมืองและอาจเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับ

การตัดสินใจในการดำเนินกิจการของรัฐ รู้ถึงความสำคัญของตัดสินใจของสถาบันทางการเมือง แต่ยังไม่ถึงระดับที่จะลงรับสมัครเลือกตั้ง ประเภทที่สาม ผู้แสวงหาอำนาจและผู้นำ ในสังคมการเมืองหนึ่ง ๆ มีบุคคลบางคนพยายามแสวงหาอำนาจมากกว่าคนอื่น ๆ ซึ่งทำให้เขามีอำนาจหรืออิทธิพลทางการเมืองมากกว่าบุคคลเหล่านี้จะพยายามแสวงหาอิทธิพลเพื่อผลทางด้านนโยบาย ระเบียบข้อบังคับ และการตัดสินใจในการบังคับใช้กฎหมาย การแสวงหาอำนาจก็เพื่อประโยชน์ทางการเมือง การคุ้มครองผลประโยชน์ประชาชน หรือผลประโยชน์ของตัวเองและพวกพ้องตัวเอง ประเภทสุดท้าย ผู้ทรงอำนาจทางการเมือง หมายถึงบุคคลที่มีทรัพยากรทางการเมืองหรือเป็นผู้ใช้อำนาจทางการเมือง อันเนื่องมาจากความแตกต่างของสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้แก่บุคคลเหล่านี้มากกว่าบุคคลโดยทั่วไปในระบบการเมือง เมื่อพิจารณาบุคคลทั้ง 4 ประเภทจึงพบได้ว่านักการเมืองในความหมายทั่วไปคือผู้แสวงหาอำนาจและผู้นำ นักการเมือง จึงเป็นกลุ่มบุคคลซึ่งมีอำนาจในสังคมใดสังคมหนึ่งโดยมีตำแหน่งหน้าที่สำคัญและมีชื่อเสียงอาจรวมถึงบุคคลหลายอาชีพด้วยกันเป็นบุคคลที่มีตำแหน่งสูงมีอำนาจหน้าที่ราชการซึ่งเป็นบุคคลส่วนน้อยในสังคมและเป็นผู้ควบคุมทรัพย์สินส่วนใหญ่หรือมีสถานภาพสังคม ในระดับสูงหรือเป็นผู้มีอิทธิพลไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในกระบวนการตัดสินใจที่ผลต่อสมาชิกในสังคม

สำหรับความหมายของนักการเมืองท้องถิ่น เมื่อพิจารณาในมิติของการเมืองท้องถิ่น ก็จะพบได้ว่าการเมืองท้องถิ่นมีสองมิติเช่นเดียวกับการเมืองระดับชาติ คือมิติของการเมืองภาคตัวแทนและการเมืองภาคพลเมืองกล่าวคือ การเมืองท้องถิ่นในมิติของภาคตัวแทน คือการเมืองที่ประชาชนเลือกนักการเมืองท้องถิ่นเข้าไปทำหน้าที่แทนตนเองในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นคือ ผู้บริหารท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น ส่วนมิติภาคพลเมือง เป็นการเมืองที่เกิดขึ้นจากประชาชนหรือชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่น การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การลงชื่อเพื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น การเข้าชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ปธาน สุวรรณมงคล, 2554, หน้า 23)

การเมืองท้องถิ่นจึงเป็นเรื่องของการเข้ามาแสวงหาอำนาจและใช้อำนาจของบุคคล/กลุ่มบุคคลเพื่อผลประโยชน์ของสาธารณะหรือกลุ่มคนเฉพาะกลุ่ม หรือเฉพาะบุคคลในท้องถิ่นนั้นภายใต้บริบทของการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและผลประโยชน์ในท้องถิ่น ดังนั้น นักการเมืองท้องถิ่นคือบุคคลที่เสนอตัวเข้าสู่ระบบการเมืองท้องถิ่น ภายใต้ระบบการเลือกตั้งในระดับท้องถิ่น ซึ่งเป็นกลไกสำคัญที่ทำให้นักการเมืองท้องถิ่นมีความชอบธรรมในการเป็นตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่แทนประชาชนในท้องถิ่นทั้งการบริหารท้องถิ่น (ฝ่ายบริหาร) และการควบคุมตรวจสอบ (ฝ่ายนิติบัญญัติ)

นักการเมืองท้องถิ่นกับโครงสร้างอำนาจในระดับท้องถิ่น (ระดม วงษ์น้อม, 2556, หน้า 1 - 36)

1. โครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบขั้วเดียวหรือแบบรวมศูนย์ท้องถิ่นมักมีชนชั้นนำกลุ่มหนึ่งที่รวมตัวกันเหนียวแน่น ผูกขาดอำนาจและการตัดสินใจของสังคมในทุกเรื่องในลักษณะชนชั้นนำนิยมความสัมพันธ์เชิงอำนาจเป็นไปในลักษณะผูกขาดอำนาจทางการเมืองเศรษฐกิจ สังคม ทั้งในระดับ

จังหวัดหรือชุมชนท้องถิ่น เพราะมีชนชั้นนำอยู่ขั้วเดียวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ดี กลุ่มมีความเข้มแข็งเหนือกว่ากลุ่มอื่น ๆ มีผู้อยู่ภายใต้การอุปถัมภ์อย่างกว้างขวางมากมาย และมีสายสัมพันธ์แนบแน่นกับข้าราชการในจังหวัดหน่วยงานต่าง ๆ และท้องถิ่นเป็นผู้มีบารมี และมีอิทธิพลจนเป็นเหตุให้ผูกขาดอำนาจทางการเมืองได้อย่างเบ็ดเสร็จ (Monopolistic Politics) โดยปราศจากคู่แข่งทางการเมืองที่มีศักยภาพที่จะแข่งขันได้อีกทั้งชนชั้นนำลักษณะนี้ จะเป็นผู้กุมอำนาจในการตัดสินใจทั้งหมดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

โครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบขั้วเดียวนี้ชนชั้นนำของการเมืองระดับชาตินักการเมืองท้องถิ่นผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ จะเป็นเครือข่ายเดียวกันทำให้การบริหารราชการต่าง ๆ หรือการดำเนินกิจกรรมของจังหวัดนั้น ๆ มีเสถียรภาพสูงมีความเป็นเอกภาพและปราศจากความขัดแย้งใด ๆ เพราะเมื่อเกิดปัญหาจะมีผู้ที่คอยจัดการความขัดแย้งให้การบริหารดำเนินการต่อไปอย่างคล่องตัวและรวดเร็ว

2. โครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบ 2 หรือ 3 ขั้วอำนาจการเมืองเป็นเรื่องของการแข่งขันกันระหว่างกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ อำนาจและโครงสร้างอำนาจจึงไม่ตายตัวแต่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบ 2 หรือ 3 ขั้วอำนาจมักมีการต่อสู้แข่งขันระกว่างกลุ่มต่าง ๆ ทั้งการเมืองระดับชาติระดับท้องถิ่นหรือความขัดแย้งภายในชุมชนเพราะไม่มีกลุ่มใดมีอำนาจ เหนือกลุ่มใดอย่างเด็ดขาด แต่ละกลุ่มต่างมีฐานทางเศรษฐกิจดีเท่ากันมีเครือข่ายในจังหวัดเท่า ๆ กัน มีผู้อยู่ภายใต้อุปถัมภ์เท่า ๆ กัน อีกทั้งขั้วต่าง ๆ เหล่านั้นมีการต่อสู้แข่งขันกันทั้งก่อนการเลือกตั้ง และภายหลังจากการเลือกตั้ง เช่น ในระดับท้องถิ่นกลุ่มหนึ่งได้เป็นฝ่ายบริหารอีกกลุ่มหนึ่งจะได้เป็นฝ่ายสภาเป็นต้นซึ่งมีข้อดีคือทำให้ฝ่ายบริหารและนิติบัญญัติมีการตรวจสอบถ่วงดุลซึ่งกันและกัน

3. โครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบหลายขั้วจนไม่มีขั้วอำนาจที่ชัดเจนโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นแบบนี้จะไม่ถูกครอบงำแบบเบ็ดเสร็จอย่างแบบโครงสร้างขั้วเดียวและไม่มีความรุนแรงเท่ากับโครงสร้างแบบ 2 หรือ 3 ขั้วอำนาจเพราะอำนาจไม่ได้ถูกผูกขาดอยู่กับชนชั้นนำกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งการต่อสู้ของชนชั้นนำต่าง ๆ ยังอิสระต่อกันมากจนไม่มีใครมีอำนาจเหนือใครจนชนชั้นนำต่าง ๆ ต้องจับมือกันเป็นพันธมิตรเพื่อรวมตัวกันมาบริหารงานท้องถิ่น

วัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่นกับนักการเมืองท้องถิ่น

จรัส สุวรรณมาลา (2550, หน้า 11 - 18) ได้กล่าวว่าวัฒนธรรมทางการเมืองท้องถิ่น แบ่งออกเป็นรูปแบบ 3 แบบ คือ (1) วัฒนธรรมการเมืองแบบปรึกษาหารือ ซึ่งพัฒนามากจากความโดดเด่นของการมีองค์กรชุมชนที่เข้มแข็ง (2) วัฒนธรรมการเมืองแบบแข่งขัน ซึ่งพัฒนามาจากการแย่งชิงและยึดครองฐานเสียงและผลประโยชน์ทางการเมืองระหว่างกลุ่มการเมืองในระดับชาติและท้องถิ่น และ (3) วัฒนธรรมการเมืองแบบรวมศูนย์ - ผูกขาดอำนาจทางการเมือง ซึ่งพัฒนามาจากการรวมศูนย์อำนาจและการจัดระบบความสัมพันธ์ทางการเมืองการปกครองแนวดิ่งในอดีต

1. วัฒนธรรมการเมืองแบบปรึกษาหารือหรือแบบสมาคม (Deliberative/Civic political culture) ประกอบขึ้นด้วยพลเมืองที่รู้จักคุ้นเคยกัน เป็นญาติมิตร รักใคร่นับถือกัน ผูกพันระหว่างกันและกัน และเชื่อถือไว้วางใจกันและกันค่อนข้างสูง ส่วนใหญ่เป็นชาวเมืองหรือชาวชุมชนมาแต่กำเนิด มีจิตใจรักและผูกพันกับเมืองหรือชุมชนของตนเองอย่างชัดเจน มีจิตสำนึกสาธารณะ ให้ความสำคัญกับการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม/สมาคม ชมรม องค์กรชุมชน ในการจัดกิจกรรม/บริการสาธารณะของชุมชน จึงมีองค์กรชุมชนทำหน้าที่จัดกิจกรรมสาธารณประโยชน์จำนวนหลายกลุ่มหลายองค์กร แต่ละกลุ่ม/องค์กรมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนในชุมชน เช่นกลุ่มส่งเสริมอาชีพ กลุ่มเหมืองฝาย กลุ่มสวัสดิการ กลุ่มออมทรัพย์ สหกรณ์ กลุ่มส่งเสริม/อนุรักษ์วัฒนธรรม กลุ่มอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน ฯลฯ เป็นต้น กลุ่มเหล่านี้มีกิจกรรมต่อเนื่อง มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมจำนวนมากอย่างสม่ำเสมอ

การเลือกตั้งในท้องถิ่นในวัฒนธรรมแบบปรึกษาหารือนี้อาจมีนักการเมืองท้องถิ่นลงรับสมัครเลือกตั้งจากหลายกลุ่มและมีการแข่งขันทางการเมืองที่เข้มข้นระหว่างกลุ่มต่าง ๆ แต่ในที่สุดผู้ที่ได้รับเลือกจะเป็นผู้ที่กลุ่มองค์กรชุมชนส่วนใหญ่ให้การยอมรับมากที่สุดเมื่อเสร็จสิ้นการเลือกตั้งแล้วการแข่งขันทางการเมืองที่เกิดขึ้นในช่วงการเลือกตั้งก็ค่อย ๆ คลี่คลายและหมดไป นักการเมืองท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับและไว้วางใจจากกลุ่ม/องค์กรชุมชน และประชาชนทั่วไป และสนับสนุนให้มาทำหน้าที่เป็นผู้บริหารท้องถิ่น เป็นคนในท้องถิ่น ไม่มีความสัมพันธ์กับพรรคการเมือง หรือกลุ่มการเมืองภายนอก เป็นนักประสานงานมากกว่าเป็นผู้นำที่เข้มแข็งเด็ดขาด ส่วนใหญ่มีแบบแผนบริหารแบบเน้นการมีส่วนร่วมของกลุ่ม/องค์กรชุมชน รับฟังความคิดเห็นผ่านเวทีชุมชน และการปรึกษาหารือระหว่างกลุ่ม/องค์กรชุมชน

2. วัฒนธรรมการเมืองแบบแข่งขันรุนแรง (Fragmented and volatile competition) การเมืองแบบนี้อาจจะพบเห็นได้ในชุมชนเขตเมืองหรือกึ่งชนบทกึ่งเมืองที่มีการแบ่งกลุ่มการเมืองเป็นฝักเป็นฝ่ายหลายกลุ่มหลายพวก (Fragmented/Plural society) ที่เข้ากันไม่ได้ และไม่มีพวกใดกลุ่มใดมีอำนาจทางการเมืองเหนือกลุ่มอื่นอย่างเด็ดขาด การเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นการแข่งขันทางการเมือง นักการเมืองท้องถิ่นลงสมัครแข่งขันรับเลือกตั้งจำนวนหลายกลุ่มและมีท่าทีเป็นปฏิปักษ์ต่อกันอย่างชัดเจน ใช้กลยุทธ์การต่อสู้แบบทำลายล้างเพื่อเอาชนะคู่ต่อสู้ให้ได้ไม่ประนีประนอม อาจใช้วิธีนอกกฎหมายและใช้ความรุนแรงประกอบกัน ในบางกรณีมีการดึงนักการเมืองและพรรคการเมืองระดับชาติเข้าร่วมเป็นพลังสนับสนุนกลุ่มการเมืองท้องถิ่นด้วย ในกรณีเช่นนี้จะยิ่งทำให้การต่อสู้แข่งขันในการเลือกตั้งท้องถิ่นเพิ่มความเข้มข้นและรุนแรงมากขึ้น

3. วัฒนธรรมการเมืองแบบผูกขาด - รวมศูนย์อำนาจ (Monopolistic and centralized political culture) การผูกขาดและรวมศูนย์อำนาจทางการเมืองอาจเกิดขึ้นจากหลายสาเหตุ เช่น เกิดจากการก่อตัวของผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่น ซึ่งอาศัยอำนาจรัฐเป็นองค์ประกอบในขั้นต้น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน

ที่เป็นผู้มีอิทธิพล หรือผู้มีอิทธิพลที่อิงอำนาจของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐหรืออาศัยอำนาจบารมีนักการเมืองระดับชาติหรือเกิดกลุ่มการเมืองท้องถิ่นที่ผูกขาดอำนาจทางการเมืองเพราะมีผลงานเป็นที่ยอมรับ หรือมีนโยบายการดำเนินงานที่ประชาชนในท้องถิ่นนิยมชมชอบ เข้าถึงความต้องการของประชาชน ทำให้กลุ่มการเมืองนั้น ๆ ได้รับการเลือกตั้งกลับเข้ามาอีกหลายครั้งติดต่อกัน แม้จะเปลี่ยนตัวผู้นำทางการเมือง แต่กลุ่มการเมืองนั้น ๆ อาจยังได้รับการเลือกตั้งกลับเข้ามาอย่างต่อเนื่อง หรืออาจเกิดจากหลาย ๆ ปัจจัยร่วมกันการเมืองในระบบวัฒนธรรมแบบนี้จะมีกลุ่มการเมืองที่ผูกขาดอำนาจการเมืองท้องถิ่นโดดเด่นเพียงกลุ่มเดียว ปราศจากคู่แข่งที่สามารถท้าทายอำนาจได้จริง ๆ ดังนั้นเมื่อมีการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นจึงไม่มีคู่แข่งทางการเมืองที่เข้มแข็งเพียงพอที่จะท้าทายอำนาจของกลุ่มที่กุมอำนาจทางการเมืองได้ ไม่ค่อยมีความขัดแย้งรุนแรงเพราะกลุ่มผูกขาดอำนาจทางการเมืองในท้องถิ่นได้จัดสรรอำนาจและผลประโยชน์ทางการเมืองให้คนกลุ่มต่าง ๆ ได้อย่างลงตัว

จากแนวคิดเกี่ยวกับนักการเมืองท้องถิ่นข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่น คือ บุคคลที่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้ตัดสินใจเลือกเข้าเป็นตัวแทนของท้องถิ่นในการทำงานประสานกับหน่วยงานของรัฐบาลกับประชาชนเพื่อผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น มีชื่อเรียกแตกต่างกันตามรูปแบบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ นายก อบจ. นายก อบต. นายกเทศมนตรี ผู้ว่าราชการ กทม. นายกเมืองพัทยา โดยงานวิจัยนี้หมายถึง นายกเทศมนตรีนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

2.5 ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลนครสงขลา

ประวัติความเป็นมา

ในอดีต สงขลาเคยเป็นที่ว่าการมณฑลนครศรีธรรมราชและ พ.ศ. 2463 สถาปนาเป็นสุขาภิบาลเมืองสงขลา พ.ศ. 2478 ยกฐานะเป็นเทศบาลเมืองสงขลา และ พ.ศ. 2542 มีพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงฐานะเทศบาลเมืองสงขลาเป็นเทศบาลนครสงขลา (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอน 110 ก. วันที่ 10 พฤศจิกายน 2542 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 11 พฤศจิกายน 2542) นอกจากนี้จากประวัติศาสตร์พบว่า สงขลาเป็นเมืองประวัติศาสตร์และศูนย์รวมของวัฒนธรรมทั้งไทย – จีน – มุสลิม และฝรั่ง ทั้งยังเป็นจุดยกพลขึ้นบกของกองทัพญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 (เทศบาลนครสงขลา, 2566)

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตพื้นที่ตำบลบ่อยางทั้งหมด มีลักษณะเป็นแหลมอยู่ระหว่างทะเลสาบสงขลากับฝั่งทะเลหลวง (อ่าวไทย) พื้นที่ 9.27 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 5,793.75 ไร่ ตั้งอยู่ ณ เส้นรุ้งที่ 7 องศาเหนือ และเส้นแวงที่ 101 องศาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพ มหานครตามเส้นทางรถไฟ

947 กิโลเมตร ตามทางเหลวงแผ่นดิน 950 กิโลเมตร และทางทะเลประมาณ 725 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดใกล้เคียงประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ดังนี้ (เทศบาลนครสงขลา, 2566)

- ระยะทางจากเมืองสงขลาถึงจังหวัดปัตตานี ทางหลวงแผ่นดิน 99 กิโลเมตร
- ระยะทางจากเมืองสงขลาถึงจังหวัดยะลา ทางหลวงแผ่นดิน 128 กิโลเมตร
- ระยะทางจากเมืองสงขลาถึงจังหวัดสตูล ทางเหลวงแผ่นดิน 125 กิโลเมตร
- ระยะทางจากเมืองสงขลาถึงจังหวัดพัทลุง ทางหลวงแผ่นดิน 121 กิโลเมตร
- ระยะทางจากเมืองสงขลาถึงจังหวัดนครศรีธรรมราช ทางหลวงแผ่นดิน 161 กิโลเมตร
- อยู่ห่างจากกรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย 480 กิโลเมตร
- อยู่ห่างจากประเทศสิงคโปร์ ประมาณ 718 กิโลเมตร

(ที่มา : แขวงการทางสงขลา)

อาณาเขต

เทศบาลนครสงขลามีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับเขตอำเภอสิงหนคร
- ทิศใต้ ติดต่อกับเขตเทศบาลเมืองเขารูปช้าง
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับอ่าวไทย
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับทะเลสาบสงขลา

ลักษณะภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบชายฝั่งทะเล มีลักษณะเอียงลาดจากฝั่งทะเลหลวงไปทางด้านทะเลสาบ รูปร่างของพื้นที่มีลักษณะเป็นแหลมแคบยาวตามแนวทิศใต้สู่ทิศเหนือลงสู่ทะเลระหว่างทะเลสาบสงขลาทางด้านตะวันตกและทะเลอ่าวไทย ทางด้านตะวันออก มีคลองสำโรงไหลตามแนวทิศตะวันออกสู่ตะวันตกเชื่อมระหว่างอ่าวไทย และทะเลสาบสงขลา ความยาว 5.27 กิโลเมตร มีชายหาดที่สวยงาม หาดทรายขาวสะอาด จาหาด เก้าเส้ง ชลาทัศน์ สมิหลา แหลมสนอ่อน ความยาวประมาณ 8 กิโลเมตร ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง เฉลี่ย 4 เมตร ระดับน้ำใต้ดินลึกจากผิวดินประมาณ 1 - 3 เมตร ด้านริมฝั่งทะเลสาบเหมาะแก่การจอดเรือเพราะคลื่นลมสงบชายฝั่งไม่ลาดชัน ภายในเทศบาลมีภูเขาเล็ก ๆ ทางด้านเหนือจำนวน 2 ลูก คือ เขาน้อยและเขาตังกวน ยอดเขาสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 60 และ 80 เมตร ตามลำดับ มีคลองระบายน้ำจำนวน 2 สาย ได้แก่ คลองขวาง ความยาวประมาณ 1.4 กิโลเมตร และคลองสำโรง ความยาวประมาณ 5.27 กิโลเมตร (เทศบาลนครสงขลา, 2566)

วิสัยทัศน์

เมืองเศรษฐกิจสร้างสรรค์ การศึกษาทันสมัย ชาวนครสงขลาอุ่นใจ เมืองปลอดภัยและยั่งยืน

ภาพที่ 2.1 แผนที่เทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ที่มา : *เทศบาลนครสงขลา (2566)*

ประชากร

ประชากรในเขตเทศบาลนครสงขลา มีจำนวน 57,805 คน เป็นชาย 28,002 คน เป็นหญิง 29,803 คน (งานทะเบียนราษฎร เทศบาลนครสงขลา, 2565)

รูปแบบและอำนาจหน้าที่ของเทศบาล

โครงสร้างเทศบาลนครสงขลา เทศบาลนครสงขลาเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ปัจจุบันมีพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (รวมทั้งที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมถึง ฉบับที่ 14 พ.ศ. 2562) เป็นกฎหมายแม่บท มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีรายได้หรืองบประมาณเป็นของตนเอง มีอิสระในการบริหารงานภายในขอบเขตของกฎหมาย

องค์การเทศบาล ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (รวมทั้งที่ได้แก้ไขเพิ่มเติม ถึงฉบับที่ 14 พ.ศ. 2562) ประกอบด้วย สภาเทศบาล และนายกเทศมนตรี สภาเทศบาล สภาเทศบาลนครสงขลาประกอบด้วยสมาชิกสภาเทศบาล จำนวน 24 คน ซึ่งประชาชนเลือกตั้งโดยตรง และสภาเทศบาลได้มีการคัดเลือกประธานสภาเทศบาล 1 คน และรองประธานสภาเทศบาล 1 คน โดยให้ประธานสภาเทศบาลมีหน้าที่ดำเนินกิจการของเทศบาลให้เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการประชุม

สภาเทศบาล และให้รองประธานสภาเทศบาลมีหน้าที่กระทำกิจการแทนประธานสภาเทศบาล เมื่อประธานสภาเทศบาลไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ และให้สมาชิกสภาเทศบาลอยู่ในตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง โดยให้สภาเทศบาลเลือกพนักงาน หรือข้าราชการหรือสมาชิกสภาเทศบาลคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาเทศบาล

นายกเทศมนตรี ประกอบด้วย นายกเทศมนตรี จำนวน 1 คน ซึ่งประชาชนเลือกตั้งโดยตรง และมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 4 ปี นับแต่วันเลือกตั้ง โดยนายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งรองนายกเทศมนตรีได้ไม่เกิน 4 คน ซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาล เป็นผู้ช่วยเหลือในการบริหารราชการของเทศบาลตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย และนายกเทศมนตรีอาจแต่งตั้งที่ปรึกษานายกเทศมนตรีและเลขานุการนายกเทศมนตรี ซึ่งมิใช่สมาชิกสภาเทศบาลได้รวมกันไม่เกิน จำนวน 5 คน และให้นายกเทศมนตรีมีหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาล และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้าง โดยมีปลัดเทศบาล เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างรองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบาย และมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมาย (เทศบาลนครสงขลา, 2566)

ด้านการบริหาร

เทศบาลนครสงขลา มีหน้าที่ในการบริหารงานตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 (แก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ 14 พ.ศ. 2562) ตามอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำ และหน้าที่ที่อาจจะทำกิจการใด ๆ

ในเขตหรือนอกเขตเทศบาล รวมถึงหน้าที่อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด โดยมีนายกเทศมนตรีมีหน้าที่ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารกิจการของเทศบาล และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและพนักงานจ้าง โดยมีปลัดเทศบาลเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและพนักงานจ้างรองจากนายกเทศมนตรี และรับผิดชอบควบคุมดูแลข้าราชการประจำของเทศบาลให้เป็นไปตามนโยบายและมีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่นายกเทศมนตรีมอบหมายและให้รองปลัดเทศบาลเป็นผู้ช่วย ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากปลัดเทศบาล (เทศบาลนครสงขลา, 2566)

ฝ่ายบริหารของเทศบาลนครสงขลา ประกอบด้วย

1) นายวันชัย ปริญญาศิริ	นายกเทศมนตรีนครสงขลา
2) นายดนุพล สุนทรัตน์	รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา
3) นายวิชากร บัวหอม	รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา
4) นายสายัณห์ ชนะชัยวงศ์	รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา
5) นายสมชาย จันทรประทิน	รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา
6) นายปราโมทย์ ชูเรืองศรี	เลขานุการนายกเทศมนตรีนครสงขลา
7) นายปราโมทย์ บุญณรงค์	เลขานุการนายกเทศมนตรีนครสงขลา
8) นายชาญวิทย์ แป๊ะเส้ง	เลขานุการนายกเทศมนตรีนครสงขลา
9) นายอำพล ธรรมปาโล	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีนครสงขลา
10) นายวิศิษฐ์ ประยูรสวัสดิ์เดช	ที่ปรึกษานายกเทศมนตรีนครสงขลา

ฝ่ายนิติบัญญัติของเทศบาลนครสงขลา ประกอบด้วย

1) นายสวาท ไชยอ่อนแก้ว	ประธานสภาเทศบาลนครสงขลา
2) นายพิริรัฐ แก้วสุกใส	รองประธานสภาเทศบาลนครสงขลา
3) นายชูจิตร ไตรวรรณ์	เลขานุการสภาเทศบาล

รวมสมาชิกสภาเทศบาลนครสงขลา 24 คน

ฝ่ายราชการของเทศบาลนครสงขลา ประกอบด้วย

1) นายชูจิตร ไตรวรรณ์	ปลัดเทศบาลนครสงขลา
2) นายประสิทธิ์ แพใหญ่	รองปลัดเทศบาลนครสงขลา
3) นางสาวเยาวลักษณ์ กิมาคม	รองปลัดเทศบาลนครสงขลา
4) ว่าง	หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล
5) นางอัมพา สบานแย้ม	ผู้อำนวยการสำนักคลัง
6) นางพรเพ็ญ พิตรพิบูลย์พันธุ์	ผู้อำนวยการสำนักการศึกษา
7) นายภูรพล วานิชรักษ์	ผู้อำนวยการสำนักช่าง

8) นางสาวอภิชดา สุคนธปตภาค ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขฯ

9) นางสุจิตรา สังข์ศิลป์ชัย ผู้อำนวยการกองยุทธศาสตร์และงบประมาณ

10) นางสาววนัชนภา ไฉนวงศ์ ผู้อำนวยการกองสวัสดิการสังคม

11) นางสาวบุญจิรา วระดี ผู้จัดการสถานธนานุบาล

โดยเทศบาลนครสงขลา ได้มีการกำหนดส่วนราชการและอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการดังนี้

1. สำนักปลัดเทศบาล มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของเทศบาล หรือกิจการที่มิได้กำหนดไว้ว่าเป็นหน้าที่ของส่วนราชการใด และงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

2. สำนักการคลัง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการเงินและบัญชี การพัสดุและทรัพย์สินการงบประมาณ งานผลประโยชน์ และงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. สำนักการช่าง มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการผังเมืองและโยธา การสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ และงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

4. สำนักการศึกษา มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการศึกษาและงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

5. กองวิชาการและแผนงาน มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและการวางแผน และงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

6. กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับงานสาธารณสุข และงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

7. กองสวัสดิการสังคม มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน การสังคมสงเคราะห์ และงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย

8. หน่วยงานตรวจสอบภายใน มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบและกลั่นกรองให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแก่ปลัดเทศบาลเกี่ยวกับงานการเงินของเทศบาล และควบคุมตรวจสอบด้านอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

9. สถานธนานุบาล มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับจำนำ ไถ่ถอน สังหาริมทรัพย์ และงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย (เทศบาลนครสงขลา, 2566)

รูปแบบของสื่อที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งเทศบาลนครสงขลา

- การจัดทำเว็บไซต์ของเทศบาล เทศบาลนครสงขลาได้จัดทำเว็บไซต์ของเทศบาล ชื่อ http://www.songkhlacity.go.th เพื่อดำเนินการประชาสัมพันธ์ข้อมูลและข่าวสารของเทศบาล นอกจากนี้ยังจัดให้มีช่องทางสำหรับประชาชนได้ร้องเรียน ร้องขอ ข้อมูลข่าวสาร โดยจัดให้มีเว็บบอร์ด และยังจัดระบบให้ประชาชนสามารถร้องขอข้อมูลข่าวสารได้โดยตรงผ่านทางอีเมล์ และสามารถ download ข้อมูลได้จากหน้าเว็บไซต์

- การจัดรายการทางสถานีวิทยุ เทศบาลนครสงขลาได้เช่าเวลาจากสถานีวิทยุเพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพัฒนาเทศบาลในด้านต่าง ๆ ให้ประชาชนได้รับทราบและเปิดโอกาสให้ประชาชนได้โทรศัพท์เข้ามาสอบถามข้อมูลข่าวสารและข้อข้องใจได้ตลอดรายการ โดยได้เช่าเวลาจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยจังหวัดสงขลา (สวท.) F.M. 90.50 MHz เพื่อเผยแพร่รายการรอบรั้วนครสงขลา ทุกวันจันทร์ – ศุกร์ เวลา 08.10 - 09.00 น.

- การจัดทำสารสมิหลา เป็นหนังสือรายงานข่าวสารและผลการพัฒนาเทศบาล โดยมีการจัดทำทุกเดือน ๆ ละ 2,000 ฉบับ แจกจ่ายไปยังหน่วยงานและประชาชนในพื้นที่ของเทศบาล

- การจัดรายการทางเสียงตามสายของเทศบาล ออกอากาศทุกวันในช่วงเย็นเวลา 16.30 -17.00 น. เป็นประจำทุกวัน เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของเทศบาลและหน่วยราชการต่าง ๆ ให้กับประชาชนในพื้นที่ได้รับทราบ

- จุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนเทศบาลนครสงขลา ในปัจจุบันเทศบาลได้จัดตั้งสถานีวิทยุชุมชนของเทศบาล ซึ่งได้รับอนุญาตคลื่นความถี่จากกรมประชาสัมพันธ์ เรียบร้อยแล้ว โดยออกอากาศทางคลื่น FM 106.25 MHz ตั้งแต่เวลา 08.00 - 19.00 น. เป็นประจำทุกวัน

- การจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลข่าวสาร เทศบาลได้จัดทำศูนย์ให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนและผู้สนใจ บริเวณชั้นล่างของสำนักงานเทศบาล ซึ่งภายในห้องศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้จัดให้มีลักษณะคล้ายห้องสมุด คือมีเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทศบาล เช่น แผนพัฒนาเทศบาล เทศบัญญัติต่าง ๆ เทศบัญญัติงบประมาณรายจ่าย บรรยายสรุป ฯลฯ ระเบียบ กฎหมาย ตลอดจนหนังสือที่มีเนื้อหาสาระหลากหลายให้บริการกับประชาชน ที่ต้องการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของเทศบาล (เทศบาลนครสงขลา, 2566)

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

พระเสกสรร ปญฺญาวชิโร (ใจกล้า), โยตะ ชัยวรมันกุล และ ธวัช หอมทวนลม (2566, หน้า 179 - 191) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเยาวชน กรณีศึกษา: โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า 1) การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเยาวชนกรณีศึกษา: โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายละเอียดแต่ละด้าน พบว่า ด้านหลักการประยุกต์ ใช้ความรู้อยู่ในระดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านหลักการเรียนรู้กระบวนการ และด้านหลักการมี ส่วนร่วมทางร่างกายอยู่ในระดับน้อยที่สุด 2) ผลการหาค่าความสัมพันธ์การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเยาวชนโรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร พบว่า ตั้งแต่สมมติฐาน ที่ 1-5 นักเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับการประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเยาวชนกรณีศึกษา: โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3) สภาพปัญหาเกี่ยวกับการหาค่าความสัมพันธ์การประยุกต์

ใช้หลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเยาวชนกรณีศึกษา: โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนไม่เข้าใจวิธีการสร้างความรู้เกี่ยวกับไตรสิกขา การแสดงความคิดเห็นของนักเรียนแต่ละคนต่างกัน และข้อเสนอแนะ คือ เน้นการสอนผู้เรียนด้วยวิธีการสร้างความรู้เกี่ยวกับไตรสิกขาให้มากขึ้น ผู้สอนต้องให้ผู้เรียนเน้นการแสดงความคิดเห็นออกมาเพื่อแสดงความกล้าคิดกล้าแสดงออก

พระครูรัตนสุตากร (ปราโมทย์ จนฺทโชโต), ยุทธนา ประณีต และ สุรพล สุยะพรหม (2566, หน้า 12 - 22) ได้ทำการศึกษาเรื่อง นโยบายของพรรคการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชน จังหวัดสงขลาในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2562 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพทั่วไปของการเสนอนโยบายของพรรคการเมืองในจังหวัดสงขลา จุดแข็งคือ นโยบายให้มีเบี้ยสวัสดิการผู้สูงอายุ สนับสนุนการท่องเที่ยว จุดอ่อนคือ ขาดการสนับสนุนให้มีบัตรสวัสดิการอย่างทั่วถึง โอกาสคือ ส่งเสริมให้สวัสดิการ ต่อผู้เรียน ผ่านสถานศึกษา และอุปสรรคคือ ขาดการส่งเสริมความเข้มแข็งให้ฐานราก 2) องค์ประกอบของการกำหนดนโยบายของพรรคการเมือง พบว่า การตัดสินใจของประชาชนจังหวัดสงขลา โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับปานกลางทุกด้านและ 3) การพัฒนาการจัดทำนโยบายของพรรคการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนตามหลักอิทธิบาท 4 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับปานกลางและมาก เรียงตามลำดับดังนี้ คือ นโยบายพรรคตามหลักวิมังสา หลักจิตตะ หลักวิริยะ หลักฉันทะ

พระไกรวิน ก่องแก้ว, ดิลก บุญอิ่ม และ สมจันทร์ ศรีปรัชยานนท์ (2565, หน้า 67 - 79) ได้ทำการ ศึกษาเรื่อง การศึกษาหลักปฏิบัติไตรสิกขาตามแนวทางโอวาทของพระสารีบุตร ผลการวิจัยพบว่า หลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นข้อปฏิบัติที่นำไปสู่การหลุดพ้นจากทุกข์ในสังสารวัฏอย่างแท้จริง ศีล คือการเว้นจากความชั่วทั้งทางกายและทางวาจา สมาธิ คือ การฝึกฝนจิตใจให้มั่นคง จิตไม่หวั่นไหวด้วยอำนาจกิเลสตัณหา ปัญญา คือการพิจารณาตามความเป็นจริงของสิ่งที่อยู่เบื้องหน้าในขณะปัจจุบัน การเจริญวิปัสสนากรรมฐานตามแนวโอวาทของพระสารีบุตร คือท่านเน้นสอนให้เกิดปัญญา โดยการนำสิ่งของสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์รอบตัวมาเป็นเครื่องมือในการสอนธรรมะ เพื่อให้ผู้ฟังได้เข้าใจง่ายและสามารถนำไปพิจารณาหรือปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง แนวการเจริญไตรสิกขา ศีล สมาธิ และปัญญา ท่านได้มุ่งเน้นฝึกฝนและขัดเกลาปัญญาของผู้ปฏิบัติเป็นหลัก โดยให้มีสติรู้ทันสภาวธรรมที่เกิดขึ้นในขณะปัจจุบัน พร้อมพิจารณาให้เห็นถึงความเป็นอนิจจัง ทุกขัง อนัตตาของสภาวธรรมตามความเป็นจริง และท่านยังสอนการเจริญวิปัสสนาผ่านการสนทนาธรรมอีกด้วย เพื่อให้ผู้ที่ได้สนทนาธรรมกับท่าน ได้พิจารณาตามธรรมะที่ได้สนทนา จนเกิดปัญญาญาณรู้เห็นตามความเป็นจริง

ชูสกุล อาจมังกร (2564, หน้า 41 - 47) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ไตรสิกขา : พุทธธรรมพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้ตามกระบวนการของหลักไตรสิกขา

4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นสอน 3) ขั้นสรุป ทบทวนใช้ปัญญาและเหตุผล 4) ขั้นประเมินผล โดยกระบวนการเรียนการสอนตามหลักไตรสิกขา จะทำให้พฤติกรรมของนักเรียนเกิดการพัฒนาที่ดี เป็นช่องทางให้จิตใจพัฒนาและช่วยให้ปัญญางอกงาม จิตใจที่พัฒนาแล้วจะทำให้เกิดปัญญาเห็นถูกต้องตามความจริง และปัญญาที่เห็นถูกคิดถูกจะทำให้เกิดพฤติกรรมที่ดีงามต่อไป ทำให้มีชีวิตอยู่อย่างรู้เท่าทันสิ่งทั้งหลายและจัดการกับสิ่งทั้งหลายอย่างถูกต้อง มีชีวิตที่ดีงาม สังคมมีความสงบสุข คือผู้เรียนมีสมาธิ มีความเข้าใจเนื้อหาที่เรียนและปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยสรุปองค์ความรู้จากการศึกษาเป็นกระบวนการฝึกฝนด้วยพฤติกรรมการฝึกฝนด้วยจิตใจ และการพัฒนาปัญญาความรอบรู้ตามขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนตามหลักไตรสิกขาเพื่อให้ผู้เรียนมีสมาธิ มีความเข้าใจเนื้อหาสาระที่เรียน และปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง ซึ่งผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในการเรียนรู้เนื้อหาสาระอื่นได้อย่างเหมาะสม

จิรัชยา เคล้าดี และคณะ (2564, หน้า 259 - 272) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก และพบว่าเพศที่ต่างกันมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของประชาชนทุกวิถีทางในการลงคะแนนเสียงเลือกสภาผู้แทนราษฎร อายุที่ต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎร เฉพาะเกี่ยวกับการรับรู้ข่าวสารทางการเมือง ลักษณะของหัวหน้าพรรคการเมือง สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ต่อเดือนต่างกัน ไม่มีผลต่อการตัดสินใจใช้สิทธิเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรทุกประการ ข้อเสนอแนะในการวิจัยควรศึกษาเปรียบเทียบกับอำเภอหรือจังหวัดอื่น ๆ เพื่อพัฒนาจูงใจการตัดสินใจไปใช้สิทธิของประชาชนต่อไป

ชัยวัฒน์ โยธี และคณะ (2565, หน้า 179 - 190) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ (Gen - Z) กับการใช้สิทธิ์เลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษากรณีการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ความคิดทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ (Gen – Z) ที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นแสดงให้เห็นได้ใน 3 มิติคือ 1. มิติความคิดทางการเมืองเชิงบวก 2. มิติความคิด ทางการเมืองเชิงลบ 3. มิติความคิดทางการเมืองแบบนิ่งเฉย ซึ่งทั้ง 3 มิติดังกล่าวเป็นการสะท้อนความคิดทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ที่มีความคิดแตกต่างกัน ซึ่งจากการศึกษายังพบว่าปัจจัยสำคัญ 3 ประการ ที่ส่งต่อการตัดสินใจให้คนรุ่นใหม่ออกไปใช้สิทธิเลือกตั้งท้องถิ่นคือ 1. ปัจจัยด้านสื่อประชาสัมพันธ์ 2. ปัจจัยด้านการบ่มเพาะทางสถาบัน ซึ่งประกอบด้วย ด้านสถาบันครอบครัวและสถาบันทางการศึกษา 3. ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ประกอบด้วยคุณสมบัติด้านการศึกษา, คุณสมบัติด้านความซื่อสัตย์และบุคลิกภาพของผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ปวีณา คมใน และ อภิชาติ พานสุวรรณ (2566, หน้า 118 - 128) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภา

อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านคุณสมบัติ ของผู้สมัคร ($\overline{X}$ = 4.54, S.D. = .516) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านนโยบายของผู้สมัคร ($\overline{X}$ = 4.51, S.D. =.398) และน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทนของผู้สมัคร ($\overline{X}$ = 1.84, S.D. =.816) และ 2) ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่มีความสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภาอำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพการสมรส และปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษา

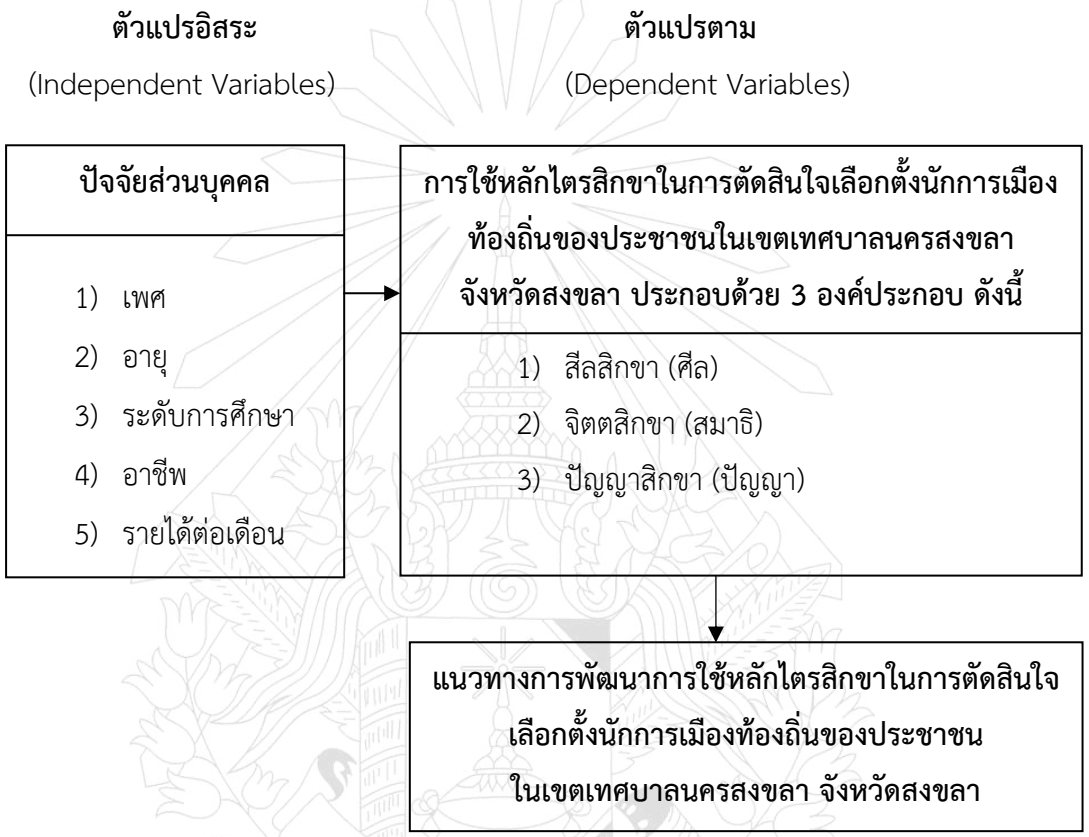
สุภากาญจน์ ชัยฤกษ์ และคณะ (2563, หน้า 164 - 168) ได้ศึกษาเรื่อง การเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ปี 2563: การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ประกอบด้วย 1) ตัวผู้สมัคร ซึ่งถือเป็นปัจจัยแรกที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเลือกตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชและสมาชิกสภาจังหวัดนครศรีธรรมราช เพราะความใกล้ชิดระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งกับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีผลอย่างมากต่อคะแนนเสียงเลือกตั้งในสนามการเมืองท้องถิ่น สะท้อนผ่านวัฒนธรรมภาคใต้ “สะตอสามัคคี” โดยเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีความโดดเด่นอย่างมากกับวัฒนธรรมนี้ 2) พรรคการเมืองและเครือข่ายทางการเมืองให้การสนับสนุน ถือเป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้คะแนนที่นางกนกพร เดชเดโช ได้รับ ทิ้งห่างคู่แข่งอันดับ 2 มากกว่า 100,000 คะแนน และ 3) นโยบายของผู้สมัคร ถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งจากการเข้าร่วมรับฟังการแสดงความคิดเห็นของผู้สมัครผ่านเวทีดีเบต พบว่า ผู้สมัครทั้ง 8 หมายเลข ต่างนำเสนอนโยบายมุ่งเน้นการพัฒนาจังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ และการท่องเที่ยว ซึ่งการนำเสนอนโยบายต่อการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช ถือมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อการแข่งขันเนื่องจากภารกิจขององค์การบริหารส่วนจังหวัด มีผลต่อชีวิต ความเป็นอยู่ เศรษฐกิจ สังคม ของคนในจังหวัดนครศรีธรรมราชโดยตรง

สุนา ผาด่านแก้ว (2566, หน้า 26) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่นกรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเซา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.17) และ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงตามลำดับจากมากไปน้อยได้ดังนี้ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ มีอัธยาศัยดี เป็นกันเอง และไม่ถือตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.30) มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น

มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.29) เป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.24) มีความมุ่งมั่นตั้งใจในการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.23) เป็นคนที่ผู้คนรู้จัก และคุ้นเคย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 มีผลงานพัฒนาท้องถิ่นมาก่อน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.12) เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ซื่อตรง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.04) เป็นผู้ที่มีความ เข้าอกเข้าใจ เข้าถึงประชาชนได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.93) ปัจจัยด้านนโยบาย โดยรวมอยู่ในระดับมาก (4.09) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยเรียงลำดับจาก มากไปน้อยได้ ดังนี้ ส่งเสริมความสะอาดบริเวณที่ต่าง ๆ ในแต่ละเขตพื้นที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.20) ซ่อมแซม และบำรุงรักษาถนน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.13) สนับสนุนแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มรายได้ ให้กับชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.12) สร้างอาชีพให้กับประชาชนเพื่อเพิ่มรายได้ เสริมให้กับประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.12) จัดงบประมาณเพื่อสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์ หรือด้านสาธารณสุข มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.10) จัดกิจกรรมสานสัมพันธ์ระหว่างเขตพื้นที่แต่ละเขต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.08) สนับสนุนให้ประชาชนออกกำลังกาย และเล่นกีฬา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.07) ปราบปรามเรื่องยาเสพติดในเขตพื้นที่ และคุ้มครองประชาชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (4.02) สนับสนุนด้านการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.98) ปัจจัยด้านการรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง โดยรวมอยู่ในระดับมาก (3.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ มีค่าเฉลี่ย เรียงลำดับจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ติดตั้งป้ายไวนิลขนาดใหญ่ในแต่ละเขตพื้นที่หมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.70) การใช้สื่อวิทยุ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.59) ติดแผ่นใบปลิวหาเสียงตามที่ต่าง ๆ ในแต่ละหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.49) หาเสียงโดยใช้รถแห่กระจายเสียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.39) เดินหาเสียงโดยเคาะประตูตามบ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.34) ใช้โซเชียลมิเดีย เช่น เฟสบุ๊ค อินสตาแกรม ไลน์ในการหาเสียง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (3.33)

2.7 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัยเรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยการนำหลักไตรสิกขา (อง.ปัญจก. (ไทย)22/376/397) มาสรุปเป็นกรอบแนวคิด ในการวิจัยดังนี้

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix Methodology Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In depth - interview) โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าพระไตรปิฎก หนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยดำเนินการวิจัยตามกระบวนการดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

3.5 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1) ประชากร ได้แก่ ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดขลา จำนวน 50,217 คน (งานทะเบียนราษฎร เทศบาลนครสงขลา, ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2566)

2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 50,217 คน (งานทะเบียนราษฎร เทศบาลนครสงขลา, ข้อมูล ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2566) กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณจากสูตรของ ทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973 อ้างใน ธีรวุฒิ เอกะกุล, 2543, หน้า 25) ที่ระดับความคลาดเคลื่อน 0.5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน

สูตรคำนวณ

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

กำหนดให้ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ขนาดความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ (0.05)

แทนค่า $$n = \frac{50,217}{1+(50,217\times0.05^2)}$$

n = 396.84 คน

3.1.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (key informant) กำหนดการเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีนครสงขลา รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา ปลัดเทศบาลนครสงขลา ประธานชุมชน ประชาชน และ พระภิกษุ รวม 6 คน

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยมีเทคนิคการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

การสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปมีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลนครสงขลาที่ใช้สิทธิเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นที่ผ่านมา ทำการเลือกสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เป็นการสุ่มตัวอย่างที่ให้โอกาสกับทุกหน่วยตัวอย่างในการถูกเลือกเท่า ๆ กัน โดยกำหนดตามเขตการเลือกตั้งในเทศบาลนครสงขลา ด้วยวิธีแบ่งเป็นเขตเลือกตั้ง ๆ ละ 99 - 100 คน ดังนี้

เขต	ชุมชน	จำนวน (คน)
1	หลังตำหนักเขาน้อย วัดดินเมรุ วัดสระเกษ วัดไทรงาม บ่อนวัวเก่า แหล่งพระราม วัดแหลมทราย พิเศษตำรวจภูธร	100
2	ร่วมใจพัฒนา หลังวิทยาลัยอาชีวะ วัดชัยมงคล บ้านบน วัดดอนรัก วชิรา ซอยคี่ ย่านเมืองเก่า	99
3	วัดหัวป้อม วังเขียว - วังขาว บ่อหว้า ท่าสะอ้าน กุโบร์ วัดศาลาหัวยาง นอกสวน วชิราซอยคู่	99
4	เก้าเส้ง มิตรเมืองลุง ศาลาเหลือง ศาลาเหลืองเหนือ ภราดร สมหวัง สนามบิน ริมคลองสำโรง พาณิชการสำโรง พิเศษทหารเรือ พิเศษ ตชด.	99

3.2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ต้องเป็นบุคคลเกี่ยวข้องกับนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา รวมทั้งเป็นบุคคลที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักธรรมที่สามารถประยุกต์ไปใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนได้ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพ ใช้เทคนิคจากการเลือกแบบมีรายละเอียดดังนี้

ที่	ชื่อ – สกุล	ตำแหน่ง
1	นายวันชัย ปริญญาศิริ	นายกเทศมนตรีนครสงลา
2	นายสมชาย จันทรประทิน	รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา
3	นายชูจิตร ไตรวรรณ์	ปลัดเทศบาลนครสงขลา
4	นางสาวอารณีย์ ศุปการ	ประธานชุมชนย่านเมืองเก่า
5	นายพิภพ สร้อยสุวรรณ	ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง
6	พระวัฒนพล วฑฒนเมธ	พระลูกวัดสระเกษ จังหวัดสงขลา

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีลักษณะขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ตามรายละเอียดต่อไปนี้

ลักษณะของเครื่องมือ

3.3.1 การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสร้างขึ้นโดยผู้วิจัย จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารที่เกี่ยวข้อง ข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา โดยแบบสอบถาม (Questionnaires) มีลักษณะคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิดแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาเป็นตัวแปรอิสระในการศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่อเดือน จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา แบ่งออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 21 ข้อดังนี้

1) ด้านสีลสิกขา (ศีล) จำนวน 7 ข้อ

2) ด้านจิตตสิกขา (สมาธิ) จำนวน 7 ข้อ

3) ด้านปัญญาสิกขา (ปัญญา) จำนวน 7 ข้อ

แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับโดยมีเกณฑ์การให้คะแนนตามแนวคิดของลิเคิร์ท ดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด

4 หมายถึง มาก

3 หมายถึง ปานกลาง

2 หมายถึง น้อย

1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็นแบบสอบถามปลายเปิด

3.3.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้แนวคำถามสำหรับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยคำถามสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึกถูกพัฒนาขึ้นโดยผู้วิจัย ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 2 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3.4 การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.4.1 การศึกษาค้นคว้าเอกสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา เพื่อรวบรวมเนื้อหาสาระจากการศึกษาค้นคว้าที่ได้มาดังกล่าว นำมากำหนดเป็นเป็นกรอบให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม แล้วร่างแบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

3.4.2 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมขอบเขตการศึกษาวิจัย โดยใช้คำถาม 2 ประเภท คือแบบปลายปิด (Close - ended Question) และแบบปลายเปิด (Open - ended Question) ประกอบกัน ซึ่งเป็นการดัดแปลงเครื่องมือจากแบบสอบถามที่ได้เคยผ่านการตรวจสอบหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability)

3.4.3 นำเครื่องมือที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์แก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องและชัดเจน เหมาะสม ทั้งเนื้อหาสาระ และการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา แล้วนำมาจัดทำเป็นแบบสอบถาม

3.4.4 นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหาและความเหมาะสมของคำถาม จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) นายวันชัย ปริญญาศิริ นายกเทศมนตรีนครสงขลา

2) รองศาสตราจารย์ ดร. กันตภณ หนูทองแก้ว

3) พระครูปลัดอธิษฐ์ สุวฑฺโฒ (สุขพานิช), ดร.

เพื่อตรวจสอบหรือปรับปรุงแก้ไขความถูกต้องสมบูรณ์ของเนื้อหา เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความตรงตามเนื้อหา และความเหมาะสมของคำถาม

3.4.5 นำแบบสอบถามมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Index of item objective congruence หรือ IOC) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 197) มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

3.4.6 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลเมืองเขารูปช้าง จังหวัดสงขลา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ด้านความเชื่อมั่น (Reliability) นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha - coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 205) ได้ค่าเท่ากับ .876

3.4.7 นำเครื่องมือที่สมบูรณ์แล้วไปใช้ในการเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำเครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม และคำถามสำหรับสัมภาษณ์เชิงลึกไปเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.5.1 การวิจัยเชิงปริมาณ

1) ขอรับหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนายกเทศมนตรีนครสงขลา

2) แจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

3) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนสมบูรณ์

4) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลผ่านโปรแกรมสำเร็จรูป

3.5.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้วิจัยนัดหมายวัน เวลา และสถานที่กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และเดินทางไปเก็บข้อมูลตามวัน เวลา ที่นัดหมายไว้ สถานที่ในการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นสถานที่ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการจดบันทึกเป็นเอกสารและบันทึกภาพ เมื่อได้รับอนุญาต

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.6.1 การวิจัยเชิงปริมาณ การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1) ปัจจัยส่วนบุคคลโดยหาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าความถี่ (Frequency)

2) ศึกษาระดับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3) วิเคราะห์แนวทางการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

การวิเคราะห์ข้อมูลการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนน ดังนี้ (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2541, หน้า 75)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายความว่า มีการใช้หลักไตรสิกขาอยู่ระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายความว่า มีการใช้หลักไตรสิกขาอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายความว่า มีการใช้หลักไตรสิกขาอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายความว่า มีการใช้หลักไตรสิกขาอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายความว่า มีการใช้หลักไตรสิกขาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยจะทำการจัดข้อมูล (Data grouping) ตามสาระสำคัญของประเด็นการสนทนาที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาประกอบบริบท

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้สำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้ได้แก่

1. สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) เพื่อใช้สำหรับบรรยายข้อมูลทั่วไป ได้แก่

1) ร้อยละ (Percentage) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 217)

สูตร $P = \frac{X \times 100}{N}$

เมื่อ P = ค่าร้อยละ

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

N = จำนวนประชากร

2) ค่าเฉลี่ย $\left(\overline{X}\right)$ (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 219)

สูตร $\overline{X} = \frac{\sum fx}{n}$

เมื่อ $\overline{X}$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

f = ความถี่ของคะแนนแต่ละตัว

N = จำนวนประชากร

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 223)

สูตร $\text{S.D.} = \sqrt{\frac{\sum\left(X - \overline{X}\right)^2}{n-1}}$

เมื่อ S.D. = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\overline{X}$ = คะแนนเฉลี่ย

X = คะแนนแต่ละตัว

N = จำนวนข้อมูล

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

1) สถิติที่ใช้ในการหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามใช้การหาค่าสหสัมพันธ์รายข้อกับคะแนนรายด้าน (Item Total Correlation : IOC) ซึ่งมีสูตร (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 197) ดังนี้

$$\text{IOC} = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2) สถิติที่ใช้ในการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามใช้ในการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient : **α - Coefficient**) ซึ่งมีสูตร (ส่งศรี ชมภูวงศ์, 2554, หน้า 205) ดังนี้

$$\alpha = \frac{N}{N-1}\left\{\overleftrightarrow{} 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2}\right\}$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของเครื่องมือวัด

N แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไปและมีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา เป็นการวิจัยเชิงผสานวิธี (Mixed Methods) โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป และมีภูมิลำเนาในเขตเทศบาลนครสงขลา อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา จำนวน 397 คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายตามลำดับ ได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 3 ตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

4.2 ผลการวิเคราะห์การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

4.3 ผลการสรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ ดังนี้

$\overline{X}$ หมายถึง คะแนนค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. หมายถึง ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

n หมายถึง จำนวนข้อมูลทั้งหมด

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 397 คน เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยนำมาแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
1. ชาย	171	43.10
2. หญิง	226	56.90
รวม	**397**	**100.00**
อายุ		
1. 18 - 30 ปี	42	10.60
2. 31 - 40 ปี	143	36.00
3. 41 - 50 ปี	107	27.00
4. 51 - 60 ปี	84	21.10
5. 61 ปีขึ้นไป	21	5.30
รวม	**397**	**100.00**
ระดับการศึกษา		
1. ประถมศึกษา	38	9.60
2. มัธยมศึกษาตอนต้น	42	10.60
3. มัธยมศึกษาตอนปลาย	76	19.10
4. อนุปริญญา/ปวส.,	31	7.80
5. ปริญญาตรี	194	48.90
6. สูงกว่าปริญญาตรี	16	4.00
รวม	**397**	**100.00**

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพ		
1. เกษตรกร/รับจ้าง	190	47.90
2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว	94	23.70
3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ	50	12.50
4. พ่อบ้าน/แม่บ้าน	40	10.10
5. นักเรียน / นักศึกษา	23	5.80
รวม	**397**	**100.00**
รายได้ต่อเดือน		
1. ต่ำกว่า 10,000 บาท	117	29.50
2. รายได้ 10,001 - 15,000 บาท	144	36.30
3. รายได้ 15,001 - 20,000 บาท	87	21.90
4. 20,001 บาทขึ้นไป	49	12.30
โดยรวม	**397**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.90 และเป็นเพศชาย จำนวน 171 คน คิดเป็นร้อยละ 43.10

2. อายุ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อายุ 31 - 40 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 รองลงมาคือ อายุ 41 - 50 ปี จำนวน 107 คน คิดเป็นร้อยละ 27.00 อายุ 51 - 60 ปี จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ 21.10 อายุ 18 - 30 ปี จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 และอายุ 61 ปีขึ้นไปจำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 5.30 ตามลำดับ

3. ระดับการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 รองลงมาคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 76 คน คิดเป็นร้อยละ 19.10 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 ระดับประถมศึกษา จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 9.60 ระดับอนุปริญญา/ปวส. จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 4.00 ตามลำดับ

4. อาชีพ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอาชีพเกษตรกร/รับจ้าง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ

23.70 อาชีพรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 พ่อบ้าน/แม่บ้าน จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 10.10 และนักเรียน / นักศึกษา จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 ตามลำดับ

5. รายได้ต่อเดือน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีรายได้ 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30 รองลงมาคือ มีรายได้ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 29.50 มีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 21.90 และมีรายได้ 20,001 บาทขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 12.30 ตามลำดับ

4.2 การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

การวิเคราะห์การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยการหาค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลาโดยรวมทุกหลักธรรม

(n = 397)

ข้อ	การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\overline{X}$	S.D.	
1.	หลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5)	4.44	0.53	มาก
2.	หลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ)	4.48	0.50	มาก
3.	หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก)	3.97	0.53	มาก
	โดยรวม	**4.29**	**0.38**	**มาก**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยรวมทุกหลักธรรม ซึ่งมีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.29, S.D. = 0.38) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายหลักธรรม โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากสูงสุดไปน้อยสุด พบว่า หลักธรรมที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.48, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ หลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.44, S.D. = 0.53) อยู่ในระดับมาก และ หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก) ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = 0.53) อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามหลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5)

(n = 397)

ข้อ	หลักสีลสิกขา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต	4.34	0.75	มาก
2.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และประชาชน	4.67	0.55	มากที่สุด
3.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น ไม่เคยประพฤติชั่ว หรือ มีคดีความมาก่อน	4.31	0.72	มาก
4.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานที่และให้เกียรติผู้อื่น	4.48	0.64	มาก
5.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและชุมชน	4.30	0.74	มาก
6.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชนมีสวนร่วมในการสืบทอดประเพณีทีดีงามของท้องถิ่น	4.46	0.69	มาก
7.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นพูดจาไพเราะ ไม่หยาบคายและเชื่อถือได้	4.49	0.66	มาก
	โดยรวม	**4.44**	**0.53**	**มาก**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามหลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5) มีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.44, S.D. = 0.53) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและประชาชน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.67, S.D. = 0.55) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นพูดจาไพเราะ ไม่หยาบคาย และเชื่อถือได้ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.49, S.D. = 0.66) อยู่ในระดับมาก และ หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ย น้อยที่สุด คือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและชุมชน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.30, S.D. = 0.74) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามหลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ)

(n = 397)

ข้อ	หลักจิตตสิกขา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง	4.43	0.71	มาก
2.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตามระเบียบของสังคมส่วนรวมที่อาศัยอยู่	4.56	0.59	มากที่สุด
3.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีการใช้ทรัพยากรหรือทุนทางสังคมในพื้นที่ได้คุ้มค่า	4.47	0.70	มาก
4.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น ตั้งใจเข้ามาช่วยเหลือประชาชน	4.51	0.59	มากที่สุด
5.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนได้	4.41	0.71	มาก
6.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความอดทนอดกลั้นในการทำงานจนสำเร็จ	4.43	0.66	มาก
7.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่	4.53	0.63	มากที่สุด
	โดยรวม	**4.48**	**0.50**	**มาก**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามหลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ) มีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.48, S.D. = 0.50) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตามระเบียบของสังคมส่วนรวมที่อาศัยอยู่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.56, S.D. = 0.59) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.53, S.D. = 0.63) อยู่ในระดับมากที่สุด และ หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนได้ ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.41, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามหลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก)

(n = 397)

ข้อ	หลักปัญญาสิกขา	ระดับความคิดเห็น		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูกต้อง	3.71	0.90	มาก
2.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความกตัญญูกตเวทีต่อบิดามารดา	3.83	0.86	มาก
3.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแก้ไขงานที่บกพร่องได้ดี	4.06	0.68	มาก
4.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน	4.15	0.66	มาก
5.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนด้วยสติรู้ตัว ปัญญารู้คิด	3.99	0.68	มาก
6.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี	4.06	0.70	มาก
7.	ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์	3.98	0.79	มาก
	โดยรวม	**3.97**	**0.53**	**มาก**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ตามหลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก) มีค่าแปลผลโดยรวมค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.97, S.D. = 0.53) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.15, S.D. = 0.66) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแก้ไขงานที่บกพร่องได้ดี ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.06, S.D. = 0.68) และ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 4.06, S.D. = 0.70) อยู่ในระดับมาก และหัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูกต้อง ค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$ = 3.71, S.D. = 0.90) อยู่ในระดับมาก

4.3 ผลการสรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

จากข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้รับมา ผู้วิจัยสรุปได้ว่า ควรพัฒนาให้ประชาชนมีความซื่อสัตย์สุจริต สนับสนุนให้เป็นคนที่ประพฤติปฏิบัติชอบทั้งทางกาย วาจา และใจ ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถืออย่างเคร่งครัด ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีวินัยจะได้เป็นผู้ที่ปฏิบัติตนตามระเบียบกฎเกณฑ์ และข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน ควรสนับสนุนให้เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข

4.4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ เรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์กับผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 6 ท่าน ในประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณาแล้วบรรยาย (Descriptive) ให้เหตุผลสรุปประเด็นใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสีลสิกขา (ศีล) 2) ด้านหลักจิตตสิกขา (สมาธิ) และ 3) ด้านหลักปัญญาสิกขา (ปัญญา) ดังนี้

4.4.1 รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้สัมภาษณ์ 6 ท่าน ดังนี้

1) นายวันชัย ปริญญาศิริ	นายกเทศมนตรีนครสงขลา
2) นายสมชาย จันทรประทิน	รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา
3) นายชูจิตร ไตรวรรณ์	ปลัดเทศบาลนครสงขลา
4) นางสาวอารณีย์ ศุปการ	ประธานชุมชนย่านเมืองเก่า
5) นายพิภพ สร้อยสุวรรณ	ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง
6) พระวัฒนพล วฑฺฒนเมธ	พระลูกวัดสระเกษ จังหวัดสงขลา

4.4.2 ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

1) ตามทัศนะของท่าน แนวทางการพัฒนาการใช้หลักสีลสิกขา (ศีล หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นที่แสดงออกทางกายที่ถูกต้อง ทั้งการไม่เคยประพฤติชั่ว การแต่งกายที่เหมาะสมถูกต้องกาลเทศะ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย และปฏิบัติตามหลักศีล 5) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไรอย่างไรบ้าง

1. นายวันชัย ปริญญาศิริ นายกเทศมนตรีนครสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประชาชนผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ต้องวิเคราะห์ผู้สมัคร โดยใช้ศีล 5 เพื่อดูพฤติกรรมของผู้สมัครแต่ละคนที่แสดงออกมาทั้งในอดีตและปัจจุบัน เพราะศีล เป็นข้อปฏิบัติพื้นฐานของคนในการดำเนินชีวิต

2. นายสมชาย จันทรประทิน รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประชาชนตัดสินใจเลือกตั้งตัวแทนของตนเอง เพื่อเข้าไปทำหน้าที่ตามความรู้ความสามารถ และอาศัยความสัมพันธ์ส่วนตัว และบางส่วนยังมีการใช้เงินมาเป็นปัจจัยในการเลือกตั้งทางการเมือง มีส่วนน้อยที่ใช้ศีลมาเป็นตัวนำในการเลือก

3. นายชูจิตร ไตรวรรณ์ ปลัดเทศบาลนครสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า พฤติกรรมทางกายเป็นภาพลักษณ์ภายนอกที่บุคคลทั่วไปสามารถเห็นหรือสัมผัสได้

จึงเป็นส่วนสำคัญที่ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งจะใช้เป็นปัจจัยในการเลือกผู้แทนของตน กริยาหรือการแสดงออกของนักการเมืองท้องถิ่น มีผลอย่างมากต่อการตัดสินใจเลือก

4. นางสาวอารณีย์ ศุปการ ประธานชุมชนย่านเมืองเก่า สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ใช้หลักในการพิจารณาประพฤติดี ทำงานจริง ทำตามคำพูด มีศีลธรรม ไม่โกหก และเห็นประโยชน์ของชาวบ้านส่วนรวมสำคัญ

5. นายพิภพ สร้อยสุวรรณ ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การเลือกนักการเมืองตามหลักสีลสิกขา เลือกคนดีที่มีศีลธรรม ยึดหลักศีล 5 เพราะคนที่ยึดหลักธรรมนี้จะสามารถบริหารองค์กรได้ดี มีความซื่อสัตย์ไม่คดโกง และจะปฏิบัติกับประชาชนด้วยความสุภาพ และมีความโปร่งใสในการบริหารจะทำให้บ้านเมืองมีการพัฒนา

6. พระวัฒนพล วฑฺฒนเมธ พระลูกวัดสระเกษ จังหวัดสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ในการตัดสินใจเลือกนักการเมืองท้องถิ่น โดยใช้หลักสีลสิกขานั้นถือว่าเป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานเบื้องต้น ที่ต้องนำมาใช้ในการตัดสินใจ เพราะผู้ที่จะมาเป็นผู้นำหรือผู้บริหารของประชาชน คนแต่งกายเหมาะสม พูดจาไม่หยาบคายต่อกาลเทศะเพราะสิ่งเหล่านี้จะเป็นเครื่องบ่งชี้ในเรื่องอื่น ๆ ด้วย และเราจะต้องดูไปถึงความซื่อสัตย์ต่อตนเองและต่อผู้อื่นของผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งด้วย อย่างน้อยถ้าผู้ลงสมัครรับเลือกตั้งมีความซื่อสัตย์เขาจะไม่ประพฤติหรือกระทำในสิ่งที่ไม่ดีเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา สามารถสรุปได้ว่า (ศีล หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นที่แสดงออกทางกายที่ถูกต้อง ทั้งการไม่เคยประพฤติชั่ว การแต่งกายที่เหมาะสมถูกต้องกาลเทศะ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย และปฏิบัติตามหลักศีล 5) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรละเว้นชั่ว ประพฤติดี ปฏิบัติเพื่อความปกติสงบเรียบร้อย ไม่ทำให้ตนและผู้อื่นเดือดร้อน ข้อปฏิบัติเหล่านี้เรียกว่า ศีลสิกขา แปลว่า สิ่งที่ควรศึกษาอบรมเป็นขั้นศีล

2) ตามทัศนะของท่าน แนวทางการพัฒนาการใช้หลักจิตตสิกขา (สมาธิ หมายถึง มีพฤติกรรมที่เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง ปฏิบัติตามกติกาและระเบียบของชุมชน มีความตั้งใจเข้ามาช่วยเหลือประชาชนอย่างแท้จริง มีความอดทนอดกลั้นต่อการทำงาน มีความต้องการแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไรอย่างไรบ้าง

1. นายวันชัย ปริญญาศิริ นายกเทศมนตรีนครสงลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประชาชนต้องสังเกตผู้สมัครรับเลือกตั้งท้องถิ่น ว่าปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้งหรือไม่มีความประพฤติที่น่าเคารพหรือไม่ โดยใช้หลักสมาธิ คือ ความแน่วแน่ทางด้านจิตใจ

2. นายสมชาย จันทรประทิน รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การเลือกตั้งควรมีการเคารพกฎหมาย ในพื้นที่ชุมชนมีความแตกต่างกันทั้งทางอาชีพ รายได้ ทำให้เกิดช่องว่างในการทำผิดกฎหมายเลือกตั้ง บางพื้นที่ตัดสินใจเลือกด้วยความรู้ความสามารถ บางพื้นที่ตัดสินใจเลือกด้วยความสัมพันธ์ บางพื้นที่ตัดสินใจเลือกด้วยเงิน

3. นายชูจิตร ไตรวรรณ์ ปลัดเทศบาลนครสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การมีน้ำใจของนักการเมืองท้องถิ่นต่อพี่น้องประชาชนในชุมชน เป็นการแสดงออกว่าพร้อมที่จะช่วยเหลือหากเขาทุกข์ลำบาก ก็เป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกผู้แทนของตน

4. นางสาวอารณีย์ ศุปการ ประธานชุมชนย่านเมืองเก่า สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า นักการเมืองต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ไม่ทำการผิดกฎหมาย ใส่ร้ายกล่าวหา ใส่ความไม่ดีให้กับนักการเมืองที่ดี ควรอย่างยิ่งเคร่งครัดปฏิบัติตามกฎหมายแข่งขันในกรอบของกฎหมายเท่านั้น

5. นายพิภพ สร้อยสุวรรณ ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ในการใช้หลักจิตตสิกขา เลือกคนที่มีความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่อดทนต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้น และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาท้องถิ่น มองปัญหาของประชาชนเพื่อมาพัฒนาท้องถิ่นเพื่อทำให้ท้องถิ่นมีความเจริญก้าวหน้า

6. พระวัฒนพล วฑฺฒนเมธ พระลูกวัดสระเกษ จังหวัดสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ในการตัดสินใจเลือกตั้งนั้นสามารถนำหลักจิตตสิกขา มาเป็นหลักในการพิจารณาได้ เพราะผู้ที่จะเข้ามาทำหน้าที่ตรงนี้จะต้องเคารพและทำตามกฎหมายเลือกตั้งที่สำคัญต้องปฏิบัติตามกติการะเบียบของสังคม และเมื่อเข้ามาแล้วจะต้องมีความตั้งใจทำงานเพื่อแก้ปัญหา และช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่อดทนอดกลั้นต่อการทำงานต่อปัญหาที่เกิดขึ้นจากการทำงาน เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมและพัฒนาชุมชนได้อย่างเต็มที่เต็มความสามารถ

แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา สามารถสรุปได้ว่า (สมาธิ หมายถึง มีพฤติกรรมที่เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง ปฏิบัติตามกติกาและระเบียบของชุมชน มีความตั้งใจเข้ามาช่วยเหลือประชาชนอย่างแท้จริง มีความอดทนอดกลั้นต่อการทำงาน มีความต้องการแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรมีการฝึกฝนหรืออบรมจิตใจให้เหมาะสม ตั้งมั่นในลักษณะ ที่พร้อมจะดำเนินชีวิต คือ พิจารณาความเป็นจริง เพื่อเป็นพื้นฐานของการเจริญปัญญา การฝึกบังคับจิตใจให้ตั้งมั่นโดยระลึกรู้ตัวทั่วพร้อม ดังนี้เรียกว่า จิตตสิกขา

3) ตามทัศนะของท่าน แนวทางการพัฒนาการใช้หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา หมายถึง นักการเมืองท้องถิ่นสามารถแยกแยะว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา ชุมชน มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไรอย่างไรบ้าง

1. นายวันชัย ปริญญาศิริ นายกเทศมนตรีนครสงลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ประชาชนควรแยกแยะนักการเมืองที่สมัครรับเลือกตั้ง ว่ามีพฤติกรรมทั้งในส่วนที่เป็นนักการเมืองและชีวิตปกติ ว่ามีความประพฤติอย่างไร แยกแยะสิ่งถูกผิด รวมถึงมีความกตัญญูต่อบิดามารดาและสังคมโดยรวม

2. นายสมชาย จันทรประทิน รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า ทุกคนมีปัญญารู้ถูกผิด แต่บางทียังคงใช้ความสัมพันธ์ทำให้มองข้ามคุณงามความดี ทำให้พรรคการเมืองมองประชาชนบางกลุ่ม สามารถใช้เงินเป็นแรงบันดาลใจในการใช้สิทธิ์เลือกตั้งได้

3. นายชูจิตร ไตรวรรณ์ ปลัดเทศบาลนครสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า นักการเมืองท้องถิ่นที่เป็นผู้มีความรู้มีความสามารถ มีความเฉลียวฉลาด มักเป็นผู้นำในชุมชน เป็นที่ยอมรับของประชาชน และเป็นส่วนของการตัดสินใจเลือกผู้แทนของตน

4. นางสาวอารณีย์ ศุปการ ประธานชุมชนย่านเมืองเก่า สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า เลือกนักการเมืองที่รักครอบครัว และรักบ้านเกิด หากมีข้อนี้ ก็จะมีความรู้ผิดรู้ชอบและทำให้ประโยชน์แก่ชาวบ้านมากที่สุด

5. นายพิภพ สร้อยสุวรรณ ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การใช้หลักปัญญาสิกขา เมื่อนักการเมืองมีศีลข้อนี้ เห็นว่าหลักข้อนี้เมื่อนักการเมืองมีศีลข้อนี้จะทำให้เขาได้เห็นถึงกันบริหารที่ดีนึกถึงคุณธรรมความถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่รู้ว่าอะไรควรทำ มีการพัฒนาสังคมในทางที่ดีที่ถูกและมีการพัฒนาท้องถิ่นตามยุคสมัย

6. พระวัฒนพล วฑฺฒนเมธ พระลูกวัดสระเกษ จังหวัดสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า หลักปัญญาสิกขา ก็เป็นอีกหนึ่งหลักสำคัญ ที่ประชาชนควรเอามาใช้เป็นเกณฑ์ในการเลือกตั้ง และการเมืองท้องถิ่น เพราะเราจะต้องพิจารณาดูว่าเขาเป็นต้นแบบที่ดีให้กับสังคมได้หรือไม่ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องความกตัญญู หรือด้านของการพัฒนาความรู้ให้เท่าทันยุคสมัย เพื่อนำความรู้มาพัฒนาชุมชน และยังต้องเป็นคนที่สามารถแยกแยะความถูกผิดได้ จึงถือว่าเป็นอีกเรื่องที่สำคัญที่ประชาชนต้องใช้ในการพิจารณา

แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา สามารถสรุปได้ว่า (ปัญญา หมายถึง นักการเมืองท้องถิ่นสามารถแยกแยะว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา ชุมชน มีความรู้

ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรมีการฝึกฝนอบรมในการพิจารณาสิ่งทั้งปวง ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องตามความเป็นจริง หมายถึง การฝึกฝนอบรมจนเกิดความรู้แจ้งเห็นจริงในสิ่งทั้งปวง ถึงกับเกิดความสลดสังเวชเบื่อหน่ายในสิ่งที่ไม่เที่ยง เป็นทุกข์และเป็นอนัตตาได้จริง ๆ การฝึกฝนเช่นนี้เรียกว่า ปัญญาสิกขา

4) ข้อเสนอแนะ

1. นายวันชัย ปริญญาศิริ นายกเทศมนตรีนครสงลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า วัดควรมีบทบาทในทางสังคมมากขึ้นกว่าในปัจจุบัน เพราะสังคมยุคใหม่เปลี่ยนไปจากเดิมมาก ประชาชนห่างไกลวัด เด็กรุ่นใหม่ไม่เข้าวัด ควรมีการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้มากขึ้น

2. นายสมชาย จันทรประทิน รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า คนส่วนใหญ่รู้ผิดชอบชั่วดี แต่ทนการยับยั้งชั่งใจไม่ได้ จึงควรเริ่มจากการให้ความรู้ถึงสิ่งที่จะตามมาหากมีการตัดสินใจผิดพลาด

3. นายชูจิตร ไตรวรรณ์ ปลัดเทศบาลนครสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า การมีความรู้ความเข้าใจของผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งเป็นสิ่งจำเป็น หน่วยงานของรัฐ องค์กรทางศาสนา หรือองค์กรเอกชนต่าง ๆ จึงควรให้ความสำคัญ และให้ความรู้ต่อผู้มีสิทธิ์เลือกตั้ง ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การอบรมให้ความรู้ การประชาสัมพันธ์ หรือสอดแทรกในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมดังกล่าว

4. นางสาวอารณีย์ ศุปการ ประธานชุมชนย่านเมืองเก่า สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า นักการเมืองควรมีการสอบศีลธรรมจริยธรรมทางการเมืองทุกปี

5. นายพิภพ สร้อยสุวรรณ ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า นักการเมืองควรยึดหลักนี้เพราะทุกอย่างต้องมี 1) ศีล 2) สมาธิ 3) ปัญญา ในการบริหารบ้านเมืองให้เกิดการพัฒนา และมีความโปร่งใส

6. พระวัฒนพล วฑฺฒนเมธ พระลูกวัดสระเกษ จังหวัดสงขลา สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567 ได้ให้สัมภาษณ์ว่า แนวทางการส่งเสริมควรให้มีการอบรมให้ความรู้นักเรียนนักศึกษาตลอดจนถึงประชาชนในเขตเทศบาลให้เห็นถึงความสำคัญ อย่างน้อยให้ครูสอดแทรกสิ่งเหล่านี้ไปในรายวิชาหน้าที่พลเมือง โดยเฉพาะโรงเรียนในเครือข่ายของเทศบาลทั้ง 5 โรงเรียน และจัดการอบรมให้กับคนในชุมชนก่อนมีการเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ของชุมชน

ข้อเสนอแนะการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา สามารถสรุปได้ว่า สำหรับบุคคลที่ปฏิบัติตามหลักไตรสิกขานั้นย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ คือ ทำให้บุคคลเป็นคนดีของสังคม เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย และอยู่ในกรอบวัฒนธรรม ประเพณีที่ดีงามของสังคม พระพุทธเจ้าทรงสอน

ให้บุคคลงดเว้นกายทุจริต วจีทุจริต และประพฤติแต่กายสุจริต วจีสุจริต อันเป็นไปตามหลักของศีล เรียกว่า กายภาวนา เป็นวิธีการพัฒนาบุคคลด้านพฤติกรรมที่แสดงออกมาทางกายและวาจาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมเฉพาะพฤติกรรมในด้านดีทำให้บุคคลมีจิตใจและอารมณ์มั่นคง เป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่คนอื่นและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพระพุทธองค์ทรงสอนให้บุคคลงดเว้นจากความโลภ ความพยาบาท แล้วให้ประพฤติในมโนสุจริต ไม่โลภ ไม่พยาบาท มีจิตใจเสียสละและยินดีให้อภัย เป็นการพัฒนาจิตใจตามหลักของสมาธิที่เรียกว่า จิตภาวนาและทำให้บุคคลรู้และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างถูกต้องตรงตามความเป็นจริง

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัย สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย เพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ได้ดังนี้

องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “**การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา**” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้มาจากแนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ได้ดังต่อไปนี้

ประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ต้องใช้หลักไตรสิกขาในการเป็นแนวทางในการตัดสินใจเลือกนักการเมืองท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่การตัดสินใจเลือกตั้งอย่างรอบคอบและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องมีกระบวนการ **ด้านหลักสีลสิกขา** ต้องมีพฤติกรรมทางกายที่แสดงออกถูกต้อง ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ใช้วาจาดีและสุภาพ และปฏิบัติตามหลักศีล 5 **หลักจิตตสิกขา** ต้องมีพฤติกรรมทางใจที่แสดงออกที่ดี ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานให้สำเร็จ และมีจิตใจที่มุ่งมั่น และ **หลักปัญญาสิกขา** มีความรู้ความสามารถในการทำงาน มีวิจารณญาณ ไตร่ตรองเป็นอย่างดี และปฏิบัติตามหลักการแห่งเหตุและผล และเมื่อประชาชนได้นำหลักไตรสิกขามาใช้เป็น**กระบวนการที่เข้มแข็งและทำอย่างต่อเนื่องใน**การตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ย่อมทำให้ได้**นักการเมืองที่ดี** เมื่อนักการเมืองดี ย่อมส่งผลให้ทั้งประชาชนและชุมชนดีจากการได้รับการพัฒนา

แนวทางการนำองค์ความรู้ไปใช้

1. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลา ควรจัดกิจกรมให้ความรู้ และการตัดสินใจเลือกตั้งการเมืองท้องถิ่นทุกครั้งก่อนการเลือกตั้ง

2. คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดสงขลา ควรมีกิจกรรมการรณรงค์ให้ประชาชนใช้หลักธรรมมาประยุกต์ใช้ในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น

3. ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องเข้าใจถึงความสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย และควรมีการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนามาใช้ในกระบวนการการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยขอนำเสนอ วัตถุประสงค์ของการวิจัย กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง นายกเทศมนตรีนครสงขลา

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งนายกเทศมนตรีนครสงขลา พ.ศ. 2565 จำนวน 50,217 คน คำนวณด้วยสูตรทาโร่ ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 397 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ นายกเทศมนตรีนครสงขลา รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา ปลัดเทศบาลนครสงขลา ประธานชุมชน ประชาชน และพระภิกษุ รวม 6 คน เลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .876 ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด (Close Ended) คำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choices) จำนวน 21 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ด้วยการกรอกข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริงเท่าที่สามารถเปิดเผยได้

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมด้วยตัวเอง โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 397 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการโดยการนัดวันเวลาสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 คน จากนั้นดำเนินการสัมภาษณ์ตามวันเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

การวิจัยเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” นั้น สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 56.90 มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.90 อาชีพเกษตรกร/รับจ้าง จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 47.90 และมีรายได้ต่อเดือน 10,001 - 15,000 บาท จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 36.30

5.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงจากค่ามากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ หลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ) หลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย

ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5) และ หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลการวิจัยมีดังนี้

1) หลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นมีความซื่อสัตย์ต่อตนเองและประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นพูดจาไพเราะ ไม่หยาบคาย และเชื่อถือได้ อยู่ในระดับมาก และ หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและชุมชน อยู่ในระดับมาก

2) หลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตามตามระเบียบของสังคมส่วนรวมที่อาศัยอยู่ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ อยู่ในระดับมากที่สุด และ หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนได้ อยู่ในระดับมาก

3) หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแก้ไขงานที่บกพร่องได้ดี และ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี อยู่ในระดับมาก และ หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

5.1.3 ผลการรวบรวมบทสัมภาษณ์นักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

1) แนวทางการพัฒนาการใช้หลักสีลสิกขา (ศีล หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นที่แสดงออกทางกายที่ถูกต้อง ทั้งการไม่เคยประพฤติชั่ว การแต่งกายที่เหมาะสมถูกต้องกาลเทศะ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย และปฏิบัติตามหลักศีล 5) ของประชาชน

ในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และ เทศบาลนครสงขลา ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น โดยเฉพาะการพิจารณาตัวผู้สมัครเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างละเอียด ทั้งในด้านความประพฤติตนทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งต้องพิจารณาให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน และมีผลงานพัฒนาท้องถิ่นมาก่อน

2) แนวทางการพัฒนาการใช้หลักจิตตสิกขา (สมาธิ หมายถึง มีพฤติกรรมที่เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง ปฏิบัติตามกติกาและระเบียบของชุมชน มีความตั้งใจเข้ามาช่วยเหลือประชาชนอย่างแท้จริง มีความอดทนอดกลั้นต่อการทำงาน มีความต้องการแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และ เทศบาลนครสงขลา ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเฉพาะให้ความรู้เกี่ยวกับ “นักการเมืองที่ดี” ควรเป็นอย่างไร เช่น ผู้สมัครต้องเป็นผู้ที่เคารพและมีการปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง เคยอาสาทำงานและมีการใช้ทรัพยากร มีความตั้งใจทำงานเพื่อท้องถิ่นอย่างจริงใจ

3) แนวทางการพัฒนาการใช้หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา หมายถึง นักการเมืองท้องถิ่นสามารถแยกแยะว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา ชุมชน มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และ เทศบาลนครสงขลา ควรจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง โดยเฉพาะนักการเมืองท้องถิ่น ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและเป็นคนในพื้นที่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องใช้ปัญญาก่อนตัดสินใจเลือกตั้งโดยพิจารณาคุณลักษณะของผู้สมัครให้ถี่ถ้วนโดยเฉพาะความกตัญญูต่อบิดา มารดา ชุมชน รวมทั้งต้องพิจารณาว่าผู้สมัครเคยมีผลงานด้านการเมืองหรือการทำงานเพื่อสังคมมาบ้างหรือไม่ เพื่อจะได้นำมาประกอบการตัดสินใจเลือกตั้ง

และยังพบข้อเสนอแนะคือ บุคคลที่ปฏิบัติตามหลักไตรสิกขานั้นย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ คือ ทำให้บุคคลเป็นคนดีของสังคม เป็นผู้ที่มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย และอยู่ในกรอบวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามของสังคม พระพุทธเจ้าทรงสอนให้บุคคลงดเว้นกายทุจริต วจีทุจริต และประพฤติแต่กายสุจริต วจีสุจริต อันเป็นไปตามหลักของศีล เรียกว่า กายภาวนา เป็นวิธีการพัฒนาบุคคลด้านพฤติกรรมที่แสดงออกมาทางกายและวาจาเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสังคมเฉพาะพฤติกรรมในด้านดี ทำให้บุคคลมีจิตใจและอารมณ์มั่นคง เป็นผู้มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่คนอื่นและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม ซึ่งพระพุทธองค์ทรงสอนให้บุคคลงดเว้นจากความโลภ ความพยาบาท แล้วให้ประพฤติในมโนสุจริต ไม่โลภ ไม่พยาบาท มีจิตใจเสียสละและยินดีให้อภัย เป็นการพัฒนาจิตใจตามหลักของสมาธิที่เรียกว่าจิตภาวนาและทำให้บุคคลรู้และเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ อย่างถูกต้อง ตรงตามความเป็นจริง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา” ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอภิปรายเชื่อมโยงทฤษฎี แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่อไปนี้

5.2.1 การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

หลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5) พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และประชาชน อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ สุนา ผาด่านแก้ว (2566, หน้า 26) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งผู้นำท้องถิ่นและสมาชิกสภาท้องถิ่น กรณีศึกษา : องค์การบริหารส่วนตำบลกำแพงเซา อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า พฤติกรรมของผู้สมัครที่ประชาชนตัดสินใจเลือกตั้งนั้น ได้แก่ มีอัธยาศัยดี เป็นกันเอง ไม่ถือตัว มีความเมตตา กรุณาต่อผู้อื่น และเป็นผู้ที่มีการศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

หลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ) อยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด สามารถอภิปรายได้ว่า นักการเมืองท้องถิ่นหรือผู้ที่ลงสมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งจะเป็นตัวแทนของประชาชนต้องแสดงตนให้เห็นว่าตนมีความตั้งใจแน่วแน่ในการอาสามาทำหน้าที่แทนประชาชนต้องมีความหนักแน่นมากพอไม่ย่อท้อต่อคำติฉินนินทาหรือการว่าร้ายป้ายสีจากฝ่ายตรงกันข้าม ต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกติกา กฎระเบียบ และกฎหมายของสังคม และต้องมีผลงานที่ปรากฏให้เห็นถึงความสามารถหรือความอดทนในการปฏิบัติงานที่ผ่านมา ซึ่งสอดคล้องกับ พระไกรวิน ก๋องแก้ว, ดิลก บุญอิ่ม และ สมจันทร์ ศรีปรัชยานนท์ (2565, หน้า 67) พบว่า ศีล สมาธิ ปัญญา เป็นหลักการสำคัญของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นข้อปฏิบัติที่นำไปสู่การหลุดพ้นจากทุกข์ในสังสารวัฏอย่างแท้จริง ศีล คือการเว้นจากความชั่วทั้งทางกายและทางวาจา สมาธิ คือ การฝึกฝนจิตใจให้มั่นคง จิตไม่หวั่นไหวด้วยอำนาจกิเลสตัณหา ปัญญา คือการพิจารณาตามความเป็นจริงของสิ่งที่อยู่เบื้องหน้าในขณะปัจจุบัน

หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก) อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า หัวข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปวีณา คมใน และ อภิชาติ พานสุวรรณ (2566, หน้า 118 - 128) ได้ทำการศึกษา

เรื่อง การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากที่สุด คือ ปัจจัยด้านคุณสมบัติของผู้สมัคร (เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ) ($\overline{X}$ = 4.54, S.D. = .516) รองลงมา คือ ปัจจัยด้านด้านนโยบายของผู้สมัคร ($\overline{X}$ = 4.51, S.D. =.398) และน้อยที่สุด คือ ปัจจัยด้านผลประโยชน์หรือผลตอบแทนของผู้สมัคร ($\overline{X}$ = 1.84, S.D. =.816)

5.2.2 แนวทางการพัฒนาการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา พบว่า ประชาชนต้องใช้หลักไตรสิกขาให้มากขึ้นในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น เพราะนักการเมืองท้องถิ่น ถือว่าเป็นตัวแทนของประชาชนที่ต้องทำหน้าที่ในการบริหารท้องถิ่น พัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้าและประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี นอกจากนี้ นักการเมืองท้องถิ่น ต้องมีพฤติกรรมทั้งทางศีล สมาธิ ปัญญา ที่ดี เพื่อเป็นเหตุผลที่ให้ประชาชนได้ตัดสินใจเลือกตั้ง แต่ในขณะเดียวกันประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยเฉพาะการเลือกตั้งระดับท้องถิ่น เพราะถือว่าเป็นการเลือกตั้งที่ใกล้ชิดและผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองโดยตรงซึ่งได้มีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

การใช้หลักสีลสิกขา (ศีล หมายถึง การแสดงออกทางพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นที่แสดงออกทางกายที่ถูกต้อง ทั้งการไม่เคยประพฤติชั่ว การแต่งกายที่เหมาะสมถูกต้องกาลเทศะ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย และปฏิบัติตามหลักศีล 5) ของประชาชน ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น โดยเฉพาะการพิจารณาตัวผู้สมัครเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างละเอียด ทั้งในด้านความประพฤติตนทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งต้องพิจารณาให้เห็นว่าเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ชุมชน และมีผลงานพัฒนาท้องถิ่นมาก่อน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปวีณา คมใน และ อภิชาติ พานสุวรรณ (2566, หน้า 118 - 128) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนให้ความสำคัญกับคุณสมบัติของผู้สมัครเป็นสำคัญโดยเฉพาะด้านการมีคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ด้านบริหารการจัดการ และด้านลักษณะผู้นำ

การใช้หลักจิตตสิกขา (สมาธิ หมายถึง มีพฤติกรรมที่เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง ปฏิบัติตามกติกาและระเบียบของชุมชน มีความตั้งใจเข้ามาช่วยเหลือประชาชนอย่างแท้จริง มีความอดทนอดกลั้นต่อการทำงาน มีความต้องการแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และ เทศบาลนครสงขลา ควรจัดกิจกรรมให้ความรู้เพื่อสร้างความตระหนักให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง โดยเฉพาะให้ความรู้เกี่ยวกับ “นักการเมืองที่ดี”

ควรเป็นอย่างไร เช่น ผู้สมัครต้องเป็นผู้ที่เคารพและมีการปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง เคยอาสาทำงานและมีการใช้ทรัพยากร มีความตั้งใจทำงานเพื่อท้องถิ่นอย่างจริงใจ สอดคล้องกับการศึกษาของ สุภากาญจน์ ชัยฤกษ์ และ คณะ (2563, หน้า 164 - 168) ได้ศึกษาเรื่อง การเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ปี 2563: การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ตัวผู้สมัครซึ่งถือเป็นปัจจัยแรกที่นำไปสู่ความสำเร็จในการเลือกตั้งของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราชและสมาชิกสภาจังหวัดนครศรีธรรมราช เพราะความใกล้ชิดระหว่างผู้สมัครรับเลือกตั้งกับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งมีผลอย่างมากต่อคะแนนเสียงเลือกตั้งในสนามการเมืองท้องถิ่น สะท้อนผ่านวัฒนธรรมภาคใต้ “สะตอสามัคคี” โดยเฉพาะจังหวัดนครศรีธรรมราชที่มีความโดดเด่นอย่างมากกับวัฒนธรรมนี้

การใช้หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา หมายถึง นักการเมืองท้องถิ่นสามารถแยกแยะว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา ชุมชน มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ในการเป็นนักการเมืองที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และ เทศบาลนครสงขลา ควรจัดกิจกรรมร่วมกันเพื่อให้ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ได้เห็นความสำคัญของการเลือกตั้ง โดยเฉพาะนักการเมืองท้องถิ่น ซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนและเป็นคนในพื้นที่ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องใช้ปัญญาก่อนตัดสินใจเลือกตั้งโดยพิจารณาคุณลักษณะของผู้สมัครให้ถี่ถ้วน โดยเฉพาะความกตัญญูต่อบิดา มารดา ชุมชน รวมทั้งต้องพิจารณาว่าผู้สมัครเคยมีผลงานด้านการเมืองหรือการทำงานเพื่อสังคมมาบ้างหรือไม่ เพื่อจะได้นำมาประกอบการตัดสินใจเลือกตั้ง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยวัฒน์ โยธี และคณะ (2565, หน้า 179 - 190) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ความคิดทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ (Gen - Z) กับการใช้สิทธิ์เลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษากรณีการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า คุณสมบัติของผู้สมัครด้านครอบครัวและความกตัญญูต่อครอบครัวเป็นปัจจัยหนึ่งที่คนรุ่นใหม่ตัดสินใจไปเลือกตั้ง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จังหวัดสงขลา ควรจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยเฉพาะความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนมีความตระหนักรู้เพื่อให้การไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ผู้สมัครที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งของเทศบาลนครสงขลา ควรมีเตรียมความพร้อมและแสดงออกให้เห็นชัดเจนทั้งด้านพฤติกรรมและบุคลิกภาพ ความรู้ความสามารถด้านการทำงานเพื่อชุมชนท้องถิ่นให้ประชาชนได้พิจารณาตัดสินใจเลือกตั้งจากสิ่งที่ประชาชนได้พบเจอมา

3) ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คือประชาชนในเขตพื้นที่ที่มีสิทธิเลือกตั้ง ต้องใช้หลักไตรสิกขา โดยเฉพาะหลักปัญญาสิกขา มาพิจารณาไตร่ตรองด้วยปัญญาให้มากขึ้นก่อนตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นในครั้งต่อไป ด้วยการพิจารณาถึงความรู้ ความสามารถของนักการเมืองท้องถิ่นที่จะสามารถพัฒนาท้องถิ่นได้

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น

2) ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น

บรรณานุกรม

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. (2563). *ประไตรปิฎกฉบับภาษาไทย มหามกุฏราชวิทยาลัย.* นครปฐม: โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย นครปฐม.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

1) หนังสือทั่วไป

ก่องแก้ว เจริญอักษร. (2545). *การพัฒนาบุคลิกภาพตามแนวพุทธ.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

กุลชลี ไชยนันตา. (2539). *กระบวนการตัดสินใจ.* กรุงเทพฯ: ประยูรวงศ์.

ทิพย์วัลย์ สีจันทร์ และคณะ. (2548). *การคิดและการตัดสินใจ.* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ทิศนา แขมมณี และคณะ. (2535). *หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย.*กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธงชัย สันติวงษ์. (2540). *พฤติกรรมการบริโภคทางการตลาด.* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช.

ธีรภัทร์ เสรีรังสรรค์. (2532). *ปัญหาการเมืองไทยในปัจจุบัน.* พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). *ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์.* พิมพ์ครั้งที่ 1.อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

นรนิติ เศรษฐบุตร. (2544). *สารานุกรมการเมืองไทย.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นิยม รัฐอมฤต. (2522). *การปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ.* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปธาน สุวรรณมงคล. (2554). *การเมืองท้องถิ่น: การเมืองของใครโดยใครเพื่อใคร.* กรุงเทพฯ: จตุพรดีไซด์.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2538). พุทธธรรม *ฉบับปรับปรุงและขยายความ.* (พิมพ์ครั้งที่ 6).กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตโต). (2541). *การพัฒนาที่ยั่งยืน.* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: มูลนิธิโกมลคีมทอง.

พุทธทาสภิกขุ. (2542). *พุทธศาสนาคืออะไร.* กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. (2554). การเมืองการปกครองไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

บรรณานุกรม (ต่อ)

วศิน อินทสระ. (2528). *มนุษย์และแนวทางพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามหลักพระพุทธศาสนา.* กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.

วัชรี ทรัพย์มี. (2553). *ทฤษฎีและกระบวนการการให้ปรึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.

วิฑูรย์ ตันศิริคงคล. (2542). *AHP : กระบวนการตัดสินใจที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในโลก.* กรุงเทพฯ : กราฟฟิค แอนด์ ปริ้นติ้ง เซ็นเตอร์.

วิสุทธิ์ โพธิ์แทน. (2550). *แนวคิดพื้นฐานของประชาธิปไตย.* นนทบุรี: สำนักฝึกอบรม เผยแพร่ และประชาสัมพันธ์สถาบันพระปกเกล้า.

วุฒิชัย จำนง. (2540). *พฤติกรรมการตัดสินใจ.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

วุฒิสาร ตันไชย. (2548). *การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น.* พิมพ์ครั้งที่ 6.กรุงเทพฯ: บริษัท เอ.พี. กราฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด.

เวียงรัฐ เนติโพธิ์. (2551). *การกระจายอำนาจกับแบบแผนใหม่ของเครือข่ายอิทธิพล.* กรุงเทพฯ: เอดิสันเพรสโปรดักส์.

ศุภร เสรีรัตน์. (2544). *พฤติกรรมผู้บริโภค.* (ฉบับปรับปรุงแก้ไข) พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพ: บริษัท เอ อาร์ บิซิเนส เพรส จำกัด.

สถาบันดำรงราชานุภาพ. (2539). *ปัญหาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล.* กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.

สมยศ นาวีการ. (2543). *การบริหารและพฤติกรรมองค์การ.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.

สมัต อาบสุวรรณ์. (2538). *การพัฒนาโปรแกรมส่งเสริมความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณด้านการตัดสินใจสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปรินายก. (2543). *หลักพระพุทธศาสนา.* (พิมพครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: ธรรมสภา.

ส่งศรี ชมภูวงศ์. (2554). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์.* นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

สุมน อมรวิวัฒน์. (2544). *การปฏิรูปการเรียนรู้ในโรงเรียนนำร่อง.* กรุงเทพฯ: สำนักงาน

เสฐียรพงษ์ วรรณปก. (2544). *เพื่อความเข้าใจถูกต้องเกี่ยวกับหลักกรรม.* กรุงเทพฯ: อมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์.

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2554). *พัฒนาประชาธิปไตย...พัฒนาการเมืองไทย.* กรุงเทพฯ: กลุ่มงานผลิตเอกสาร สำนักประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

อนันต์ เกตุวงศ์. (2543). *หลักและเทคนิคการวางแผน.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

บรรณานุกรม (ต่อ)

อภิชาต สถิตนิรามัย. (2552). *รัฐธรรมนูญ การกระจายอำนาจและการมีส่วนร่วมของประชาชน.* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2552). *แปรถิ่น เปลี่ยนฐาน: สร้างการปกครองท้องถิ่นให้เป็นรากฐานของประชาธิปไตย.* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2554). *ประชาธิปไตยท้องถิ่น : สาระสำคัญของการเมืองและการปกครองส่วนท้องถิ่น.* นนทบุรี: สำนักพิมพ์มิติใหม่.

อุดม ทุมโฆษิต. (2550). *การปกครองท้องถิ่นสมัยใหม่: บทเรียนจากประเทศพัฒนาแล้ว.* กรุงเทพฯ: โครงการเอกสารและตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

อุทัย หิรัญโต. (2523). *การปกครองท้องถิ่น.* กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

2) วิทยานิพนธ์/ สารนิพนธ์ และรายงานวิจัย

จิราลักษณ์ ฤทธิเดชโยธิน. (2544). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจเรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาตอน ปลายของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 12*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ชนันท์สิริ สายเป้า. (2543). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการด้านการค้าต่างประเทศจากธนาคารพาณิชย์ของบริษัทผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้าและส่งออกในนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือ จังหวัดลำพูน.* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

ชูชัย เทพสาร. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับกระบวนการตัดสินใจเลือกบริษัทรักษาความปลอดภัย กรณีศึกษาผู้ประกอบการซื้อ-ขาย แลกเปลี่ยนรถยนต์ในกรุงเทพฯ.* วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ดวงนภา เขมะลักษณ์. (2547). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้ศูนย์บริการรถยนต์ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครพนม.* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, กรุงเทพฯ.

ปริญญา บุญเลิศล้ำ. (2547). *ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ เลือกศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนศรีธนาพนิชยการเทคโนโลยีเชียงใหม่.* วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.

พนมศักดิ์ ปฏิมาประกรณ์. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้งท้องถิ่นของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลอ่างหิน อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

บรรณานุกรม (ต่อ)

พรรณเพ็ญแข อดุลยพันธ์. (2545). *การตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษา เขตบางกอกน้อย.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, กรุงเทพฯ.

มนต์ชิตา บุปผาคำ. (2544). *กลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.

รัตติกาล สารกอง. (2551). *ปัจจัยในการตัดสินใจศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลายของนักเรียนในเขตพื้นที่สูงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานาน เขต 2.* วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.

อัษฎายุธ สุนทรศารทูล. (2547). *ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเช่าใช้วงจรระบบดิจิตอลของ บริษัท ทศท.คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) ของลูกค้าประเภทธนาคาร.* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, กรุงเทพฯ.

อุไร มั่นหมั่น. (2539). *ปัจจัยที่สัมพันธ์กับการตัดสินใจศึกษาต่อของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 ศึกษากรณีจังหวัดนครปฐม.* วิทยานิพนธ์พัฒนบริหารศาสตรมหาบัณฑิต. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ.

3) วารสารทางวิชาการ

การุณย์ลักษณ์ พหลโยธิน และคณะ. (2565). การตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นในเขตเทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, 9*(2), 62 - 76.

จรัส สุวรรณมาลา. (2550). วัฒนธรรมการเมืองท้องถิ่นในประเทศไทย. *วารสารสถาบันพระปกเกล้า, 5*(3), 11 - 18.

จิรัชยา เคล้าดี และคณะ. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. *วารสารรัชต์ภาคย์, 15*(41), 259 - 272.

ชัยวัฒน์ โยธี และคณะ. (2565). ความคิดทางการเมืองของคนรุ่นใหม่ (Gen - Z) กับการใช้สิทธิ์เลือกตั้งท้องถิ่น : ศึกษากรณีการเลือกตั้งองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี. *วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตรและสังคมศาสตร, 6*(1), 179 - 190.

ชูสกุล อาจมังกร. (2564). ไตรสิกขา : พุทธธรรมพื้นฐานของการจัดการเรียนรู้. *วารสารบวรสหการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์, 2*(2), 41 - 47.

บรรณานุกรม (ต่อ)

ปวีณา คมใน และ อภิชาติ พานสุวรรณ. (2566). การตัดสินใจของประชาชนในการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหันตะเภา อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารการบริหารนิติบุคคลและนวัตกรรมท้องถิ่น, 9*(3), 118 - 128.

ปิยนันท์ ฤทธิเดช, กันตภณ หนูทองแก้ว และ สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร. (2566). การใช้หลักไตรสิกขาต่อการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมณีเชษฐาราม, 6*(2), 228 - 242.

พระไกรวิน ก่องแก้ว, ดิลก บุญอิ่ม และ สมจันทร์ ศรีปรัชยานนท์. (2565). การศึกษาหลักปฏิบัติไตรสิกขาตามแนวทางโอวาทของพระสารีบุตร. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง, 11*(2), 67 - 79.

พระครูรัตนสุตากร (ปราโมทย์ จนฺทโชโต), ยุทธนา ประณีต และ สุรพล สุยะพรหม. (2566). นโยบายของพรรคการเมืองที่มีผลต่อการตัดสินใจของประชาชน จังหวัดสงขลาในการเลือกตั้งทั่วไป พ.ศ. 2562. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์, 6*(2), 12 - 22.

พระมหาชัยวัฒน์ ชยธมฺโม และ สุปรีชา ชำนาญพุฒิพร. (2566). การประยุกต์ใช้ไตรสิกขาในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ในชุมชนตำบลคลองขุด อำเภอเมืองสตูล จังหวัดสตูล. *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์, 8*(2), 51 - 66.

พระมหานิรุต ญาณวุฑฺโฒ และ พระมหาอภิวัชร์ อภิวชฺชโร. (2565). นักการเมืองท้องถิ่นในระบบราชการ. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมปริทรรศน์, 5*(1), 177 - 194.

พระสมพงษ์ สุวโจ (ไชยณรงค์). (2561). การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาในการดำเนินชีวิตในสังคมยุคดิจิทัล. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม, 2*(1), 15 - 23.

พระเสกสรร ปญฺญาวชิโร (ใจกล้า), โยตะ ชัยวรมันกุล และธวัช หอมทวนลม. (2566). การประยุกต์ใช้หลักไตรสิกขาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเยาวชน กรณีศึกษา: โรงเรียนคลองบางพรหม กรุงเทพมหานคร. *วารสารวิชาการสถาบันพัฒนาพระวิทยากร, 6*(2), 179 - 191.

มณี ศรีสมุทร, วิทยาธร ท่อแก้ว และ กานต์ บุญศิริ. (2561). การสื่อสารภาพลักษณ์ ผู้นำการเมืองท้องถิ่น. *วารสารสหวิทยาการวิจัย, 12*(1), 208 - 217.

ระดม วงษ์น้อม. (2556). แนวคิดเรื่องชนชั้นนำและการศึกษาโครงสร้างอำนาจชุมชน. *รัฐศาสตร์สาร, 9*(2), 1 - 36.

4) เว็บไซต์

เทศบาลนครสงขลา. (2566). *ข้อมูลทั่วไปของเทศบาลนครสงขลา.* ค้นหาเมื่อ 10 ธันวาคม 2566, จาก https://www.songkhlacity.go.th/2020/frontpage.

บรรณานุกรม (ต่อ)

5) ภาษาอังกฤษ

Colin Rallings and Michael Thrasher. (1997). *Local Elections in Britain.* New York: Routledge.

Ezrow, Lawrence**.** (2010). *Linking Citizens and Parties : How Electoral Systems Matter for Political Representation.* New York: Oxford University.

Goodwin-Gill, Guy S.. (2006). *Freeand FairElection : New Expanded Edition.* (Geneva : Inter Parliamentary Union.

บุคลานุกรม

บุคลานุกรม

วันชัย ปริญญาศิริ, นายกเทศมนตรีนครสงลา, สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567.
สมชาย จันทรประทิน, รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา, สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567.
ชูจิตร ไตรวรรณ์, ปลัดเทศบาลนครสงขลา, สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567.
อารณีย์ ศุปการ, ประธานชุมชนย่านเมืองเก่า, สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567.
พระวัฒนพล วฑฺฒนเมธ, พระลูกวัดสระเกษ จังหวัดสงขลา, สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567.
พิภพ สร้อยสุวรรณ, ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง, สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

1) พระครูปลัดอธิษฐ์ สุวฑฺโฒ (สุขพานิช),ดร.

วุฒิการศึกษา : ปร.ด (รัฐศาสตร์)

ตำแหน่งปัจจุบัน : เลขานุการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต
และหลักสูตรรัฐศาสตรดุษฎีบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

2) รองศาสตราจารย์ ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว

วุฒิการศึกษา : Ph.D. (Sociology)
: Ph.D. (Political Science)
: M.A. (Linguitics)
: M.A. (Political Science)
: M.A. (Sociology)
: พธ.บ. (สังคมวิทยา

ตำแหน่งปัจจุบัน : ประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมวิทยาแนวพุทธ
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมโศกราช

3) นายวันชัย ปริญญาศิริ

วุฒิการศึกษา : ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งปัจจุบัน : นายกเทศมนตรีนครสงขลา

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๙

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๑ วันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เรียน พระครูปลัด อธิษฐ์ สุวฑฺโฒ, ดร.

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเรียนเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขนสัมประสิทธิ์ความสอดคล้องของ IOC

อธิษฐ์ สุวฑฺโฒ

๑๖ มี.ค. ๖๗

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๙

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๑ **วันที่** ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร รศ.ดร.กันตภณ หนูทองแก้ว

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

- ยินดีอนุเคราะห์
- ตรวจสอบให้แล้ว
21/03/67

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๑

๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

เจริญพร นายวันชัย ปริญญาศิริ

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการนี้จึงเจริญพรเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โครงสร้างของเครื่องมือที่นักศึกษาสร้างขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้การวิจัยมีความถูกต้องและสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป รายละเอียดดังเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวมรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๔๒

๒๒ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความร่วมมือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out)

เจริญพร นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองเขารูปช้าง

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

ในการทำสารนิพนธ์เรื่องนี้ นักศึกษามีความประสงค์ขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย (สำหรับ Try out) ในพื้นที่ของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ใช้ประกอบการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป ทางมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงจะได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจากท่าน จึงขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

- อนุเคราะห์

☐ สชช. ☐ กยผ.
☐ สค. ☐ สส.
☐ สส. ☐ สว.
☐ สป. ☐ กจ.
☐ ธนานุบาล ☐ ตรวจสอบภายใน
ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๑๖

งานบริหารงานทั่วไป กองการเจ้าหน้าที่
เลขรับ 107
วันที่ 11 เม.ย. 2567
เวลา 14.50

เทศบาลนครสงขลา
เลขที่รับ 4142
วันที่ - 9 เม.ย. 2567
เวลา 16.10 น.

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

กองการเจ้าหน้าที่
เลขรับ 623
วันที่ 11 เม.ย. 2567
เวลา 15:04

๒๗ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายกเทศมนตรีนครสงขลา

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)” โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูลในพื้นที่ของท่าน เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาต่อไป

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหามกุฏราชวิทยาลัย

หนังสือภายนอก

เรียน นายกเทศมนตรีนครสงขลา

ด้วยนายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ มหาวิทยาลัยมหาราชกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา" เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์

เห็นควรอนุเคราะห์ให้นักศึกษา ลงพื้นที่เก็บข้อมูล ณ งานกิจการสภา สำนักปลัดเทศบาล เทศบาลนครสงขลา เพื่อนักศึกษา จะได้นำข้อมูลที่ได้รับไปดำเนินการทำสารพิพันธ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

(นางธิดารัตน์ ไชยบัญดิษฐ)
เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

17-4-67
(นายชูจิตร เตรวรรณ์)
ปลัดเทศบาลนครสงขลา

(นายวันชัย ปริญญาศิริ)
นายกเทศมนตรีนครสงขลา

086-644-1346 คุณเอม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นายวันชัย ปริญญาศิริ

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นายสมชาย จันทรประทิน

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นายชูจิตร ไตรวรรณ์

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์, ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย
เจริญพร นางสาวอารณีย์ ศุปการ

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

อินลีทิฟิบทบาท
ดวงดาว ศุปการ
(น.ส. ดวงดาว ศุปการ)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เจริญพร นายพิภพ สร้อยสุวรรณ

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขออนุโมทนาขอบคุณ มา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้สัมภาษณ์
ลงชื่อ
(พิภพ สร้อยสุวรรณ)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช
๑๒๘ หมู่ที่ ๖ ตำบลนาพรุ อำเภอพระพรหม
จังหวัดนครศรีธรรมราช ๘๐๐๐๐
โทร.๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘-๙ www.ssc.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๑๖(๒)/ว ๐๐๐๒

๑๙ มีนาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรียน พระวัฒนพล วฑฺฒนเมโธ

ด้วย นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช กำลังดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง "การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา (THE APPLICATION OF TRISIKKHA PRINCIPLES IN DECIDING THE ELECTION OF LOCAL POLITICIANS OF THE PEOPLE IN SONGKHLA MUNICIPALITY, SONGKHLA PROVINCE)" โดยมี ดร.สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์ ได้เก็บรวบรวมข้อมูล (สัมภาษณ์) เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการทำสารนิพนธ์ต่อไป สำหรับ วัน เวลา นั้น นักศึกษาจะเป็นผู้มาติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์แก่นักศึกษาด้วยและขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(พระครูบวรชัยวัฒน์. ดร.)
ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์ศรีธรรมาโศกราช
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตศึกษา
โทร. ๐-๗๕๘๐-๙๑๒๘

ยินดีให้สัมภาษณ์
(พระวัฒนพล วฑฺฒนเมโธ)

ภาคผนวก ง
แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง

การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น

ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ จัดทำขึ้นเพื่อทราบการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม กรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริงและตอบให้ครบทุกข้อ คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย เพื่อนำผลมาใช้เป็นข้อมูลสำหรับการส่งเสริมการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา .

2. แบบสอบถามชุดนี้ ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา โดยใช้หลักเกณฑ์การกำหนดมาตราวัดเป็น 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ขอขอบพระคุณ

อิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงใน ☐ หน้าข้อความที่เป็นจริง

1. เพศ

☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุ

☐ 1. 18-30 ปี ☐ 2. 31-40 ปี

☐ 3. 41-50 ปี ☐ 4. 51-60 ปี ☐ 5. 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น

☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ 4. อนุปริญญา/ปวส.,

☐ 5. ปริญญาตรี ☐ 6. สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

☐ 1. เกษตรกร/รับจ้าง ☐ 2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว

☐ 3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 4. พ่อบ้าน/แม่บ้าน

☐ 5. นักเรียน / นักศึกษา ☐ 6. อื่น ๆ .....

5. รายได้ต่อเดือน

☐ 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 2. รายได้ 10,001-15,000 บาท

☐ 3. รายได้ 15,001-20,000 บาท ☐ 4. 20,001 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสภาพการปฏิบัติท่านเห็นว่าเหมาะสม โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาดังนี้

5 หมายถึง มากที่สุด
4 หมายถึง มาก
3 หมายถึง ปานกลาง
2 หมายถึง น้อย
1 หมายถึง น้อยที่สุด

การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับการใช้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
หลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ชื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5)					
1. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตเพียงใด					
2. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และประชาชน เพียงใด					
3. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น ไม่เคยประพฤติชั่ว หรือ มีคดีความมาก่อน เพียงใด					
4. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานที่และให้เกียรติผู้อื่น เพียงใด					
5. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและชุมชน เพียงใด					
6. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชนมีสวนร่วมในการสืบทอดประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่น เพียงใด					

การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับการใช้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
7. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นพูดจาไพเราะ ไม่หยาบคาย และเชื่อถือได้ เพียงใด					
หลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ)					
8. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง เพียงใด					
9. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตามตามระเบียบของสังคมส่วนรวมที่อาศัยอยู่เพียงใด					
10. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีการใช้ทรัพยากรหรือทุนทางสังคมในพื้นที่ได้คุ้มค่า เพียงใด					
11. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น ตั้งใจเข้ามาช่วยเหลือประชาชน เพียงใด					
12. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนได้ เพียงใด					
13. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความอดทนอดกลั้นในการทำงานจนสำเร็จ เพียงใด					
14. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ เพียงใด					
หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก)					
15. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูกต้อง เพียงใด					
16. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความกตัญญูกตเวทีต่อบิดามารดา เพียงใด					

5

การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ระดับการใช้				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
17. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแก้ไขงานที่บกพร่องได้ดี เพียงใด					
18. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน เพียงใด					
19. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนด้วยสติรู้ตัว ปัญญารู้คิด เพียงใด					
20. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี เพียงใด					
21. ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เพียงใด					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง

การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น

ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

โดย

อิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์

นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมาโศกราช

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ ผู้ให้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....

ที่อยู่ปัจจุบัน .....หมู่ที่ .....ตำบล.....อำเภอ.....

จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

วันและเวลาที่สัมภาษณ์ วัน.....ที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....

ตำแหน่งงาน .....

สถานที่สัมภาษณ์ .....

ตอนที่ 2 แนวทางการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

2.1 ตามทัศนะของท่าน แนวทางการใช้**หลักสีลสิกขา** (ศีล หมายถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นที่แสดงออกทางกายที่ถูกต้อง ทั้ง การไม่เคยประพฤติชั่ว การแต่งกายที่เหมาะสมถูกต้องกาลเทศะ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย และปฏิบัติตามหลักศีล 5) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไรอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.2 ตามทัศนะของท่าน แนวทางการใช้**หลักจิตตสิกขา** (สมาธิ หมายถึง มีพฤติกรรมที่เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง ปฏิบัติตามกติกาและระเบียบของชุมชน มีความตั้งใจเข้ามาช่วยเหลือประชาชนอย่างแท้จริง มีความอดทนอดกลั้นต่อการทำงาน มีความต้องการแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไรอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

2.3 ตามทัศนะของท่าน แนวทางการใช้**หลักปัญญาสิกขา** (ปัญญา หมายถึง นักการเมืองท้องถิ่นสามารถแยกแยะว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา ชุมชน มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไรอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ภาคผนวก จ
ผลการประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม/แบบสัมภาษณ์ และการคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)

เรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ข้อ	การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล								
1	**เพศ** ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	**อายุ** ☐ 1. 18-30 ☐ 2. 31-40 ปี ☐ 3. 41-50 ปี ☐ 4. 51-60 ปี ☐ 5. 61 ปีขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	**ระดับการศึกษา** ☐ 1. ประถมศึกษา ☐ 2. มัธยมศึกษาตอนต้น ☐ 3. มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ 4. อนุปริญญา/ปวส., ☐ 5. ปริญญาตรี ☐ 6. สูงกว่าปริญญาตรี	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	**อาชีพ** ☐ 1. เกษตรกร/รับจ้าง ☐ 2. ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว ☐ 3. รับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ☐ 4. พ่อบ้าน/แม่บ้าน ☐ 5. นักเรียน / นักศึกษา ☐ 6. อื่น ๆ	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
5	**รายได้ต่อเดือน** ☐ 1. ต่ำกว่า 10,000 บาท ☐ 2. รายได้ 10,001-15,000 บาท ☐ 3. รายได้ 15,001-20,000 บาท ☐ 4. 20,001 บาทขึ้นไป	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา								
หลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ซื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5)								
1	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตนตามหลักศีล 5 เป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความซื่อสัตย์ต่อตนเอง และประชาชน เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นไม่เคยประพฤติชั่วหรือ มีคดีความมาก่อน เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีการแต่งกายที่เหมาะสมกับสถานที่และให้เกียรติผู้อื่นเพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นมีความรับผิดชอบต่อครอบครัวและชุมชน เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
6	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น ส่งเสริมให้ประชนมีส่วนร่วมในการสืบทอดประเพณีที่ดีงามของท้องถิ่น เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
7	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นพูดจาไพเราะ ไม่หยาบคาย และเชื่อถือได้ เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
หลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ)								
8	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นเคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
9	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นปฏิบัติตามตามระเบียบของสังคมส่วนรวมที่อาศัยอยู่ เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
10	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นมีการใช้ทรัพยากรหรือทุนทางสังคมในพื้นที่ได้คุ้มค่า เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
11	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น ตั้งใจเข้ามาช่วยเหลือประชาชน เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
12	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่นทำงานกับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนได้ เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
13	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความอดทนอดกลั้นในการทำงานจนสำเร็จ เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
14	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่ เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก)								
15	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูกต้อง เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
16	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น มีความกตัญญูกตเวทีต่อบิดามารดา เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
17	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแก้ไขงานที่บกพร่องได้ดี เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
18	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
19	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนด้วยสติรู้ตัว ปัญญารู้คิด เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
20	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
21	ท่านคิดว่าท่านตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นเพราะนักการเมืองท้องถิ่น เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เพียงใด	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม								
1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

สรุป การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสอบถาม
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)

เรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา							
หลักสีลสิกขา (ศีล : พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างถูกต้องทางกาย ชื่อสัตย์ต่อผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย ปฏิบัติตามหลักศีล 5)							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
4	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
5	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
6	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
7	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
หลักจิตตสิกขา (สมาธิ : พฤติกรรมที่ทำให้จิตสงบ หรือทำจิตให้ตั้งมั่น ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม มีความอดทนในการทำงานจนงานสำเร็จ)							
8	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
9	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
10	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
11	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
12	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
13	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
14	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา : พฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งความรู้ ความสามารถที่ถูกต้องตามหลักการเหตุและผล สามารถแยกแยะได้ว่าสิ่งใดถูก สิ่งใดไม่ถูก)							
15	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
16	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
17	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
18	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
19	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
20	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
21	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา
แต่ละข้อมีค่า 1.00

ความเห็น ชอให้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

.....

.....

(ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสัมภาษณ์
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)

เรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ข้อ	การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์								
1	ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์	+1	+1	+1	3	1		
ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา								
1	ตามทัศนะของท่าน แนวทางการใช้**หลักสีลสิกขา** (ศีล หมายถึงการแสดงออกทางพฤติกรรมของนักการเมืองท้องถิ่นที่แสดงออกทางกายที่ถูกต้อง ทั้งการไม่เคยประพฤติชั่ว การแต่งกายที่เหมาะสม ถูกต้องกาลเทศะ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ไม่พูดจาหยาบคาย และปฏิบัติตามหลักศีล 5) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไร อย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	ตามทัศนะของท่าน แนวทางการใช้หลักจิตตสิกขา (สมาธิ หมายถึง มีพฤติกรรมที่เคารพและปฏิบัติตามกฎหมายเลือกตั้ง ปฏิบัติตามกติกาและระเบียบของชุมชน มีความตั้งใจเข้ามาช่วยเหลือประชาชนอย่างแท้จริง มีความอดทนอดกลั้นต่อการทำงาน มีความต้องการแก้ปัญหาให้กับประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไรอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ข้อ	การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
3	ตามทัศนะของท่าน แนวทางการใช้หลักปัญญาสิกขา (ปัญญา หมายถึง นักการเมืองท้องถิ่นสามารถแยกแยะว่าสิ่งใดถูกสิ่งใดผิด มีความกตัญญูต่อบิดา มารดา ชุมชน มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการเป็นนักการเมืองที่ดี รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน) ของประชาชนในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา ควรเป็นอย่างไรอย่างไรบ้าง	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม								
1	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

มหาวิทยาลัยราชภัฏ

สรุป การตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Context Validity) ของแบบสัมภาษณ์
โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item Congruence)

เรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

ข้อ	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ			รวม	ค่า	สรุปผล	ข้อเสนอแนะ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	(ΣX)	IOC		
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
2	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
3	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม							
1	+1	+1	+1	3	1	ใช้ได้	

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสัมภาษณ์
เรื่อง การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่น
ของประชาชนในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา
แต่ละข้อมีค่า 1.00

ความเห็น ขอให้ดำเนินการขั้นตอนต่อไป

(ดร. สิทธิพงษ์ สิทธิภัทรประภา)
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ
การใช้หลักไตรสิกขาในการตัดสินใจเลือกตั้งนักการเมืองท้องถิ่นของประชาชน
ในเขตเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded(a)	0	.0
	Total	30	100.0

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.876	21

Item-Total Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
VAR00001	4.3333	.60648	30
VAR00002	4.6000	.49827	30
VAR00003	4.1667	.74664	30
VAR00004	4.4667	.68145	30
VAR00005	4.2000	.71438	30
VAR00006	4.4667	.81931	30
VAR00007	4.4333	.62606	30
VAR00008	4.4667	.62881	30
VAR00009	4.6333	.49013	30
VAR00010	4.5333	.62881	30
VAR00011	4.4000	.67466	30
VAR00012	4.3000	.70221	30
VAR00013	4.3000	.74971	30
VAR00014	4.4667	.62881	30
VAR00015	3.6000	1.16264	30
VAR00016	3.7000	1.08755	30
VAR00017	4.0333	.80872	30
VAR00018	4.2667	.73968	30
VAR00019	3.9667	.61495	30
VAR00020	4.1000	.75886	30
VAR00021	3.8667	.89955	30

ภาคผนวก ฉ
รูปภาพการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

รูปภาพการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

นายวันชัย ปริญญาศิริ นายกเทศมนตรีนครสงลา

สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567

รูปภาพการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

นายสมชาย จันทรประทิน รองนายกเทศมนตรีนครสงขลา

สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567

รูปภาพการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

นายชูจิตร ไตรวรรณ์ ปลัดเทศบาลนครสงขลา

สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567

รูปภาพการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

นางสาวอารณีย์ ศุปการ ประธานชุมชนย่านเมืองเก่า

สัมภาษณ์วันที่ 22 มีนาคม 2567

รูปภาพการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

นายพิภพ สร้อยสุวรรณ ประชาชนที่ใช้สิทธิเลือกตั้ง

สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567

รูปภาพการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

พระวัฒนพล วฑฺฒนเมธ พระลูกวัดสระเกษ จังหวัดสงขลา

สัมภาษณ์วันที่ 25 มีนาคม 2567

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	:	นายอิสราทิตย์ ขุนทองจันทร์
วัน/เดือน/ปีเกิด	:	21 เมษายน 2528
สถานที่เกิด	:	จังหวัดนครศรีธรรมราช
ประวัติการศึกษา	:	- ปวช. อิเล็กทรอนิกส์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการต่อเรือ นครศรีธรรมราช - ปวส. เทคนิคคอมพิวเตอร์ วิทยาลัยเทคนินครศรีธรรมราช - ทล.บ. เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร
ประสบการณ์ทำงาน	:	- ปี 2550-2561 ช่างเทคนิค บริษัท โกลบอลคอมพิวเตอร์เน็ตเวิร์ค จำกัด - ปี 2561-ปัจจุบัน ตำแหน่งนักทัณฑวิทยาปฏิบัติการ เรือนจำกลางสงขลา
ที่อยู่ปัจจุบัน	:	163/57 ม.4 ถ.สงขลา-นาทวี ต.เขารูปช้าง อ.เมือง จ.สงขลา 90000